

tre'

dân bản địa

TƯỜNG NĂNG TIẾN

việt nam lạ lòng!

DU UYÊN

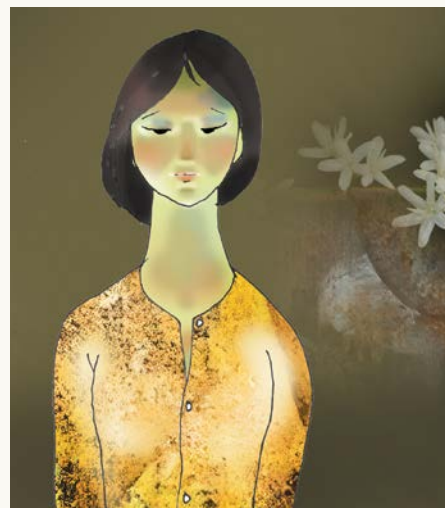
cầu trường 2024

IAN BÙI

hòa lan ở texas

THIÊN AN

mùa hoa cà phê

ĐÀO THỊ THANH TUYỀN

mùa hè và phượng... và mưa trên ngọn hải đảo, tưởng nhớ...

TIM NGUYỄN

sai lầm của chính sách một con

VŨ HIẾN

WEEKLY MAGAZINE, INC.

Phát hành Thứ Năm hàng tuần tại
Dallas-Fort Worth và các vùng phụ cận

Địa chỉ: 3202 N. Shiloh Rd.,
Garland, TX 75044

Điện thoại: 972-675-4383

Thực hiện

Nguyễn Trang - Nhật Hoàng
Đinh Yên Thảo

Biên tập

Nguyễn Xuân Thiệp
Trần Văn Cát

Dịch thuật

Bảo Sơn - Phạm H Nghị

Cố vấn pháp lý

Luật Sư **Cao Quang Ảnh**
2439 Manhattan Blvd., #302
Harvey, LA 70058

Luật sư đại diện

Arthurine Kamphaus, MBA, J.D.
(Luật sư **Anh Thư**)

1140 E. Pioneer Parkway; Ste. 300
Arlington, TX 76010
Cell: 623-341-8835 . Fax: 817-394-0505

Layout Director

Bảo Huân

Layout & Art Designers

Đỗ Thọ
Băng Dương - Trần Huyền
Hồ Tú - Nguyễn Hiếu- Lê Mi

Phụ trách kỹ thuật & website

Trần Huyền - Huỳnh Huy - Đỗ Anh

Hoạ sĩ

Bảo Huân - Hoàng Tường
CAN - Hồ Đắc Vũ

Quảng cáo

Nancy - H. Oanh - Hương Lan
972-675-4383
817-421-1400

Muốn làm đại diện Trê?

Trê cần đại diện khắp nơi
trong và ngoài nước Mỹ.

Điều kiện dễ dàng, thoải mái.

Xin liên lạc:

972-675-4383
(giờ TX -CT time- xin gặp cô Kim)

email: dallas@trenews.net
website: www.baotreonline.com

Báo Trê đã có đại diện và đang phát hành
tại các thành phố, tiểu bang:

TRÊ DALLAS

Tel: 972-675-4383
Fax: 972-675-3764
Email: dallas@trenews.net
info@trenews.net
Địa chỉ: 3202 N Shiloh Rd,
Garland TX 75044

TRÊ NORTH CAROLINA

704.550-3103

TRÊ SOUTH CAROLINA

843.353-2288

TRÊ ALABAMA

205.277-6597

TRÊ TENNESSEE

901.300-2399

TRÊ BILOXI-MS

228.205-0337

TRÊ HOUSTON

Tel: 281-978-4735
Email: info@trenews.net
Địa chỉ: 11210 Bellaire Blvd. #143
Houston, TX 77072

TRÊ FLORIDA

Nguyễn Tinh
Tel: 407-948-2012
407-894-5111
407-897-1114
Fax: 407-894-6190
Email: florida@trenews.net
Địa chỉ: 302 S. Graham Ave,
Orlando, FL 32803

TRÊ AUSTIN - SAN ANTONIO

Tel: 512-692-6172
210-858-6114
972-675-4383
Fax: 972-675-3764
Email: info@trenews.net

TRÊ GEORGIA

Nguyễn Tân
Tel: 770-755-5420
Fax: 404-704-0358
Email: georgia@trenews.net
Địa chỉ: Tre Georgia Magazine
6000 Dawson Blvd, Suite F
Norcross GA 30093

TRÊ LOUISIANA

Tel: 504-324-2090/972-675-4383
Email: info@trenews.net
Địa chỉ: 3202 N. Shiloh Rd
Garland, TX 75044

Với sự cộng tác của

■ Hoàng Đình Nam ■ Nguyễn Thị Thanh Dương ■ Hải Vân ■ Ngọc Linh
■ Lê Hùng ■ LS Robert Mullins ■ Phạm Thành Châu (VA) ■ Trần Mộng
Tú (WA) ■ Nam Lộc (CA) ■ Tim Nguyễn ■ Như Sao ■ Triều Giang ■
TS Bùi Thanh Liêm (FL) ■ Bùi Quang Tuấn ■ Huy Đạo ■ Gia Bảo ■ Lê
Minh Hải (CA) ■ Tưởng Năng Tiến (CA) ■ Trùng Dương ■ Tạ Phong Tấn
■ Thi Hạnh (NA-UY) ■ BS Trần Lý Lê ■ Hoàng Nhất Phương ■ Thanh
Dũng ■ Dương Hùng ■ Angie Hồ Quang ■ Thiên Hương ■ Hồ Đắc Vũ
(MA) ■ Andy Nguyễn ■ Đặng Mỹ Hạnh ■ Hoàng Nga ■ Lương Thư Trung
■ Trịnh Thanh Thủy (CA) ■ Đoàn Xuân Thu (ÚC) ■ Trangdài Glassey-
Trầnnguyễn (CA) ■ Lê Kung Diễm ■ Đào Duy Hoà (Úc) ■ Huỳnh Thực Vy
(VN) ■ Thanh Tú ■ Sean Bảo ■ Thái Bảo (FL) ■ Phạm Ngũ Yên (TX) ■
Chiêu Ấn (Canada) ■ Việt Phương ■ Trần Vũ ■ Vũ Thị Thanh Mai ■ Ban
Mai (VN) ■ Trịnh Cung ■ Diệu Cô Nương ■ Trang Nguyễn ■ Nguyễn
Hưng Quốc ■ Triệu Minh ■ Phương Nghi ■ Linh Đỗ ■ Hoàng Nam Sơn ■
Hạnh Việt ■ Gió Đồng Nội ■ Lưu Vỹ Bửu ■ Hoàng Long ■ Phạm Thị
Hoài (Đức) ■ Hương Giang ■ Hoàng Hương ■ Vũ Hiến ■ Ngân Bình ■
Đào thị Thanh Tuyền ■ Mai Hoàng ■ Đinh Tiến Đạo ■ LS Anh Thư ■ Ian
Bùi ■ Du Uyên ■ Cổ Ngự ■ Cẩm Giang ■ Lê Trung ■ Khánh Trường
■ Lê Hữu ■ Thanh Thư ■ Thạch Thảo ■ Kim Loan (Canada) ■ Hải
Di Nguyen (Anh) ■ Vũ Thành ■ LS Dương Như Nguyễn ■ Vương Mộng
Long -K20 ■ BS Phạm Hồng Sơn (Pháp) ■ Lê Chiêu Giang (CA) ■ Ngô
Nguyễn Dũng (Đức) ■ Đặng Mai Lan (Pháp) ■ Hoàng Vũ ■ Tiểu Lục
Thần Phong (VN) ■ Trần Hoàng Vy (TX) ■ Lưu Huỳnh (VN) ■ Hai Quê

LƯU Ý: Tác giả chịu trách nhiệm về nội dung và hình ảnh trong bài viết gửi cho Trê, và nội dung không nhất thiết thể hiện
quan điểm của TRÊ. (Authors are completely responsible for their articles, including content and any photos. Contents
reflect the view of the authors and not necessarily that of Tre Magazine)

Thân chủ quảng cáo chịu trách nhiệm về nội dung và pháp luật trong quảng cáo của mình.

Mọi thay đổi về quảng cáo những trang bên trong xin gọi trước ngày Chủ Nhật, phần giấy láng (glossy) xin gọi trước một
tuần. Ngưng quảng cáo xin báo trước 2 tuần.

Tất cả các mẫu layout, design đều thuộc bản quyền của Trê.

mục lục

4	NHỮNG BÔNG HOA CUỘC SỐNG
5	
6	GHI NHẬN TRONG TUẦN
9	THẾ GIỚI THỂ MỀM
12	BÊN LỀ THỂ THAO
14	BÊN TÁCH CÀ PHÊ
16	
19	Y TẾ & ĐỜI SỐNG
20	
23	MIỆNG NHÀ QUAN
24	DUYÊN SÀI GÒN
27	TRANG THU TÍN
28	GIAO TIẾP
29	PHỤ NỮ THANH LỊCH
30	
33	SỔ TAY KHÁCH HÀNG
34	TRUYỆN NGẮN
38	MỤC THUẾ VỤ
40	SOMETHING & ANYTHING
43	MỆO VẬT
44	
48	THỜI TRANG
50	TRANG THƠ
52	
56	PHIẾM
58	FACEBOOK CÓ GÌ NGỘ
59	Ơ RÊ KA
60	VIỆT NAM NGÀY CŨ
63	BIẾM HỌA
64	THẾ GIỚI QUANH TA
65	NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT
66	TRUYỆN NGẮN
70	CÁI NHÀ CỦA TA
72	SẢN PHẨM MỚI
73	CHUYỆN KHÓ TIN NHƯNG CÓ THẬT
74	
79	TRANG BẠN ĐỌC
80	TÀI LIỆU VĂN HỌC
83	Kiến thức phổ thông
84	TRONG HẦM RƯỢU
89	BẠN CÓ BIẾT
90	PHÓNG SỰ VIỆT NAM
92	GÓC NHIẾP ẢNH
94	
98	MỖI TUẦN 1 CON SỐ
100	ĐỌC BÁO VIỆT NAM
104	SỔ TAY THƯỜNG DÂN
109	CÂU LẠC BỘ TIỂU LÂM

Như Sao	Cậu bé trên xe bus
Mộc Mạc	Cậu bé học việc
Vũ Hiến	Sai lầm của chính sách một con
Trần Lý Lê	Temu, AliExpress, Shein vs. Amazon
Trẻ	
Tim Nguyễn	Mùa hè và phượng, và mưa trên ngọn hải đảo, tưởng nhớ...
Tám Vạn	Mùa vui vừa khép lại
Triệu Minh	Vài tin ngắn
Đào Duy Hòa	Rụng tóc tránh được không?
Bánh Bèo	
Du Uyên	Việt Nam lạ lùng!
Trẻ	
Minh Hải	Với con cái trong nhà
Mộc Lan	Tiệc casual!
Kim Loan	Những ngày chàng vắng nhà
Hạnh Việt	Vài thắc mắc
Đào Thị Thanh Tuyền	Mùa hoa cà phê
Nguyễn Đài Thi	
Ian Bùi	Cầu trường 2024
Hoàng Hương	Làm sạch tường nhà
Tiểu Lục Thần Phong	Vancouver thành phố bình yên
Điệu Cô Nường	Phong cách Hè
Trần Hạ Vi	
Uyển Ca	Cường quốc thơ & cường quốc bóng đá
Đoàn Xuân Thu	Cà phê bit tất?
Du Face	
Trẻ	Súng
Trang Nguyễn	Chuyện mê tín
Trẻ	
Dương Hùng	'Thư viện xe đạp' cho trẻ em
Bảo Sơn	Medicare có chi trả khi đi nghỉ hè?
Gió Vivu	Phải chăng là định mệnh?
Thiên Hương	Phong cách tối giản
Bảo Sơn	
Trẻ sáu tám	
Thiên An	Hòa Lan ở Texas
Huy Hoàng	Chú xe ôm
Nguyễn & Bạn Hữu	Chia tay mà không ly biệt
Phượng Nghi	Thế vận hội mùa Hè
Trang Y Hạ	Người con gái Bồng Sơn
Bảo Sơn	Tránh tốn phí y tế cao khi du lịch
Nguyễn Sinh	Mua bán thuốc qua mạng
Andy Nguyễn	Những lựa chọn thay thế nếu muốn tránh Photoshop
Tạ Phong Tấn	Chỉnh hình "phong thủy"
Trẻ	
B.Tuyền	
Tưởng Năng Tiến	Dân Bản Địa
Trẻ cười	

BẢO HUÂN MICROSOFT AI

Cậu bé trên xe bus

NHƯ SAO

Vào một buổi sáng, lúc xe bus đến trạm dừng, có một cậu bé ăn mặc rách rưới bẩn thỉu, đeo một chiếc túi trên lưng đi theo một người đàn ông bước lên xe. Xe bus vào buổi sáng thường đông chật cứng người.

Không lâu sau, một phụ nữ mang thai bước lên xe, cậu bé đứng dậy nhường chỗ và nói: “Cô ơi, cô ngồi xuống đi ạ!”

Người phụ nữ mang thai nhìn liếc qua cậu bé bẩn thỉu mà không nói lời nào. Cậu bé nhẹ nhàng đặt chiếc túi xuống đất, rồi từ trong túi lấy ra một chiếc khăn tay và lau qua lau lại chỗ mình đã ngồi, sau đó mỉm cười nói: “Cô ơi, con lau sạch sẽ rồi, không còn bẩn nữa đâu”. Người phụ nữ nhìn cậu bé chăm chăm rồi đỏ

mặt ngồi xuống.

Cậu bé vừa cầm cái túi lên thì đột nhiên chiếc xe phanh gấp, thân hình gầy gò của cậu suýt bổ nhào về phía trước nhưng tay vẫn ôm chặt chiếc túi ở trước ngực.

Một người phụ nữ lớn tuổi ngồi bên cạnh âu yếm nói: “Con thật là một cậu bé ngoan!”

Cậu bé cười một cách ngây thơ rồi nói: “Bà ơi, con không phải là đứa trẻ ngoan lắm đâu, mẹ con luôn mắng con vì lúc nào cũng để ý đến người ta nói gì, nghĩ gì về mình. Nhưng hiện giờ thì con đã dũng cảm như Forrest Gump rồi!”. Người phụ nữ mang thai ngồi trên ghế cúi mặt xuống.

Người phụ nữ lớn tuổi kinh ngạc hỏi: “Con cũng biết Forrest Gump sao?”

“Vâng ạ, mẹ thường đọc cho con nghe”.

“Đọc Forrest Gump con học được những gì?”, bà hỏi.

Cậu bé nói: “Điều con học được là, đừng quan tâm đến ánh mắt của người khác, hãy sống thật tốt và đi theo con đường riêng của mình, vì mỗi người là duy nhất, là riêng biệt, họ giống như đủ loại sôcôla vậy...”

“Mẹ con làm gì?”

“Mẹ con trước đây là cô giáo ở trong làng”.

“Thế còn bây giờ thì sao?”

Cậu bé đỏ hoe đôi mắt nói: “Mẹ con đang ở trong cái túi này!”

Người phụ nữ lặng người, ai ai trên xe bus cũng kể hoàn cảnh của cậu bé:

“Tôi là chú của thằng bé này, bố của nó mấy năm trước vì bị bệnh mà chết, mẹ nó một mình nuôi

con, chị ấy là một cô giáo ở trong làng tôi, rất được mọi người tôn trọng. Vì muốn con có cuộc sống tốt hơn nên đã tận dụng dịp nghỉ hè đưa thằng bé lên thành phố, còn mình thì làm thuê cho công trường xây dựng, dự tính đến ngày khai giảng thì sẽ trở về, không ngờ cuối cùng một ngày đang đi làm, thì bị sắt rơi trúng vào người... trong chiếc túi mà thằng bé mang là tro cốt của mẹ nó...”

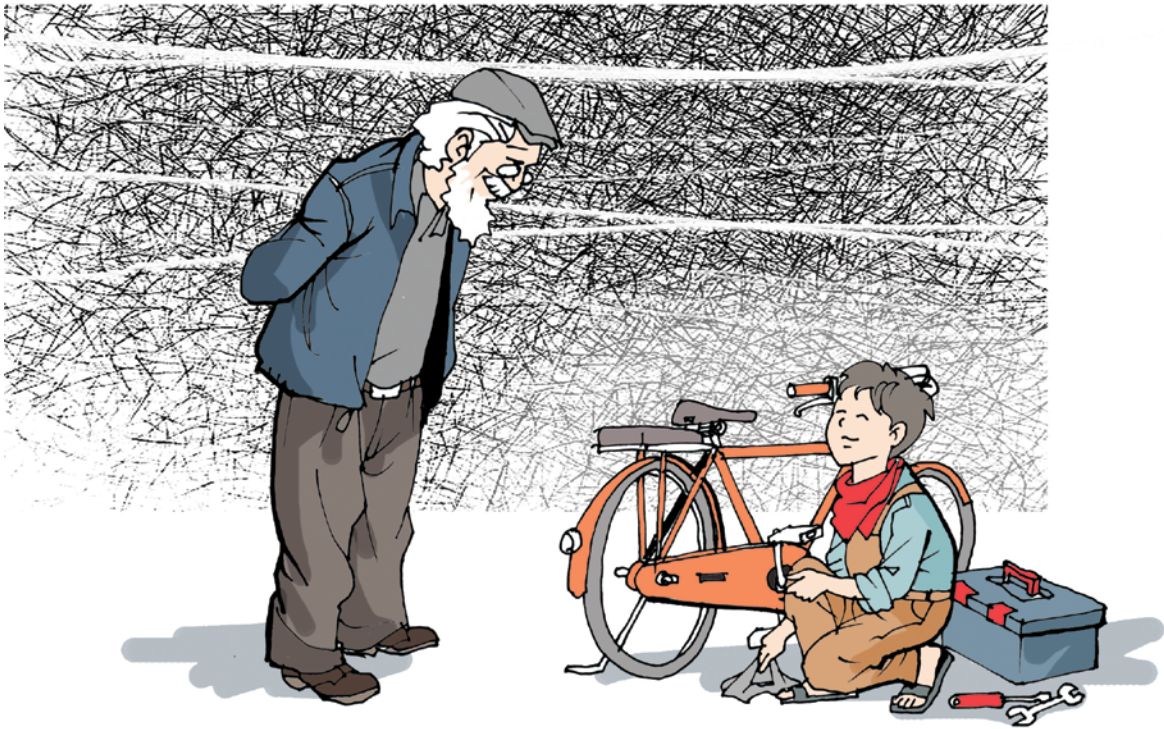
Người phụ nữ lớn tuổi nước mắt trào ra: “Con có còn đọc sách không?”

Cậu bé nói: “Con mỗi ngày đều đến hiệu sách bên cạnh công trường để đọc sách”.

Rất nhiều người trên xe đều nói trong nhà mình còn nhiều sách và muốn tặng lại cho cậu bé, cậu bé nở nụ cười...

NS

(THEO TIN INTERNET)

BẢO HUÂN

Cậu bé học việc

MỘC MẠC

Một cậu bé nhà nghèo xin vào học việc trong một tiệm sửa xe đạp. Chủ tiệm đồng ý, với điều kiện là cậu sẽ không có lương, chỉ được bao ăn cơm một bữa/ngày. Cậu bé đồng ý và rất vui vì không bị tính tiền học việc, còn được bao ăn. Cậu rất chăm chỉ học và làm việc phụ ông chủ, ông chủ cũng rất vui bởi tìm được một đệ tử thông minh

Một ngày, ông chủ đi vắng, có một người khách đem đến một chiếc xe đạp hư và cũ rích. Cậu bé nói giá sửa xe, vị khách kỳ kèo, trả giá rất lâu, nói rằng sửa xe này tặng một cậu bé nghèo, không có xe, phải đi bộ đi học. Cậu bé mỉm cười, không những sửa lại cho thật tốt, mà còn lau chùi cho chiếc xe cho sạch đẹp, dùng tiền túi của mình bù vào khoản tiền mà khách trả giá, đưa cho ông chủ tiệm mà không nói về câu chuyện cậu gặp. Những người học việc khác cười nhạo cậu bé dại dột, đã chẳng được thêm chút tiền công nào lại còn tốn sức, tốn tiền.

Hai ngày sau, người khách trở lại, rất hài lòng với chiếc xe đạp vừa tốt vừa đẹp như mới mua mà cậu bé sửa. Ông kêu cậu lại, tặng cậu bé luôn chiếc xe, hỏi ý kiến để đưa cậu bé về hãng của ông ta để làm việc với mức lương cao.

Vì ông ta là bạn thân của ông chủ tiệm sửa xe, nên ông chủ tiệm rất vui vẻ cổ vũ cậu bé đi tiếp con đường tương lai sáng sủa hơn.

Sai lầm

của chính sách một con

NGUỒN SCMP

Hơn bốn thập niên trước, Trung Quốc cho áp dụng chính sách một con và kết quả là lực lượng lao động của quốc gia này gia tăng đáng kể. Do không phải nuôi con, con số người trẻ tuổi đi làm nhiều hơn và qua đó để dành được nhiều tiền hơn. Trong nhiều năm, cùng với chính sách mở cửa nền kinh tế, tỷ lệ người dân Trung Quốc trong độ tuổi lao động đã tăng nhanh hơn so với tỷ lệ dân số không làm việc. Đó là một trong những yếu tố quan trọng đưa tới cái gọi là phép lạ kinh tế Trung Quốc.

VŨ HIẾN
ARLINGTON, TX

Nay họ đang phải trả giá cho chính sách sai lầm đó. Hạn chế sinh con lúc đó cũng có nghĩa là nay có ít người đi làm hơn và có ít phụ nữ sinh con hơn. Một bản dự báo của Liên Hiệp Quốc công bố tuần qua cho thấy dân số Trung Quốc đang bị lão hoá nhanh như thế nào, và Liên Hiệp Quốc dự đoán chiều hướng này sẽ

khiến dân số Trung Quốc giảm hơn một nửa vào cuối thế kỷ.

Chính sách một con

Vào cuối thập niên 1970, các nhà lãnh đạo Trung Quốc lo ngại tình trạng dân số bùng phát sẽ làm cạn kiệt nguồn tài nguyên của quốc gia. Năm 1980, Đặng Tiểu Bình bắt đầu cho thực hiện chính sách một con trên

toàn quốc với lập luận rằng nếu không làm vậy, kinh tế Trung Quốc sẽ không thể phát triển tốt.

Dân số trẻ trung giúp thúc đẩy kinh tế ở những quốc gia đang phát triển trên khắp thế giới, trong đó có nước láng giềng của Trung Quốc là Nhật Bản bắt đầu vào thập niên 1950. Các nhà kinh tế gọi đó là phân lợi thu được từ khối dân số trẻ

trung và thường kéo dài trong khoảng thời gian vài thập niên, khi một quốc gia có nhiều người trong độ tuổi đi làm hơn so với số người còn nhỏ tuổi và người già ở nhà. Khi những quốc gia này ngày càng phát triển và giàu có hơn, một cách tự nhiên, người dân cũng chọn sinh ít con hơn và kết quả là dân số bắt đầu bị lão hoá.

Chính sách một con của Trung Quốc có thể hiểu theo cách là Trung Quốc đã không đi theo đúng trình tự tự nhiên, vay mượn trước và trả bằng phân lỗi cao hơn – nghĩa là dân số lão hoá nhanh hơn mức bình thường. Tệ hơn nữa là tình trạng lão hoá này còn nhanh hơn những dự đoán mà các chuyên gia đưa ra trước đây.

Theo bản phúc trình vừa đưa ra, Liên Hiệp

Quốc dự kiến dân số Trung Quốc sẽ giảm từ 1.4 tỷ người như hiện nay xuống còn 639 triệu người vào năm 2100, mức giảm mạnh hơn nhiều so với con số 766.7 triệu mà họ dự đoán chỉ hai năm trước.

Mặc dù vậy, dự đoán của Liên Hiệp Quốc có phần nào lạc quan hơn so với những ước tính khác. Các nhà nghiên cứu từ Đại học Victoria ở Úc và Học viện Khoa học Xã hội Thượng Hải đã đưa ra dự đoán rằng dân số Trung Quốc sẽ chỉ còn 525 triệu vào cuối thế kỷ này.

Tác động kinh tế

Với việc mở cửa thị trường với phương Tây, Trung Quốc nghiêm nhiên trở thành xưởng sản xuất của thế giới với hàng trăm triệu thanh niên quyết tâm và hăng hái gia nhập lực lượng

lao động để thoát ra khỏi cảnh nghèo. Trong suốt mấy thập niên sau đó, tốc độ tăng trưởng kinh tế của Trung Quốc luôn đạt tỷ lệ hai con số.

Sự lạc quan đó được thể hiện rõ ràng nhất trong Thế vận hội mùa hè Bắc Kinh 2008. Khi cuộc khủng hoảng tài chính toàn cầu xảy ra ít lâu sau đó, kinh tế Trung Quốc vẫn tiếp tục tăng trưởng tốt và được ghi nhận là đã phần nào cứu nguy cho nền kinh tế toàn cầu. Ít năm sau, Trung Quốc vượt qua Nhật Bản để trở thành nền kinh tế đứng thứ nhì thế giới.

Tuy nhiên, theo nghiên cứu của giáo sư kinh tế học Andrew Mason thuộc Đại học Hawaii và giáo sư xã hội học Wang Feng thuộc Đại học California Irvine, đến năm 2013, lợi thế

từ khối dân số trẻ trung của Trung Quốc không còn nữa.

Nay thì tốc độ tăng trưởng kinh tế chậm lại và những thay đổi về dân số đang tác động lẫn nhau tạo nên một viễn cảnh khá ảm đạm.

Tác động xã hội

Trong mấy thập niên tới, dân số Trung Quốc sẽ là một sự tương phản với Ấn Độ, nơi sự phân bổ tuổi tác trong dân số diễn ra theo trình tự tự nhiên hơn, hay với Hoa Kỳ, nơi dòng người di dân đổ vào giúp ngăn chặn tình trạng dân số bị lão hoá.

Theo dự đoán mới nhất của Liên Hiệp Quốc, đến cuối thế kỷ này, dân số Hoa Kỳ sẽ bằng khoảng 2/3 dân số Trung Quốc, so với hiện nay là dưới 1/4. Và đến lúc đó, Ấn Độ, quốc gia đã vượt

Dân số lão
hoá nhanh -
WORLD BANK

qua Trung Quốc để trở thành quốc gia đông dân nhất thế giới, sẽ có dân số nhiều gấp đôi so với Trung Quốc.

Tác động của hậu quả dân số lão hoá ở Trung Quốc sẽ không thực sự ảnh hưởng hết mức cho đến giữa thế kỷ này, khi mà nhiều người sinh ra trong thời kỳ chính sách một con tới tuổi nghỉ hưu trong khi vẫn phải lo chăm sóc cho cha mẹ già của họ.

Đến năm 2050, Liên Hiệp Quốc dự đoán 31% người dân Trung Quốc sẽ ở độ tuổi 65 trở lên. Đến năm 2100, tỷ lệ này sẽ là 46%, nghĩa là gần bằng một nửa tổng dân số. Tại Hoa Kỳ, các tỷ lệ nói trên dự kiến sẽ là 23% và 28%.

Liên Hiệp Quốc đã cho

sửa đổi lại dự báo trước đó cho thấy số trẻ sơ sinh ở Trung Quốc giảm xuống dưới 9 triệu trong năm nay. Năm 2022, Liên Hiệp Quốc dự đoán có khoảng 10.6 triệu trẻ em sẽ được sinh ra ở Trung Quốc vào năm 2024. Đến năm 2100, Liên Hợp Quốc dự đoán Trung Quốc sẽ chỉ có 3.1 triệu trẻ sơ sinh mỗi năm.

Và không chỉ phụ nữ Trung Quốc hiện nay sinh con ít hơn mà nhiều phụ nữ trẻ, mặc dù từng chứng kiến nỗi đau khổ không được quyền sinh con của những người mẹ của họ trong thời kỳ chính sách một con, cũng ít quan tâm đến việc lập gia đình và sinh con, khiến cho tỷ lệ sinh sản giảm mạnh.

Khủng hoảng dân số

Trong khi tỉ lệ trẻ sơ sinh giảm, dân số người già ở Trung Quốc lại ngày càng tăng.

Trung Quốc dự đoán, trong khoảng thời gian 5 năm tính từ năm 2020 đến 2025, sẽ có hơn 40 triệu người về hưu mới – nhiều hơn dân số Canada.

Tỷ lệ hỗ trợ người già, một chỉ số tương đối về số người còn đang đi làm để hỗ trợ cho một người về hưu được Tổ chức Hợp tác và Phát triển Kinh tế sử dụng, được dự đoán sẽ giảm từ hơn 4 người hiện nay xuống chỉ còn ít hơn 2 người vào năm 2050.

Trên thực tế, do người dân Trung Quốc có thói quen nghỉ hưu sớm, phụ

nữ thường nghỉ hưu ở độ tuổi 50 và nam giới ở tuổi 60, tỷ lệ hỗ trợ nói trên có thể còn thấp hơn nữa.

Chính quyền Bắc Kinh cũng như một số chuyên gia về dân số học và xã hội học cho rằng dân số có trình độ học vấn cao và sự tiến bộ của kỹ thuật như trí tuệ nhân tạo có thể giúp Trung Quốc vượt qua được cuộc khủng hoảng dân số hiện nay và trong tương lai do nhiều công việc sẽ được tự động hóa bởi máy móc thay vì phải sử dụng nhân công.

Nhưng nói gì thì nói, dựa trên bản dự báo dân số của Liên Hiệp Quốc, chính sách một con là nguyên nhân chính đưa tới cuộc khủng hoảng dân số của Trung Quốc hiện nay khiến người ta không thể không nhớ tới những thời kỳ hỗn loạn trong quá khứ ở Trung Quốc, chẳng hạn như cuộc Cách mạng Văn hoá và chính sách Đại nhảy vọt, đã có tác động đáng kể đến dân số và kinh tế Trung Quốc trong mấy thập niên sau đó. Mặc dù chính sách một con diễn ra âm thầm hơn chứ không sôi sục như hai thời kỳ hỗn loạn nói trên nhưng tác động của nó đối với xã hội Trung Quốc cũng tới tệt không kém. Trung Quốc đang phải trả giá cho chính sách sai lầm đó.

Ngày càng nhiều phụ nữ Trung Quốc sống độc thân - EPA

VH

BUÔN BÁN TRÊN LIÊN MẠNG:

Temu, AliExpress, Shein vs. Amazon

TRẦN LÝ LÊ
ORLANDO, FL.

Buôn bán trên liên mạng hay “e-Commerce” là kiểu mẫu làm ăn phổ thông ngày nay trên thế giới. Người bán dùng liên mạng để quảng cáo và bán sản phẩm, người mua [ngại đi chợ/đi phố] chỉ cần dạo liên mạng là có thể đặt mua món hàng theo ý muốn. Amazon là công ty khởi đầu kiểu buôn bán này, từ sách vở đến đủ mọi thứ sản phẩm, riêng xe hơi, máy bay thì chưa thấy rao bán!

Thành công quá xá, ông chủ Bezoфф kiếm bạc tỷ, nên bá tánh ào ạt theo chân. Tính đến hôm nay thì chợ liên mạng có cả ngàn “cửa hàng” lớn nhỏ, nhưng làm ăn rầm rộ nhất vẫn là Amazon rồi đến các “cửa hàng” khác như eBay, AliExpress... và mới mẻ hơn là Temu.

Amazon và eBay* gốc gác từ Huê Kỳ trong khi AliExpress, Shein, Temu là công ty của Tàu. Và trận chiến tranh giành khách hàng đang diễn ra từng bừng trên liên mạng.

*Để Mèn thì dĩ ứng với eBay từ ngày công ty này rao bán phụ nữ Việt Nam trên liên mạng. Cầm giận lắm nên rú rê bạn bè viết thư mắng mỏ ban quản trị, kể cả CEO hồi nãy là bà Meg Whitman. How could you? <https://www.rfa.org/english/news/130553-20040312.html>

Amazon làm ăn bằng cách cung cấp “cửa hàng” (platform) [trên liên mạng] để các nhà buôn sỉ/lẻ rao bán sản phẩm, tựa tựa như Walmart, Costco... bán hàng hóa “giùm” công ty sản xuất. Một hình thức trung gian lấy [nhiều] huê hồng.

Mua bán trên liên mạng có nhiều cái hay: ta không cần dùng tiền mặt, không phải vẫy vò mấy tờ giấy bạc và nhận tiền thối lại. Người mua chẳng cần ra khỏi nhà, khỏi lái xe, đậu xe... và chỉ chờ hàng hóa lớn nhỏ mang đến tận nhà và các tiện ích khác như tiết kiệm thời giờ tới lui. Tiện lợi cho những người bận rộn, *thời giờ là tiền bạc!* Cung cấp cơ hội kiếm bạc cho các công ty vận chuyển.

Ngược lại, kiểu mua bán ấy cũng có những cái dở: người mua không thể nhìn tận mắt, sờ mó sản phẩm, ướm thử... trước khi mua và khi mua thì rinh về ngay tấp lự,

chẳng cần chờ đợi chi. Không thấy tận mắt món hàng nên mua về mới biết không ưng ý, hình ảnh quảng cáo không “thật” như tưởng tượng chưa kể việc mất cơ hội đi ... ngó cho hết ngày của những người rảnh rang.

Trong thời đại dịch, đi lại khó khăn nên việc mua bán trên liên mạng phát triển nhanh như hỏa tiễn và thói quen mua bán ấy tiếp tục gia tăng sau đại dịch nhờ người mua nhận ra các tiện ích. Kết quả là các cửa hàng trên đường phố rủ nhau đóng cửa vì ế khách trừ mấy nơi trưng bày những sản phẩm đắt tiền, xa xỉ dành riêng cho những người mua nặng túi tiền.

Amazon ăn nên làm ra nên gặp khá nhiều cạnh tranh, ngay tại Huê Kỳ và các “mặt trận” khác, nhất là Hoa Lục, đất rộng người đông gấp chục lần Huê Kỳ, một thương trường mênh mông. AliExpress, Shein và rồi Temu theo nhau chạy đua bèn gót. Máy công ty này làm ăn kịch liệt trên đất nhà nhưng “quê nghèo” không thu hút cho bằng chốn sung túc, cư dân nhiều tiền tiêu xài để mua sản phẩm rao bán. Temu đang xông xáo kiếm khách hàng từ Huê Kỳ. Hễ ta mở máy điện toán, điện thoại di động... là thấy “mặt” Temu khoe sản phẩm, mời gọi ta dùng “app” của họ để dễ

dàng mua bán, và chao ôi mấy cái phiếu giảm giá nọ mới hấp dẫn làm sao!

Hiện nay, trên thị trường bán hàng qua liên mạng của thế giới, Amazon và Temu là hai công ty làm ăn nổi tiếng nhất. Amazon vừa có tiếng vừa có miếng nhưng Temu thì chỉ mới có tiếng mà chưa có miếng!

Làm thế nào để Temu cạnh tranh với Amazon? Dễ dàng nhất là hạ giá sản phẩm, món chi cũng rẻ hơn so với những thứ tương tự, đôi khi sản phẩm cùng nơi sản xuất nhưng giá cả chênh lệch đến 30% giữa Temu và Amazon. Có mấy ai chê cơ hội mua rẻ? Ấy thế mà Temu vẫn chưa kiếm được bao nhiêu thị phần Huê Kỳ. Kể cũng hơi lạ!?

So sánh kiểu mẫu làm ăn của mấy công ty lớn kênh càng buôn bán trên liên mạng thì ta nhận ra vài điều: Temu nhắm đến giá cả [rẻ] và giao hàng nhanh chóng trong khi đàn anh đồng hương AliExpress thì chững ra nhiều mặt hàng và giao hàng theo nhiều cách, đắt rẻ khác nhau; món gì chịu trả lệ phí chuyên chở thì đắt hơn. Riêng sếp sòng Amazon thì buôn bán rộng rãi lắm, hầu như sản phẩm nào cũng có, giao hàng rất nhanh cho hội viên chịu làm thẻ, Prime membership, và trả lệ phí hàng năm nhưng nổi trội nhất vẫn

là kiểu buôn bán tin cậy được. Cần trả lại hàng đã mua? Khá dễ dàng, bạn ạ! Cứ khuôn món hàng ta chê ra chỗ “hẹn” là trả lại tiền dù dưới dạng “tín dụng” tại Amazon [để đó mà trừ vào lần sau mua hàng chứ không trả về trương mục của thẻ tín dụng]. Giao hàng đúng hẹn, khá nhanh, chứ không lâu lắc cả tháng như đàn em Temu và AliExpress đường sá xa xôi và phải qua ải quan thuế / an ninh phi cảng / hải cảng khi mang đến Huê Kỳ các kiện hàng xuất phát từ ngoại quốc.

Ra đời năm 2022, còn non trẻ nên Temu phải tiếp tục dỗ dành khách hàng Huê Kỳ bằng cách bán rất rẻ mọi sản phẩm trưng bày. Khách hàng Huê Kỳ có người thử lửa đặt mua hàng rồi chê phẩm chất, *của rẻ là của ôi (!?)* và khó lòng gửi trả lại vì phí tổn vận chuyển. Người vừa ý thì chẳng mấy khi lên tiếng nên bá tánh không dám chắc là Temu làm ăn có đáng tin cậy không? Bao nhiêu thứ sản phẩm bán rẻ là của ôi? Có món hàng nào khá khá mà bán với giá bèo?

Dựa trên luật thương mại về nhập cảng, hàng hóa trị giá dưới 800 Mỹ kim thì miễn thuế. Mang đến Huê Kỳ những gói hàng nhỏ nhỏ gửi từ kho Quảng Châu, Temu không phải đóng thuế.

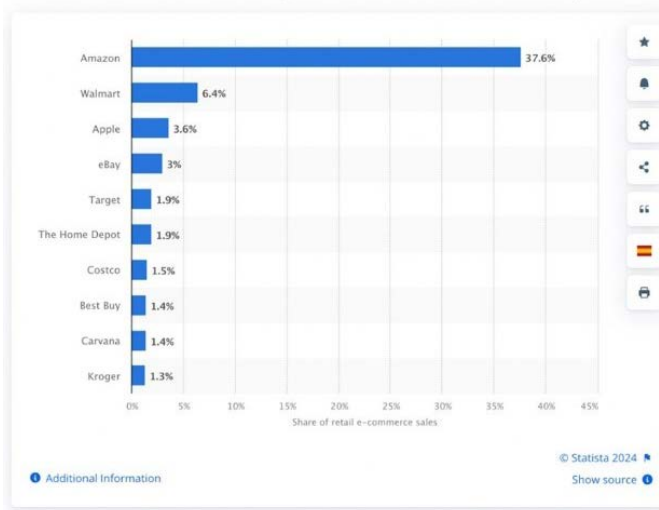
Những công ty nhỏ tại Huê Kỳ đang thúc đẩy việc thay đổi đạo luật miễn thuế kể trên, hạ mức thuế nhập cảng “de minimis” xuống cỡ 10 Mỹ kim. Nếu dự luật này được phê chuẩn, giá bán hàng hóa của Temu sẽ gia tăng vì phải đóng thuế nhập cảng!

Chưa hết, có người lại lo âu về món tin tức cá nhân khi chịu dùng “app” của Temu. Tại Huê Kỳ, đã có vài vụ thưa kiện Temu về tội gài các thảo trình ăn cắp dữ kiện cá nhân của khách hàng, thực hư thì chưa rõ.

Việc thu góp kịch liệt chi tiết cá nhân, dữ kiện thương mại, khoa học, bản quyền... có phương pháp của chính phủ Tàu bị Huê Kỳ xem như hành động gián điệp có thể ảnh hưởng đến “an ninh quốc gia”. Xuất xứ từ Hoa Lục nên Temu cũng bị nhìn ngấm, nghi ngờ. Tháng Tư năm 2023, US-China Economic and Security Review Commission đã công bố danh sách “đề ý” về các công ty làm ăn trên liên mạng tại Huê Kỳ, Shein và Temu nằm trong danh sách này.

“Tẩy chay” các “app” liên quan đến Hoa Lục đang trên đà mở rộng. Montana là tiểu bang đầu tiên cấm TikTok. “App” của Pinduoduo (chủ nhân của Temu) có thể qua mặt các “app” về

Thị phần của các công ty thương mại điện tử bán lẻ hàng đầu Hoa Kỳ trong năm 2023

an ninh gần sẵn trong điện thoại di động của người dùng mà dòm ngó thu góp mọi chi tiết như tin nhắn, cách mua bán hàng hóa, liên lạc với ai... Nôm na là ăn cắp tin tức của cư dân Huê Kỳ!

Trên khía cạnh thương mại, khách hàng nội địa (Hoa Lục) khá quen thuộc với chủ nhân của Temu (PDD Holdings) nhưng khách hàng quốc tế thì chưa nên dè dặt, nghi ngại là điều dễ hiểu dù số lớn sản phẩm buôn bán đều xuất phát từ cùng hãng xưởng bên Tàu. Người trung gian mua từ hãng xưởng rồi đem rao bán qua Amazon trong khi Temu mua hẳn từ nơi chế tạo nên bán rẻ hơn. Vận chuyển từ Hoa Lục sang Huê Kỳ nên tất nhiên là tốn kém. Với các sản phẩm chế tạo bên ngoài Hoa Lục thì sao? Temu cũng phải dùng

công ty trung gian như Amazon? Hàng hóa sản xuất từ Hoa Lục chiếm bao nhiêu thị phần của hai công ty kể trên?

Biết mình chưa tên tuổi đủ để được tin cậy như Amazon nên Temu quyết lòng đầu tư cho mục đích “quen thuộc” và “lâu dài” qua kiểu mẫu “bán rẻ”. Nhưng câu hỏi là Temu có thể theo đuổi kiểu “bán rẻ” được bao nhiêu lâu?

Vừa bán vừa cho nên Temu đang thua lỗ bạc triệu. Theo bản phân tích của WIRED, Temu đang lỗ khoảng 30 Mỹ kim cho mỗi đơn đặt hàng. Tương tự, China Merchants Securities, một công ty tài chánh Hoa Lục cũng làm ăn tại Canada, Úc và Tân Tây Lan, cho biết rằng Temu đang thua lỗ nặng nề, khoảng 588 - 954 triệu Mỹ kim mỗi năm. Để bù đắp phần

nào, Temu đang xiết túi tiền của hãng xưởng nội địa, thúc ép họ cung cấp sản phẩm với giá rẻ mạt hơn nữa. Vấn kiểu bóp cổ người nghèo đến mức độ khánh tận, không bán hàng cho Temu thì mất khách mà bán thì không lời lãi bao nhiêu. Hãng xưởng tuy không chết nhưng ngắc ngoải. Tạm hiểu là đồng tiền trên hết, thương gia Tàu bóp cổ đến nghẹt thở cả đồng hương, sá chi dân Việt, dân Miên ... Làm ăn với họ không mất giấy khai sinh thì cũng mất thẻ căn cước... *Câu nói Dế Mèn đọc đâu đó, lâu rồi nên không còn nhớ nguồn gốc.*

Chiến tranh thương trường đang tiếp diễn, tay nào nhiều vốn thì sẽ thắng?!

Hiện nay, theo bản quan sát 2023 của công ty Statista, Amazon chiếm 37% thị phần buôn bán trên liên mạng tại Huê Kỳ, kế đến là Walmart... Temu chưa có mặt.

Temu đang chịu cảnh “của rẻ”, nỗi lo ngại về chi tiết cá nhân, an ninh liên mạng... và thua lỗ, chưa biết bao giờ công ty này sẽ đặt được dấu chân trên danh sách bán nhiều hàng trên thị trường liên mạng Huê Kỳ? Hay sẽ lâm vào cảnh *rầm rộ khai trương rồi âm thầm đóng cửa?*

TLL

Nữ lực sĩ “sexy” nhất

Một trong những sự lôi cuốn người hâm mộ và giới truyền thông không chỉ tài năng mà vẻ ngoài của các nữ lực sĩ. Hiện nay Alica Schmidt được chấm điểm là nữ lực sĩ “sexy” nhất Olympic Paris 2024.

Alica là nữ lực sĩ điền kinh của đội tuyển Đức, cao 1m75 (5.9ft), cô xếp hạng nhì trong cuộc thi “German Indoor Athletics Championships” và thành viên của đội tuyển Đức tại giải “2022 European Athletics Championships”. Thành tích của đội tuyển Đức và Alica không le lói lắm nhưng cô thì tỏa sáng trên tạp chí “Busted Coverage” của Úc, tờ báo này bình chọn cô là nữ thể thao gia “nóng bỏng” nhất hành tinh. Cô gái nóng hổi này hiện có 5 triệu người theo (followers) tại Instagram.

Alica Schmidt

Nữ cầu thủ bóng rổ cao nhất

Có nhiều cách để nổi tiếng, sở hữu một body “ăn tiền” như Alica hay cao nhòng như Zhang Ziyu ở đội bóng rổ U18 của Trung Quốc.

Hình ảnh của Zhang tràn ngập ở giải bóng rổ nữ châu Á U18 vừa diễn ra ở Thẩm Quyến, Trung Quốc. Với chiều cao 2.2 mét (7.3 ft) Zhang cao hơn các đối thủ hơn cả hai, ba cái đầu. Zhang có vẻ nhanh nhẹn hơn so với vóc dáng kèn càng của mình. Zhang có lợi thế và gây chú ý về chiều cao vượt trội nhưng chưa đủ gây ra cơn sốt như ngôi sao bóng rổ Caitlin Clark (Mỹ).

Zhang Ziyu (phải)

Cú sút thay đổi thế giới

Đó là ngày 10 tháng 7 năm 1999, hơn 90,000 vé đã bán sạch veo trong trận chung kết FIFA World Cup giữa Hoa Kỳ với Trung Quốc trên sân Rose Bowl (California). Khán giả đông đến mức Ban tổ chức không lường nổi, dẫn đến thiếu cả nước uống. Số người xem ti vi cũng phá kỷ lục khi lên trên 40 triệu người.

Tỉ số chung cuộc 0-0 và phải quyết định thắng bại bằng sút penalty. Brandi Chastain (Mỹ) sút quả cuối cùng tung lưới thủ môn Gao Hong (TO) đạt tỉ số 5-4. Cầu trường như vỡ tung! Sau trận này, môn bóng tròn nữ cất cánh. Trước đó giải nữ vô địch thế giới ở Thụy Điển trung bình chỉ hơn 4,000 khán giả, sau trận này này là 50,000 ở các trận chính, còn lại trung bình là 20,000/trận.

Brandi vui mừng sau quả đá penalty thành công, giành cúp vàng cho đội Mỹ.

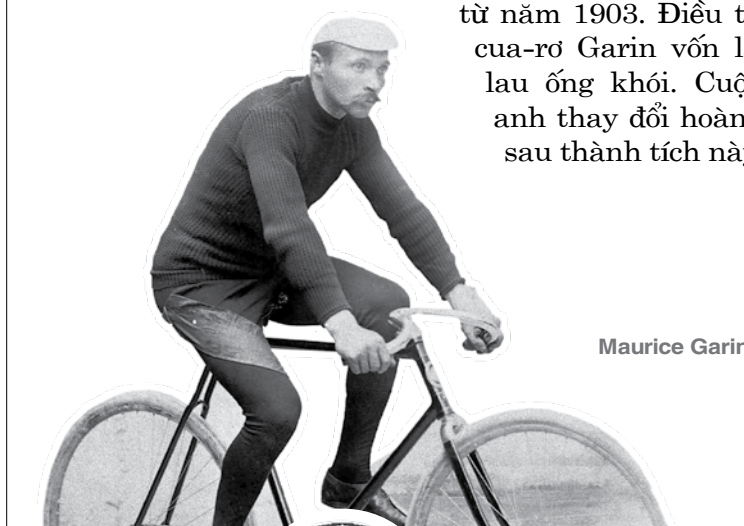
Ngày này năm xưa...

18-7

1903

Maurice-François Garin (Pháp) là cua-rơ đầu tiên giành chiến thắng ở giải đầu tiên của Tour de France vào năm 1903.

Tour de France là một trong những giải đua xe đạp nổi tiếng và lâu đời nhất thế giới. Được tổ chức hàng năm, khởi sinh từ năm 1903. Điều thú vị của cua-rơ Garin vốn là thợ lau ống khói. Cuộc đời anh thay đổi hoàn toàn sau thành tích này.

Maurice Garin

NHỮNG TRẬN SẮP TỚI CỦA ĐỘI TUYỂN MỸ

JULY 19

CONCACAF U 20

U-20 NAM HOA KỲ VS JAMAICA

9:00 PM CDT | SÂN ESTADIO MIGUEL ALEMÁN
VALDÉS, CELAYA, MEXICO

JULY 25

2024 PARIS OLYMPIC

NỮ HOA KỲ VS ZAMBIA

2:00 PM CDT | SÂN ALLIANZ RIVIERA, NICE, FRANCE

JULY 28

2024 PARIS OLYMPIC

NỮ HOA KỲ VS ĐỨC

2:00 PM CDT | SÂN ORANGE VÉLODROME,
MARSEILLE, FRANCE

Một số trận bạn có thể xem tại FOX, ESPN2 hoặc Telemondu (công ty con của NBC, tiếng Tây Ban Nha)

* CST cũng là Central Time (CT)

18-7

1976

ngày 18-7-1976, Nadia Comăneci (Romania) là thể thao gia đầu tiên đạt điểm tuyệt đối 10/10 ở môn thể dục dụng cụ (artistic gymnastics) diễn ra ở Summer Olympics 1976 tại Montreal (Canada).

Nadia Comăneci

19-7

1996

Ngày 19 tháng 7 năm 1996, Thế vận hội Mùa hè 1996 được tổ chức tại Atlanta, tiểu bang Georgia, Hoa Kỳ. Atlanta được chọn sau khi đánh bại các ứng cử viên khác là Athens, Beograd, Manchester, Melbourne và Toronto.

Atlanta phải mất 6 năm để xây dựng hạ tầng cơ sở, nhưng bù lại, đã giúp thành phố thu được hơn \$5 tỉ và thúc đẩy kinh tế thành phố này khởi sắc cho đến nay.

TIM NGUYỄN
GARLAND, TX.

NGUỒN AODAISAIAGON

Mùa hè và phượng, và mưa trên ngon hải đào, tưởng nhớ...

Ở Mỹ, mùa hè đến, lắm lúc nhớ một cảnh hoa phượng đến rưng rưng. Nhưng tìm đâu ra phượng? Nghe nói ở Key West cực nam Florida có nhiều phượng lắm. Tim tôi từng mơ ước tới đó để nhìn lại màu hoa phượng nở dưới trời xưa nhưng chưa bao giờ thực hiện được. Gần đây tin tức cho biết ở Nam Cali cũng đã có phượng (chắc là do người Việt ta trồng) và Tim tôi cũng đã được nhìn thấy tấm hình ông Nguyễn Đình Toàn chụp dưới cây phượng đỏ Cali.

Ồi phượng. Với những ai có đôi chút học hành chữ nghĩa, và có chút xiu máu lãng mạn trong người, thì phượng là quá đổi thân thiết và gợi nhiều xúc cảm. Nó mở ra một vùng trời nostalgia. Nơi đó, tâm hồn ta chưa bị hoen ố, trí óc chưa phải bận bịu vì những mưu tính và thủ đoạn đua tranh giành giật. Chỉ có những trang sách và tình bạn và những mơ mộng buổi đầu đời. Cho nên người ta gọi phượng là hoa học trò.

Với Tim Nguyễn này, phượng còn để lại một ấn tượng đặc biệt. Dạo đó, mùa hè 1995, phượng nở đỏ nhiều nơi trong thành phố Sài Gòn. Đó cũng là lúc mình sắp bỏ nước ra đi. Những ngày chuẩn bị lên đường, không kịp cảm thấy buồn vì tâm trí còn bận bịu nhiều việc và còn náo nức vì những chân trời trước mặt. Trong buổi tiệc chia tay với bạn bè trên căn chung cư nhìn ra sông Thanh Đa,

có những bông hoa cẩm chướng màu đỏ thắm, có rượu có thơ và đàn hát, lúc ấy dạ vẫn chưa đau, còn cười nói rộn rã. Tối lúc lên máy bay, nhìn xuống những con phố những mái nhà thấp thoáng màu hoa phượng đỏ, và ruộng đồng bờ xanh bãi biếc với những dòng sông uốn khúc quanh co... lúc ấy nước mắt mới tuôn rơi. *Ồi Việt Nam / từng là nỗi đau xé trong tôi / sao tôi khóc. lúc ra đi / phượng đỏ một màu yêu dấu cũ / là lúc chia xa...*

Ở Dallas nơi thành phố mình ở không có phượng. Thôi, hãy tạm bằng lòng với một loài hoa khác của xứ người. Những cây crepe myrtle nở đỏ suốt mùa hè, Tim gọi là hoa hải đào. Tại sao lại hải đào? Như Tim đã nhiều lần giải thích với bạn bè, ấy là do một liên tưởng gợi ý: Tim nghĩ đến hoa hải đường ở quê nhà và hoa trúc đào (cũng thấy mọc rất nhiều ở Nam Cali và ven biển Florida). Hải đào là kết hợp của hải đường và trúc đào. Cả ba đều màu đỏ, hải đào sẫm hơn một chút.

Tháng 6... tháng 7. Cây hải đào bên cửa sổ phòng Tim lại nở hoa. Khu phố Tim ở dài khoảng hai trăm mét mà có tới 10 cây hải đào. Nhưng không phải chỉ ở phố Tim mới có hải đào đỏ. Ở khắp nơi trong thành phố Garland, Dallas, những ngày này hoa hải đào nở rộ dọc theo hai ven đường, vạch thành những luống hồng nồng ấm như cánh tay người tình vươn

ra. Hải đảo nổ, ở đây và nhiều nơi trên đất Mỹ, chẳng hạn ở Irvine như tháng Bảy năm nào Tim đến thăm -hải đảo nổ rộ ở nhiều nơi báo hiệu mùa hè đã trở về. Tuy vậy chỉ có ở miền đông cỏ này, hải đảo nổ mang theo sấm chớp và mưa mà đài báo là *severe thunderstorm*. Tim không quên, đã có lần gọi vùng đông cỏ nơi đây là “xứ sấm sét” (từ này mượn của Võ Đình tiên sinh). Đúng như vậy, phải không em? Những ngày qua, ta đã thấy *thunderstorm* chạy những đường lóe sáng ngoằn ngoèo trên dọc một dải miền Nam từ Texas đến Mississippi, Alabama, Louisiana sang tận Atlanta nữa kìa. Trời u ám, chùng xuống và sấm chớp và mưa như lòng mình lên cơn thẳng thốt nhớ. Nhớ ai... Hay chữa. Ai mà chẳng đáng nhớ, đôi khi chỉ là một nụ cười ở cuối chân trời. *A certain smile / A certain face...*

Và hải đảo nổ, sấm chớp, mưa thưa, lòng Tim cũng chợt bồi hồi thương tưởng. Đặng Văn Đệ -nhà nghệ sĩ của cuộc sống, Lê Uyên Phương với tiếng đàn thùng và những ca khúc của một thời. Cả hai đều ra đi vào tháng 6 năm nào lúc những bông hải đảo thả rơi theo gió. Và Võ Đình và Nguyễn Mộng Giác, cũng ra đi vào lúc hải đảo chớm nổ đó thôi. Bài “Chiều. hải đảo đỏ” khúc requiem chợt sống lại trong tim mình. Nay em, em hãy đọc lại trong một chiều mưa và sấm chớp lóe sáng ở chân trời, như chiều hôm nay. Để thấy rằng cái chết có những âm vang, rục rĩ buồn, trong lòng cuộc sống hôm nay:

Chiều hải đảo đỏ

... và Lê Uyên Phương

*ngày đi. cây hải đảo rục rỏ
trong mắt tôi. mùa rợp cánh hải âu
kêu thét dậy. triều laguna sóng vỗ
người ơi. chiều hải đảo. tôi về đâu*

*ngôi nhà đó. vẫn tường vi mấy độ
bên chung trà. uống sớm mai nào
thoảng hương. một chút hồn siêu thực
và màu terre de chine. trắng blues xanh xao*

*khúc hát. những vì sao lạ mọc
trên tóc cây. dẫn lối anh về
quán cà phê buồn. vĩa hè. và gió
có dấu chân một người đã qua*

*đã qua. dạ khúc. tiếng đàn u hoặc
trời không mây. những mái nhà phơi
hồn lãng ca. hoàng hôn phủ kín
có nghe buồn từ thuở thơ tôi*

*này em. hãy đưa anh ra biển
bầy hải âu. kêu. kêu hoài
có không giấc mơ về lại
trong ly cà phê. kìa nắng phai*

*nắng sẽ tắt. và cuộc đời sẽ hết
như âm rưng vỡ. hài kịch điên
ánh đèn. vừa lên. sau khung cửa
ai cười. chừng đã lãng quên*

TN

Sân vận động Olympia ở thủ đô
Bá-Linh rực rỡ hơn bao giờ hết!

GIẢI TÚC CẦU ÂU CHÂU 2024

Mùa vui vừa khép lại

TAM VAN
ĐỨC QUỐC

Cứ mỗi 4 năm và vào đầu mùa hè, giải vô địch túc cầu Âu Châu được diễn ra ở một quốc gia đã được UEFA (hội túc cầu Âu Châu) tổ chức rút thăm trước đó. Lần này, xứ sở Cộng Hòa Liên Bang Đức được “đăng cai” và “đứng mũi chịu sào” trong vai trò chủ nhà nên các sân vận động ở những thành phố danh tiếng cũng được tu bổ để chuẩn bị cho mùa thi thố. Quán xá, nhà hàng, khách sạn nơi nào cũng được tân trang ít nhiều vì không chỉ dành cho dân đam mê túc cầu trong nước mà còn hân hoan tiếp đón khách khứa,

khán giả ở khắp nơi trên thế giới hội tụ về đây tham dự những trận banh hứa hẹn hấp dẫn và lôi cuốn. Có nhiều vị chủ quán tảnh tình “chịu chơi” còn trang bị thêm vài cái ti-vi khổng lồ trong cũng như phía ngoài quán hòng đáp lại tấm thịnh tình của thực khách ghé qua. Đâu đó trên phố xá, người ta cũng đặt để những màn hình đại vĩ tuyến với dàn âm thanh tân kỳ bên cạnh những quầy hàng lộ thiên buôn bán thức ăn quốc hồn, quốc túy cùng với đủ thứ nước giải khát và bia, rượu mời gọi thềm thuồng. 51 trận

đấu sẽ được diễn ra lần lượt ở những thành phố lớn trên nước Đức. 24 đội banh được tuyển lựa ở các nước Âu Châu được xếp lịch thi đấu vòng loại theo 6 bảng từ A đến F. Tiếp theo là “round of 16” (1/8), vòng tranh tài các giải tứ kết, bán kết và sau cùng là trận chung kết đoạt giải vô địch túc cầu Âu Châu với phần thưởng danh giá là chiếc cúp danh dự mạ bạc, mạ vàng, kim sa lông lánh. Từ những thành phố lớn nhỏ, dân ghiền túc cầu di chuyển theo từng toán, hân hoan đùa vui, nói cười kèm theo những tiếng trống, tiếng kèn cổ động rộn ràng

như sắp sửa tham dự một ngày hội lớn. Khách du lịch khắp các nước gần xa cũng đổ về đây và được nhận diện khá rõ nét qua màu cờ, sắc áo cùng với những ngôn ngữ lạ xa. Họ đi xem túc cầu cũng như thực hiện song song một chuyến du lịch ở nơi này khi tiết trời đã ấm áp trở lại sau một mùa đông dài say ngủ. Phố xá rộn vui và bừng sống lại giữa khi những chùm lá xanh biêng biếc trên cành cao đang đùa vui với những tia nắng đầu ngày rạng rỡ. Vui nhất là trang phục của nam giới người Tô-Cách-Lan (Scotland). Họ khoác lên người những chiếc váy ngắn màu xanh thẫm được nổi bật trên cánh áo Poloshirt in huy hiệu của đội nhà.

Người ta say mê thưởng thức 3 trận banh mỗi ngày ở đợt thi vòng loại. Ngoài số lượng vé mời đáng kể, các hạng vé vào cửa được ưu tiên cho những khán giả trung thành cũng như các câu lạc bộ yêu thích túc cầu trong và ngoài nước. Vì nhu cầu xem túc cầu quá lớn, vé vào cửa lại khan hiếm nên đám đầu nậu vé chợ đen có dịp ăn nên, làm ra. Một chỗ ngồi khiêm tốn ở hạng trung bình cũng bị đẩy lên gấp 5, 7 lần giá vé được quy định. Vé vào cửa của các trận tranh tài các giải “tứ kết”, “bán kết” và “chung kết” thì hiếm hơn bao giờ hết và bị tụt con buôn

Trận tứ kết giữa 2 đội tuyển Tây-Ban-Nha và Đức và bóng trúng tay Marc Cucurella

“chợ đen, chợ đỏ” đẩy lên mức cao ngất ngưỡng. Không thể tham dự trực tiếp các trận đấu ở cầu trường thì dân nghiện túc cầu tìm tới những cầu trường “dã chiến” với màn ảnh rộng thường đặt ở các công viên. Muốn

có được một chỗ ngồi ở nơi đó hay ở các quán xá, thiên hạ phải tới trước vài tiếng đồng hồ may ra mới tìm được một vị trí như ý. Mấy anh “shipper” chuyển giao thức ăn nhân dịp này cũng có thêm công

ăn, việc làm và bận rộn luân lưu trên khắp nẻo nhỏ, đường thôn.

Ở trận tranh tài giải tứ kết giữa hai đội tuyển quốc gia Tây-Ban-Nha và Đức, trọng tài Anthony Taylor đến từ xứ sở sương mù và các cộng sự đã gây ra phần nộ trong dư luận vì không cho Đức hưởng trái phạt đền sau khi bóng trúng tay tuyển thủ Marc Cucurella sau cú sút của Musiala.

Anthony Taylor đã lặng lẽ rời cầu trường sau khi trận đấu kết thúc và trước cũng như sau không nói thêm lời nào về quyết định vừa qua.

Dân ghiền túc cầu ở Đức đã kêu gọi và thu thập được hơn 300,000 chữ ký để yêu cầu UEFA tổ chức đá lại trận so tài “tứ kết” giữa Tây-Ban-Nha và Đức. Họ cáo buộc trọng tài Anthony Taylor đã đưa ra quyết định sai lầm trong trận thua với

Phụ tá huấn luyện viên Sandro Wagner nổi giận trước sự bất minh của trọng tài A.Taylor

tỉ số 1-2 của đội tuyển Đức ở hiệp phụ. Người khởi xướng là Erik V. trên mạng trực tuyến “online”:

- Đối với chúng tôi, giải vô địch Âu Châu đã kết thúc. Cảm ơn ông Taylor! Người dân Đức đang vô cùng thất vọng sau trận tứ kết đầy cay đắng trên sân nhà Euro 2024!

Hai vị huấn luyện viên Nagelsmann và Wagner của đội tuyển Đức vô cùng phần nộ trước sự bất công trong bộ môn túc cầu nói riêng cũng như trong các sinh hoạt thể thao nói chung. Các cầu thủ tham gia cũng cảm thấy bị tổn thương vì đã hết mình trong cuộc chơi nhưng bị đối xử bất minh. Nhưng “the show must go on”, có ai tắm được hai lần trên một khúc sông và những kiến nghị đó đây như muối bỏ biển khi ván đã đóng thuyền hay khi

gạo đã nấu thành cơm. Khi trả lời với báo giới, cựu tuyển thủ người Đức Andreas Moeller cũng đưa ra ý kiến về “scandal Schiri”: “Bóng tôi sẽ bao trùm mãi mãi ở cuộc đấu tay đôi này”. Báo chí cũng đưa tin, đây cũng là trận cầm còi cuối cùng của ông Taylor ở giải túc cầu Âu Châu 2024 này. Hơn nữa, đội tuyển hoàng gia Anh quốc cũng được vào tứ kết, bán kết rồi chung kết nên vị vua sân cỏ này không còn được trao cơ hội tiếp tục điều khiển những trận tranh giải quyết liệt trong mùa thi đấu ở Âu Châu vào những giây phút cuối. Hai trận bán kết đã được UEFA quyết định với hai trọng tài là Slavko Vincic (Slovenia) và Felix Zwayer (Đức).

Trận chung kết giữa hai đội tuyển Tây-Ban-Nha và hoàng gia Anh quốc diễn ra ở sân vận động Olympia thủ đô Bá-Linh

(Olympiastadion Berlin) cũng khép lại mùa “Euro Cup 2024” sau một tháng so tài giữa các đội tuyển quốc gia đến từ các nước Âu Châu. Cầu trường Olympia trong đêm chung kết rạng rỡ và lộng lẫy hơn bao giờ hết. Đội Tây-Ban-Nha hạ đội Anh với tỉ số 2-1 và giành được chiếc cúp danh dự của mùa Euro 2024 này. Kẻ thắng, người thua, người cười, kẻ khóc rồi cũng lên đường trở về nguyên quán và hẹn nhau ở mùa sau, giải túc cầu Âu Châu ở Anh quốc và Ái-Nhĩ-Lan (Ireland) năm 2028 hay sớm nhất là giải túc cầu thế giới 2026 sẽ được tổ chức ở các nước Bắc Mỹ gồm Hoa-Kỳ, Gia-Nã-Đại và Mê-Tây-Cơ. Những ngày vui rồi cũng qua mau, phố xá với hàng quán rộn ràng cũng trở lại với nhịp sinh hoạt bình thường. Dân chúng ở Đức

cũng như các nước Âu Châu lảng giềng trở về cuộc sống hằng ngày sau những ngày thưởng thức túc cầu sôi nổi và được dịp tạm gác lại những nỗi lo lắng, muộn phiền khi vật giá leo thang không ngừng vì ảnh hưởng từ cuộc chiến ở Ukraine đã hơn 2 năm nay.

Thêm vào đó, súng vẫn nổ, đạn vẫn còn bay và người dân bỗng bề, dất dàu nhau chạy loạn trên dãy đất Gaza khói lửa ngập tràn. Thời gian khiến cho vật đổi sao dời, biển cả hóa nương dâu. Thời gian bao giờ cũng là liều thuốc tiên và hàn gắn mọi vết thương tinh thần cũng như thể xác như mọi người vẫn nghĩ, vẫn nói. Người ta tin tưởng và hy vọng vào một ngày mai tươi sáng khi thanh bình về lại với mọi miền xưa tan đi những vầng mây u ám cũ.

TV (15.07.2024)

Vài tin ngắn

Đứng lên để có huyết áp tốt hơn

Một nghiên cứu gần đây trên 283 người trưởng thành dư cân ở độ tuổi từ 60 đến 89, cho thấy những người đứng thêm 30 phút trong ngày (khi họ thường ngồi) đã giảm huyết áp gần 3.5 điểm. Các nhà nghiên cứu cho biết mức giảm này rất có ý nghĩa.

(NGUỒN: JAMA NETWORK OPEN, MARCH 27, 2024)

Thuốc trị bệnh xương vẫn có hiệu quả sau 70 tuổi

Theo một phân tích gần đây trên 23 nghiên cứu với 123,164 người tham dự, thì trái ngược với suy nghĩ thông thường, thuốc chống loãng xương (antiosteoporosis drugs) có thể làm giảm nguy cơ gãy xương ở những người trên 70 tuổi cũng như đối với phụ nữ trẻ hơn. Nhìn chung, thuốc điều trị loãng xương làm giảm tỷ lệ gãy xương khoảng 70% cho người dùng.

(NGUỒN: JOURNAL OF BONE AND MINERAL RESEARCH, MARCH 19, 2024)

Đồ uống có đường và nguy cơ về nhịp tim

Một nghiên cứu cho thấy uống hơn 2 lít đồ uống có đường hoặc chất tạo ngọt nhân tạo mỗi tuần có liên quan đến khả năng bị rung tâm nhĩ (atrial fibrillation) - nhịp tim bất thường - từ 10 đến 20%. Các nhà nghiên cứu xác định điều này bằng cách xem xét lựa chọn đồ uống và hồ sơ sức khỏe của hơn 200,000 người lớn.

(NGUỒN: CIRCULATION: ARRHYTHMIA AND ELECTROPHYSIOLOGY, MARCH 5, 2024.)

Trợ giúp ảo (virtual help) cho chứng đau đầu gối thực sự có tác dụng

Theo một nghiên cứu gần đây trên 394 người lớn bị đau đầu gối mãn tính, liệu pháp vật lý trị liệu trực tuyến (online physical therapy) giúp giảm đau và cải thiện thể chất cũng hiệu quả như các buổi tập trực tiếp. Những người tham gia đã có 5 lần khám sức khỏe từ xa hoặc trực tiếp với bác sĩ vật lý trị liệu trong vòng 3 tháng và cũng tập thể dục tại nhà. Những người trong nhóm telehealth này cho biết họ nhận thấy các buổi học từ xa thuận tiện hơn và họ có nhiều khả năng hoạt động thể chất hơn so với nhóm gặp mặt bác sĩ trực tiếp.

Thêm lý do để kiểm tra mắt

Nghiên cứu gần đây cho thấy những người lớn tuổi bị giảm thị lực "nhiều người trong số họ không hề biết về điều đó" có nguy cơ cảm thấy lo lắng hoặc trầm cảm cao hơn tới 81% so với những người khác. Học viện Nhân khoa Hoa Kỳ khuyên nên khám mắt mỗi năm một hoặc hai năm sau tuổi 65.

Giấc ngủ ngon có thể ngừa bệnh tiểu đường

Một nghiên cứu lớn trong 12 năm cho thấy thường xuyên thiếu ngủ làm tăng nguy cơ phát triển bệnh tiểu đường loại 2. Những người chỉ ngủ 5 giờ mỗi đêm - so với những người ngủ 7 hoặc 8 giờ - có nguy cơ mắc bệnh cao hơn 16%. Chỉ ngủ 3 đến 4 giờ mỗi đêm làm tăng thêm nguy cơ mắc bệnh này lên 41%.

(NGUỒN: JAMA NETWORK OPEN, MARCH 5, 2024.)

ĐÀO DUY HÒA
LEWISHAM - NSW

Rụng tóc? tránh được không ?

Rụng tóc là một hiện tượng diễn ra theo mùa hay chu kỳ, nhưng khi nó tăng tốc và tóc không mọc lại thì nó trở thành điều đáng lo ngại.

Gióng như lá cây, tóc có xu hướng rụng nhiều hơn vào mùa Thu và mọc lại vào mùa Xuân. Sự rụng tóc theo mùa này là hoàn toàn tự nhiên và không đáng để gây lo ngại. Cần phân biệt với chứng rụng tóc do nội tiết tố nam, một chứng rụng tóc vĩnh viễn, ảnh hưởng đến khoảng 15% nam giới ở độ tuổi 20 và 50% người ở độ tuổi 50. Rụng tóc ở nữ

giới ít phổ biến hơn nam giới, xảy ra thưa thớt và chậm rãi hơn. Trong nhiều trường hợp, tình trạng rụng tóc phần lớn liên quan đến yếu tố di truyền và do đó bạn không thể làm gì nhiều trong trường hợp này.

Các yếu tố gây rụng tóc

Một số yếu tố gây rụng tóc như căng thẳng, hút thuốc hoặc chế độ ăn kiêng quá nghiêm ngặt.

Ở phụ nữ, thiếu sắt thường là nguyên nhân làm rụng tóc. Nên ăn thực phẩm chứa lưu huỳnh, giàu kẽm và vitamin B6 như thịt, hải sản, mầm lúa mì, cá nhiều mỡ... cần thiết cho sự hình thành keratin là chất giúp tạo ra tóc, móng tay và biểu bì của chúng ta.

Hãy cẩn thận với các loại dây thun, kẹp tóc, thắt bím tóc vì chúng sẽ cản trở sự lưu thông ở chân tóc và dẫn đến

hiện tượng rụng tóc do lực kéo. Tránh buộc, ép chặt những thứ trên và không nên đặt chúng ở cùng một chỗ.

Nhiệt tạo thành bong bóng li ti nhỏ trong sợi tóc khiến tóc dễ gãy. Máy sấy tóc phải để cách xa đầu khi sấy. Nhuộm, uốn và ép tóc cũng làm sợi tóc yếu đi.

Vài hiểu lầm về rụng tóc

Trái với suy nghĩ của nhiều người, gội đầu

thường xuyên không làm tăng tốc độ rụng tóc. Vì vậy, đừng ngần ngại gội đầu ngay khi tóc hơi bẩn. Tuy nhiên, giới khoa học nghi ngờ dầu gội đầu trị rụng tóc không thực sự hiệu quả.

Massage da đầu có thể mang đến sự dễ chịu nhất thời nhưng chúng không kích thích mọc tóc. Cắt hoặc cạo tóc cũng không làm cho tóc mọc lại khỏe hơn hoặc nhanh hơn.

Đội mũ không làm trầm trọng thêm tình trạng hói đầu và mũ vẫn là một công cụ an toàn thiết yếu cho tóc!

Khi nào bạn nên để ý vì rụng tóc?

Sự rụng tóc tăng nhanh đột ngột hoặc nếu nó liên quan đến bệnh gàu, có thể là dấu hiệu về bệnh nấm ngoài da do một loại nấm siêu nhỏ gây ra hoặc chứng rụng tóc từng vùng, một bệnh tự miễn trong đó các mảng tóc bong ra. Rụng tóc đôi khi cũng là dấu hiệu của tình trạng sức khỏe suy thoái, chán ăn, suy thận... hoặc mất cân bằng nội tiết tố. Nếu nghi ngờ, cần đến bác sĩ để khám và điều trị.

ĐDH

Gội đầu thường xuyên không làm tăng rụng tóc

VÉ ĐI VIỆT NAM

TUẦN LỄ TỪ

18-07-2024 - 24-07-2024

TÊN HÃNG	STOP	TẠI	GIÁ TIỀN
TURKISH AIRLINES	1	IST	\$1.466
ASIANA AIRLINES	2	LAX, ICN	\$1.716
AMERICAN/ASIANA	2	LAX, ICN	\$1.716
VIETNAM/SPIRIT	3	LAS, LAX, TPE	\$1.768
SPIRIT AIRLINES	3	LAS, LAX, TPE	\$1.768
AMERICAN/JAPAN	2	ORD, HND	\$1.834
JAPAN AIRLINES	1	HND	\$1.837
CHINA AIRLINES	2	LAX, TPE	\$1.842
EMIRATES/AMERICAN	2	ORD, HND	\$1.974

*Giá vé thay đổi trong ngày
*Mỗi tiểu bang có giá khác nhau

TỈ GIÁ HỐI ĐOẠI

NGOẠI TỆ	VIỆT NAM
ĐÔ LA MỸ	\$25,210 VN ĐỒNG
EURO	\$26,947 VN ĐỒNG
ĐÔ LA CANADA	\$18,194 VN ĐỒNG
ĐÔ LA ÚC	\$16,761 VN ĐỒNG
YEN NHẬT	\$155.22 VN ĐỒNG
TIỀN US	NGOẠI TỆ
1USD	157,822 YEN NHẬT
	0.91776 EURO
	0.77066 BẢNG ANH
	1.363100 CANADA
	0.89484 THỤY SĨ

Ngày nay trong lịch sử

19/7/1970

Ngày 19 tháng 7 năm 1970, là ngày mất của Chuẩn tướng Bộ Binh Nguyễn Văn Khương của Quân lực Việt Nam Cộng Hòa. Ông sinh vào tháng 10 năm 1924, tại Long Hồ, tỉnh Vĩnh Long. Sáng ngày 19 tháng 7 năm 1970, ông đi xe Jeep đến khánh thành ngôi trường Tiểu học tại một xã thuộc tỉnh Phong Dinh. Trên đường, xe trúng đạn B40 của VC phục kích tại Rạch Gỏi, Tầm Vu hưởng dương 46 tuổi.

20/7/1973

Ngày 20 tháng 7 năm 1973, là ngày mất của Lý Tiểu Long, tài tử Mỹ gốc Hồng Kông. Lý Tiểu Long qua đời một cách bí ẩn tại nhà nữ tài tử Đinh Phối.

20/7/1885

Ngày 20 tháng 7 năm 1885, tuyến đường sắt Sài Gòn - Mỹ Tho chính thức hoạt động, đánh dấu sự ra đời của ngành Đường sắt Việt Nam. Tuyến đường này dài hơn 70 km, mọi vật liệu được chở từ Pháp sang. Do nhà thầu Joret đảm nhận. Công trình này cần đến 11,000 nhân công Pháp và Việt Nam.

Đường sắt Sài Gòn - Mỹ Tho 1885

BÁNH BÈO

LỜI GIỚI THIỆU: Những phát biểu của những người lãnh đạo, đôi khi được xem là chân lý, lời vàng thược ngọc. TT Nguyễn Văn Thiệu nổi tiếng với câu “Đừng nghe những gì CS nói, mà hãy nhìn những gì CS làm”. Lãnh đạo CSVN cũng phát biểu rất nhiều, được dân mạng xem như “thước đo” về khả năng của họ. Mời bạn theo dõi chọn lọc của Bánh Bèo...

Ông Lê Thanh Vân (đại biểu Quốc hội CSVN, Ủy viên thường trực Ủy ban Tài chính - Ngân sách của Quốc hội CSVN) vừa bị bắt vì liên quan một vụ án về Cường đoạt tài sản và Lợi dụng chức vụ, quyền hạn gây ảnh hưởng đối với người khác để trục lợi, xảy ra tại tỉnh Thái Bình... người từng được nhiều người kính trọng bởi các phát biểu trần trụi:

"KẸ LẠM DỤNG QUYỀN LỰC CÓ MUÔN PHƯƠNG VẠN KẾ ĐỂ DỐI TRÁ."

"CÓ THỰC TRẠNG LÀ TẮT ĐIỆN ĐỂ KIỂM PHIẾU, TÔI ĐI THỰC TẾ THẤY QUÁ ĐAU ĐỚN VỚI THỰC TRẠNG CÁN BỘ NHƯ VẬY."

Việt Nam có hàng triệu "hội" vì ai ai cũng muốn lập Hội để có "ghế chủ tịch hội", rồi có văn phòng để ngồi, có con dấu để giao dịch... trong khi 90% các Hội của ta là vô tích sự! Tuy nhiên, không dẹp được vì:

"HẦU HẾT CÁC BỘ, NGAY BỘ TÔI, CÓ ĐẾN 90% THỦ TRƯỞNG TRƯỚC KHI VỀ HƯU ĐỀU ĐỀ NGHỊ CHO THÀNH LẬP HỘI VÀ ĐỀU XUNG PHONG NHẬN NHIỆM VỤ CHỦ TỊCH MỘT HỘI."

Đào Ngọc Dung
Bộ trưởng Bộ Lao động - thương binh và xã hội CSVN

Tổng thư ký Quốc hội CSVN - ông Nguyễn Hạnh Phúc từng khẳng định như vậy trước các hoài nghi của dư luận về việc có đại biểu Quốc hội phát biểu theo “đơn đặt hàng”:

"KHÓ TRÁNH LOBBY, NHƯNG QUYẾT ĐỊNH LÀ CỦA QUỐC HỘI."

Đúng là "đừng nghe những gì cộng sản nói, hãy nhìn những gì cộng sản làm"...

"KHÔNG CÓ CHUYỆN BỘ (CÔNG AN) CẢN TRỞ HỆ THỐNG THÔNG TIN MẠNG."

Tô Lâm
Cựu bộ trưởng Bộ công an CSVN
tân chủ tịch nước CSVN

DU UYÊN
SAIGON, VN

Xe hút đình, anh hùng
hút đình, hiệp sĩ hút
đình... - NGUỒN: FACEBOOK

Việt Nam lạ lùng!

Tại lễ ra mắt “mạng xã hội thuần Việt” Lotus tối ngày 16-9-2019, Bộ trưởng Bộ Thông tin và Truyền thông Việt Nam - Nguyễn Mạnh Hùng chia sẻ: “Tôi có niềm tin là người Việt Nam có thể làm ra những thứ mà thế giới chưa từng làm”.

2024, “mạng xã hội thuần Việt” Lotus đã biến mất khỏi thị trường internet màu mỡ trong nước (Với lượng người dùng đông đúc và hung... hăn - Thống kê của Vnnetwork vào tháng 1-2023 cho thấy, hơn 70 triệu người dùng mạng xã hội sinh sống tại Việt Nam, chiếm 71% dân số cả nước). Nhưng phát ngôn của ông Nguyễn Mạnh Hùng luôn được người dân Việt ghi nhớ và nhắc lại mỗi ngày, vì mỗi ngày tại Việt Nam đều có chuyện “mà thế giới chưa từng làm” hoặc thế giới đã bỏ làm...

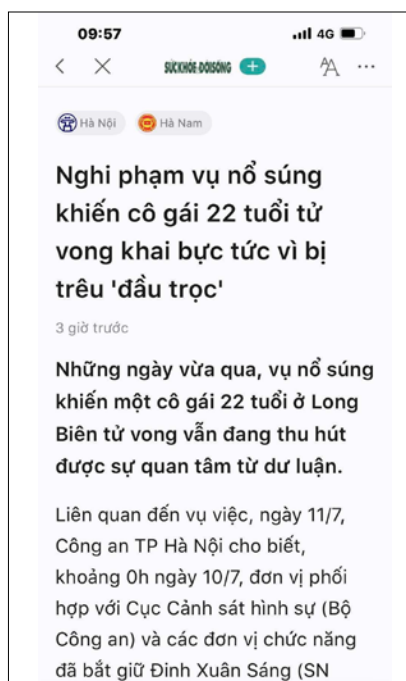
Ví dụ như hình ảnh những chiếc xe chuyên “hút đình” chạy bon bon trên đường đầy hãnh diện, vừa giúp người dân bảo vệ bánh xe vừa giúp người dân bảo vệ tính mạng khỏi những “đình tặc” ác độc, chuyên rải đinh ra đường để phá hủy bánh xe của các tài xế, buộc họ phải tìm chỗ sửa xe gần đó (chủ tiệm những tiệm sửa xe này thường chính là “đình tặc”). Thời thế tạo anh hùng, những “anh hùng hút đình”, “hiệp sĩ hút

đình” cũng được sanh ra ở khắp cõi tại Việt Nam. Họ ra đường, làm việc này với mục đích là tốt. Nhưng với tôi, ước gì Việt Nam không cần có những vị “anh hùng”, “hiệp sĩ” như vậy, sự hiện diện của họ chỉ cho thấy người hữu trách ở Việt Nam làm việc kém hiệu quả, không bắt được hết những “đỉnh tặc” và người Việt mình, vẫn còn những người đối tới mức kiếm ăn trên sinh mạng và tai nạn của đồng bào, không phải đối vật chất, họ đối lòng từ tâm, ác hồn nhiên...

Bên cạnh cái chết của những “mạng xã hội thuần Việt” (thuần Việt là do quảng cáo, còn sự thật thì tôi không chắc), cái chết những cái bánh xe, thì nhiều cái chết của người Việt cũng lạ đời so với cái chết của người nước khác.

Sinh mạng con người yếu ớt, sống khó hơn... chết, nhưng chắc ở Việt Nam

Ở Việt Nam, không gì dễ bằng... chết
- NGUỒN: FACEBOOK

có nhiều ví dụ chết lãng nhách hơn nhiều nước, như đi mua hủ tiếu, nhìn nhau - bị cho nhìn đều, bị đâm chết. Tuần qua ở Hà Nội, một cô gái 22 tuổi bị bắn chết trong một buổi tiệc vì cô và nhóm bạn buông lời chọc ghẹo hung thủ (40 tuổi) về cái đầu trọc của anh ta. Tuần qua ở giữa đường cao tốc Hà Nội - Hải Phòng

(đường bắt buộc chạy xe tốc độ cao, không được dừng), sau cú quẹt xe nhẹ giữa một xe khách và xe hơi bán tải, người trên chiếc xe khách và xe hơi bán tải đậu xe ngay giữa đường để cãi nhau cho... nóng chứ không chờ tấp xe vô lễ, cùng lúc đó, một chiếc xe hơi thứ ba lao tới (vì là đường cao tốc, buộc tài xế chạy

xe nhanh, không thắng kịp nên...) tông trúng đuôi xe khách và đâm người đang cãi lộn, làm 2 người chết (là 2 trong số 3 người đàn ông đứng cãi nhau sau vụ quẹt xe nhẹ trước đó), 6 người bị thương. Không chỉ thích cãi lộn, người dân Việt Nam còn thích làm nhiều thứ trên đường cao tốc lắm, ví dụ như dừng xe

Ăn lẩu, tập yoga... trên cao tốc - NGUỒN: VTV.VN

làn dừng khẩn cấp dành cho xe ưu tiên (xe cứu thương, xe cảnh sát), xe hư, xe có tai nạn... để lót bạt ăn... lẩu, lót thảm tập... yoga v.v. (luôn có hình ảnh và chứng cứ rõ từ báo chính thống, nên dừng tỏ ra nghi ngờ như vậy!) Những người ghiền các môn thể thao mạo hiểm như trên không hề thiếu vật chất, vì đường cao tốc ở Việt Nam không dành cho người đi xe 2 bánh (người sở hữu xe 4 bánh trở lên ở Việt Nam đã ở tầng lớp trung lưu), nhiều người còn được “xuất ngoại”, tuần qua, ngày 9-7-2024, tại Úc Đại Lợi, báo Úc đưa tin một phụ nữ người Việt (52 tuổi, hay qua Úc chơi) khi chờ ở ga xe lửa đã đánh rơi chiếc dép xuống đường ray, cổ liền nhảy xuống lượm dép và bị xe lửa tông chết.

Những chuyện mà “người Việt Nam có thể làm mà thế giới chưa từng làm” thì rất nhiều, nhưng nổi tiếng khắp năm châu bốn bể có lẽ là chuyện đi du học, đi “xuất khẩu lao động” kết hợp ăn cắp để kiếm thêm. Nhiều trung tâm thương mại, cửa hàng, thậm chí là nhà dân ở Hàn, Nhật, Đài Loan... những năm gần đây bắt đầu có tiếng Việt, không phải để chỉ dẫn hay chào mừng mà là để cảnh báo, cảnh cáo, cảnh giác người Việt, đây là nỗi nhục quốc thể thực tế và trần trụi nhất. Nhưng, bất chấp các lệnh cấm, thậm chí là cấm nhập cảnh đối với nhiều tỉnh ở phía Bắc Việt Nam, người Việt vẫn “ngựa quen đường cũ”, khi bị bắt, họ đem cái nghèo ra để vừa nguy biện vừa kêu gọi lòng thương hại

của người khác. Như hồi tháng 3-2024, cảnh sát tỉnh Fukuoka (Nhật Bản) đang bắt giữ nhóm 4 người Việt bao gồm cả nam và nữ với cáo buộc ăn cắp quần áo tại nhiều cửa hàng Uniqlo ở Nhật, thiệt hại ước tính lên tới 20 triệu yen (tương đương 135,000 USD). Theo cảnh sát Nhật, nhóm 4 người Việt nói họ đến Nhật Bản ăn trộm để... thoát nghèo vì bị lâm cảnh nợ nần và bệnh tật ở quê nhà. Họ cho biết một kẻ cầm đầu đường dây trộm cắp của người Việt tại Nhật nói với họ rằng “Nhật Bản là nơi dễ dàng cho việc ăn cắp ở các cửa hàng”.

Không biết ăn trộm ở Nhật để thiết không chứ ăn trộm ở Việt Nam thì có khi khó khi dễ, cũng trong tuần qua có một chuyện trộm cắp xảy ra

vừa vui vừa rất... Việt Nam, xác suất xảy ra nhỏ hơn trúng số: Một bữa đẹp trời, Lê Hoàng Kiệt nảy sinh ý định đi ăn trộm món gì trọng trọng để bán lấy tiền xài. Khi chạy xe đạp dạo quanh thị xã Tân Châu, An Giang thì Kiệt “tia được chiếc xe Honda của bà Nguyễn Thị Diệu (sinh năm 1987) đang dựng trước nhà không có người coi. Kiệt đã lén lút đổi xe đạp của mình để lấy chiếc xe Honda trên. Sau khi lấy trộm được xe Honda, Kiệt chạy vòng vòng thành phố Châu Đốc (An Giang) để tìm nơi bán, nhưng đi hoài không thấy chỗ nào mua xe gian, chiếc Honda tự nhiên lại hết xăng. Biết rằng đồng bào ta luôn tốt bụng với nhau, Kiệt đi vào một quán nhậu để xin tiền đổ xăng. Người mà Kiệt chọn để xin tiền là ông Trà Phước Thảo (sinh năm 1983), người đàn ông miền Tây có vẻ ngoài hiền hậu, vui vẻ. Chỉ không may cho Kiệt một chút xui ở chỗ ông Thảo là chồng của bà Diệu (chủ chiếc xe Honda vừa hết xăng) nên Kiệt bị ông Thảo bắt lại giao cho cơ quan Công an, vì ông Thảo nhận ra chiếc xe của người vợ (hơi hiền) của ông. Phi vụ đổi xe của Kiệt không thành, nhưng phi vụ nhậu nhẹt của ông Thảo coi bộ thành công, hổng chừng sau đó ông còn được bà xã xét khen thưởng cho vài chầu nhậu...

Kẻ cầm đầu đường dây trộm cắp của người Việt tại Nhật nói “Nhật Bản là nơi dễ dàng cho việc ăn cắp ở các cửa hàng”

NGUỒN: TUOITRE.VN

Nhóm 4 người Việt bị bắt vì ăn trộm ở Nhật Bản khai muốn thoát nghèo

NGHI VŨ Tuổi Trẻ trên Google News Nghe đọc bài 1:56 1x Nữ miền Nam

Do bệnh tật và nợ nần, nhóm bốn người Việt Nam khai đến Nhật Bản để trộm cắp theo lời một kẻ cầm đầu đường dây.

Số quần áo bị ăn cắp được cảnh sát Nhật tịch thu - Ảnh: CẢNH SÁT FUKUOKA

2 người Việt bị bắt vì trộm xe đạp ở Nhật Bản, nghi tháo rời rời mang về Việt Nam

THANH HIỀN Tuổi Trẻ trên Google News Nghe đọc bài 1:16 1x Nữ miền Nam

Các nhà điều tra cho biết 2 người Việt Nam đã bị bắt vì cáo buộc trộm xe đạp ở thủ đô Tokyo, Nhật Bản ngày 2-7 nhưng thông tin mới được tiết lộ gần đây.

Những việc người Việt Nam làm được, không phải chuyện gì cũng xấu xa và đáng ghét. Tôi vừa học được một bài học ngay hôm nay từ một cuộc “đánh ghen” nhẹ nhàng xảy ra ở Sapa. Thay vì cảnh thường thấy ở Việt Nam là người đàn ông khổ sở can ngăn hoặc khoanh tay đứng nhìn hai người phụ nữ của anh ta (bồ và vợ) xâu xé, đánh nhau để giành một trái dưa chuột héo... à không, trái tim héo của người đàn ông bội bạc. Thì nay, người đàn ông phải khúm núm đứng một bên, nhìn vợ và người yêu ngã giá bản thân. Cô vợ đã rao bán chồng mình cho cô bồ nhí

Trộm ở Việt Nam cũng lạ...
- NGUỒN: TUOITRE.VN

Cười xiu với tên trộm xe máy xin tiền đồ xăng gặp đúng chủ nhà

VŨ NGUYỄN

Đăng lúc 19:31 | 09/07/2024

Chạy xe máy vừa trộm được ở thị xã Tân Châu lên TP Châu Đốc (An Giang) tìm nơi tiêu thụ, khi hết xăng, tên trộm ghé vào quán nhậu xin tiền đồ xăng gặp đúng chủ xe.

Chiều 9-7, Cơ quan CSĐT Công an TX Tân Châu (An Giang) cho biết đã tổng đạt quyết định khởi tố vụ án, bắt tạm giam Lê Hoàng Kiệt (23 tuổi, ngụ phường Long Hưng, TX Tân Châu) về hành vi trộm cắp tài sản.

của chồng với mức giá công khai 200 triệu VND (hơn nửa hành động của chị đã được gia đình hai bên đồng ý). Thiệt may, cô bồ đồng ý, giao dịch đã diễn ra thành công tốt đẹp, người thì thành

chính thất người thì có thêm tài chính. Có lẽ, 200 triệu VND không đủ bù những tổn thương cho người ở lại, nhưng ít ra cũng đỡ hơn nhìn cảnh hai người phụ nữ xâu xé, bóc mẽ nhau, bôi xấu

nhau vì một người đàn ông lừa dối. Tôi không định có chồng, nếu lỡ có chồng rồi thì tôi chỉ định đánh chồng chứ không đánh ghen, nhưng đây là một bài học thú vị!

DU

NGÀY 5-7-2024

Nguyễn Ngọc Hiệp

Kính gửi quý Báo TRẺ, hôm qua trong lúc đọc báo online số 1406 ra ngày 26/7/2024, tình cờ tôi nhận thấy có 1 điểm sai giữa năm sinh và số tuổi của Ocean Vương, (có thể do tác giả bài báo đã viết nhầm) vậy tôi xin nêu ra để quý báo chỉnh sửa lại cho đẹp. (bài “Ocean Vương. “Thoáng rực rỡ”... nơi quê nhà” của Tim Nguyễn, đã đăng tại: <https://baotreonline.com/van-hoc/ben-tach-ca-phe/ocean-vuong-thoang-ruc-ro-noi-que-nha.baotre>)

Chúng tôi đã nhận được trả lời của tác giả Tim Nguyễn, xin chuyển đến bạn nguyên văn như sau: “Cảm ơn bạn Nguyễn Ngọc Hiệp đã đọc bài và chỉ ra chỗ sai.

Ocean Vương sinh năm 1988 là đúng, và năm 35 tuổi (chứ không phải năm 50 tuổi như ghi trong bài) thì được văn đàn Mỹ vinh danh. Lần nữa xin cảm ơn bạn.

NGÀY 13-7-2024

Thai Anh

Hồi xưa, tôi mê đội Pháp, vừa tài hoa, vừa lịch lãm vừa đẹp mã. Nào trung vệ Platini, tiền đạo Laurent Roussey, thủ môn Albert Rust... bây giờ xem một số đội châu Âu, tôi có cảm giác như đang xem một giải tranh cúp nội địa của châu Phi. Không lẽ cả nước Pháp, không có người Pháp nào đá banh ra hồn hay sao quý anh chị?

Bạn có trí nhớ quá tốt và bạn có thể bình luận theo ý của mình.

Trong nguyên tắc của truyền thông nói chung và báo chí nói riêng, vấn đề về sắc tộc, màu da là một lãnh vực khá nhạy cảm.

Xin phép cho chúng tôi không trả lời hay bình luận.

NGÀY 15-7-2024

Luong Hai Ha

Trong mục “Bên Tách Cà Phê” có bài “Chính Khí Ca và đất nước hôm nay” thật xúc động. Nhớ hồi năm năm về Việt Nam, tôi chọn mua một số sách cũ in lại với những trang bìa cứng tuyệt đẹp của một nhà xuất bản lạ tai “Nhà xuất bản Đông A”. Ngưỡng mộ tác phẩm sách, tôi tìm hiểu thêm và biết rằng chủ nhân là một người trẻ tuổi, lấy tên nhà xuất bản Đông A là do thần tượng Lý Đông A. Lý Đông A là ai, ảnh hưởng thế nào và thân thế ra sao, chắc ai cũng đã biết, nếu chưa biết ông Google sẽ giải thích cặn kẽ. Xin cảm ơn nhà văn Tim Nguyễn đã bỏ công xõng lại một khối trầm hương. (bài “Chính Khí Ca và đất nước hôm nay” đã đăng tại <https://baotreonline.com/van-hoc/ben-tach-ca-phe/ chinh-khi-ca-va-dat-nuoc-hom-nay.baotre>)

NGÀY 16-7-2024

Truong Ha Mi

Lâu lắm mới đọc được một truyện ngắn hay, cảm động...(truyện “Nhân vật” của Ngô Nguyễn Dũng, đã đăng tại <https://baotreonline.com/van-hoc/truyen-ngan/nhan-vat-2.baotre>)

NGÀY 14-7-2024

Hung Nau

Tôi là một độc giả thầm lặng của quý báo. Tôi rất cảm kích quý báo đã bền bỉ dành chỗ cho mục “Thương Phế Binh VNCH”, và mới đây tôi thêm xúc động khi thấy xuất hiện trở lại mục “Xin Đùng Quên Tôi”, tôi có 3 người bạn “đính” vào những tội trạng mơ hồ, chụp mũ, bịt miệng của CSVN như “*lợi dụng quyền tự do để chống phá và lật đổ chế độ...*”... Hiện vẫn còn 2 người đang bị giam giữ... Tôi mong là những ai quan tâm đến nhân quyền, đến vận mệnh dân tộc đừng bỏ rơi họ.

Suy Đi Ngẫm Lại

Vờ vĩnh nhún nhường chỉ là một cách khoe khoang gián tiếp.

JANE AUSTEN

Tranh cãi nếu thắng, chưa chắc bạn đã thu hái được chiến phẩm nào, nhưng nhường nhịn, có khi bạn nhận được nhiều hơn mình nghĩ.

DALE CARNEGIE

Đừng chê những việc nhỏ. Nó là nền tảng cho những thành tựu lớn.

JOHN WOODEN

MINH HẢI

Với con cái trong nhà

Theo tâm lý học từ 0-6 tuổi, trẻ có xu hướng bắt chước người lớn, đặc biệt là cha mẹ. Vậy nên, một trong những phương pháp giáo dục trẻ quan trọng nhất chính là cha mẹ làm gương cho con. Đây được coi là “chìa khóa vàng” phát triển nhân cách của trẻ sau này.

- **Dạy con nói làm ơn và cảm ơn.** Nhiều bậc cha mẹ thường cho rằng trẻ còn nhỏ nên bỏ qua việc uốn nắn giáo dục con về cư xử lễ phép. Ngay từ 2 tuổi, bé đã có thể học cách nói “Làm ơn” và “Cảm ơn” dù chưa hiểu ý nghĩa. Trong trí não của bé, “Làm ơn” là cách có được những gì bé muốn và “Cảm ơn” là cách kết thúc một sự tương tác. Khi dạy bé 2 từ đó, ít nhất bạn đã nhen nhóm được phép lịch sự giao tiếp vào vốn từ vựng của trẻ.

- **Làm gương cho con:** Ngay từ trước khi con hiểu ý nghĩa của phép lịch sự, hãy tự làm gương cho con cái. Bé luôn có thói quen bắt chước lại những hành vi của người lớn. Vì vậy, nếu muốn bé lễ phép với mọi người thì chính cha mẹ nên bắt đầu trước từ những câu đơn giản như “Xin vui lòng”; “Làm ơn”; “Cảm ơn” và “Xin lỗi”.

- **Đừng ép buộc.** Cách ứng xử là một kỹ năng được thừa hưởng, tiếp nhận chứ không phải do ép buộc. Bạn nên nhớ trẻ không phải là vật nuôi, không thể cứng nhắc bắt buộc trẻ luôn phải nói “Xin vui lòng” hay “Cảm ơn” trong mọi hoàn cảnh. Để hướng trẻ theo ý bạn, hãy tạo bầu không khí hòa đồng với những cử chỉ và ngôn từ đẹp và cho trẻ tự cảm nhận.

- **Dạy trẻ phải gõ cửa phòng để xin phép khi cửa đóng,** chứ không được tự động đẩy cửa xông vào. Nhắc trẻ nhớ là khi gõ cửa phải đợi người bên trong trả lời mới được phép vào.

Còn nhiều điều nữa phải dạy trẻ sẽ được bàn tới trong một kỳ khác.

MH THEO CUỘC SỐNG GIA ĐÌNH

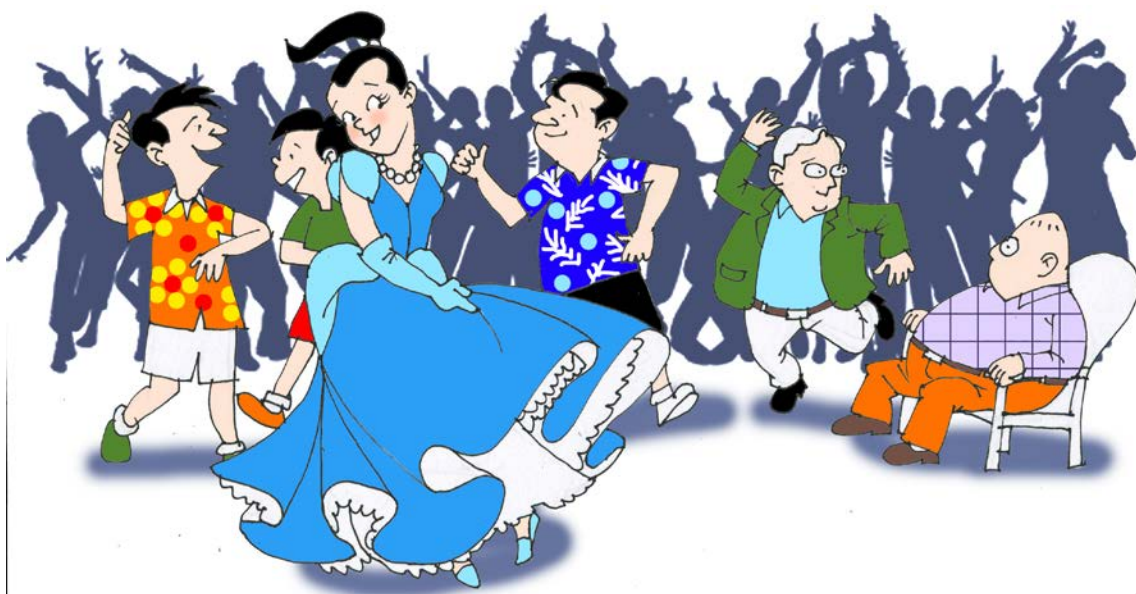
BẢO HUÂN

Tiệc casual!

Mùa Hè, có thể nàng sẽ nhận được lời mời party có ghi “dress code”, ăn mặc là thoải mái giản dị (casual) thì liệu đó có phải là thứ nàng có thể mặc thoải mái ở văn phòng hay đồ thường mặc đi Walmart, Costco hay siêu thị?

- Nhiều bạn hiểu lầm “casual” là “thoải mái” nhưng thoải mái khi đi tiệc khác với đi chợ. Nếu chơi bộ đồ thể thao với quần leggings bó người ta dễ lầm tưởng như nàng vừa chạy bộ rồi tạt qua bữa tiệc vậy.
- “Casual” không có nghĩa là thoải mái với sexy đậm ôm sát, xẻ sâu tận eo, giày cao gót nhọn. Vô tình trông như nàng vừa bước ra từ một show thời trang, trong khi ai nấy ăn mặc vừa phải, nhẹ nhàng.
- Bạn đừng có lầm khi mọi ánh mắt đổ dồn vào mình là ánh mắt ngưỡng mộ hay sự nổi bật, mà đôi khi trong đầu họ là những dấu hỏi.
- Xuất hiện trong bữa tiệc nhỏ mà nàng trông như một nữ hoàng giữa một rừng thường dân, không hẳn là dấu hiệu tốt. Tránh xa mấy đôi dép lệt xệt, giày bệt. Loại gót mèo kitten heel hay mấy đôi sandal, sneakers trắng thì Ok hơn giày thể thao màu mè để đi gym.
- Casual cỡ nào nàng cũng đừng quên makeup và làm tóc. Không cần makeup kiểu lông mi dày, mắt khói hay nhũ lấp lánh, chỉ cần một lớp phấn nền mỏng, chút son môi tươi tắn, lớp má hồng nhẹ là đủ rạng rỡ. Tóc tai có thể thả tự nhiên hay buộc đuôi ngựa đơn giản, gọn gàng.

Trang phục cũng như thái độ, vui vẻ ý nhị, một chút thoải mái, một chút buông lỏng là bữa tiệc sẽ đủ vui chung.

BẢO HUÂN

BẢO HUÂN

Những ngày chàng vắng nhà

KIM LOAN
EDMONTON, CANADA

Chồng nàng thông báo:

- Tuần tới anh sẽ vắng nhà 8 ngày ghen em.

Sắp sửa xa nhà, xa vợ con 8 ngày mà mặt chàng hớn hở thế kia. Nàng hỏi:

- Ủa, anh đi đâu mà tới 8 ngày? Hồi đầu năm anh đã đi San Diego cho Conference 5 ngày rồi mà, còn việc gì nữa chứ?

Chàng nhìn nàng, cười tươi như hoa:

- Thì bây giờ anh xin phép em nè, anh đi golf trip với mấy anh trong nhà thờ.

Ngày đi và ngày về thì không tính, còn lại là 6 ngày chơi golf, đủ cho một Tournament.

- Wow, mùa hè rực rỡ thiệt đó, tha hồ mà tung tăng, enjoy nắng gió và chơi golf. Mà mọi năm golf trip thường là long weekend vài ngày, sao kỳ này lại lâu thế, mà sao anh không rủ em đi theo nhỉ, cái job part time của em xin nghỉ để ợt! Em không biết chơi golf, nhưng em biết nghỉ ngơi ở Airbnb và biết shopping mà?

- Năm nay mấy anh muốn chơi golf cho đã, chẳng có ai dẫn vợ con theo, em mà đi sẽ

bị lẻ loi đấy. Năm ngoái em bay qua California lãnh giải viết văn gì đó, anh cũng đâu có đòi theo. Anh đề nghị, em cũng nên xin nghỉ ngơi ở nhà cho thoải mái, mùa hè xứ Cà này ngắn ngủi lắm em ơi.

Chàng có lý, nàng mỉm cười:

- Em đồng ý! Đâu chỉ có mùa hè ngắn ngủi mà "life is short" too, chúng ta làm việc quanh năm, ngoài thời gian vacation cả gia đình, anh và em đôi khi cũng cần những khoảng trời riêng, thời gian riêng theo sở thích mỗi người. Nhưng anh đừng quên mang theo đủ thuốc

Glucosamin, vitamin D và uống thật nhiều nước hàng ngày theo lời chỉ dẫn của em đấy nhé.

- Biết rồi, ở tiệm thì anh cố vấn cho khách hàng lời khuyên, hướng dẫn sử dụng thuốc thang, còn về nhà thì em làm... boss, thiệt là ngược đời.

- Ai biểu anh có tật hay quên làm em phải biến thành thợ nhắc, chẳng khác gì bảo mẫu lo cho... em bé.

Chàng cũng chẳng vừa, dặn dò nàng:

- Còn em nữa, ở nhà cũng đừng “quên” rửa chén dọn dẹp sau bữa ăn, đừng say mê viết lách mà việc nhà quên tới quên lui...

Nàng cắt ngang:

- Thôi, tụi mình hãy để cho người kia thoải mái, mạnh ai nấy enjoy thời gian “độc lập, tự do” đi hén, rồi khi anh trở về sẽ đầu vào đấy, trở lại routine thường ngày, ok?

Buổi tối trước ngày lên đường, nàng phụ chàng packing hành lý, gói ghém thuốc thang, áo quần, và những vật dụng cần thiết cho chuyến đi. Chàng cho biết, sáng sớm sẽ lái xe đến nhà một anh bạn, nơi đây 4 người đàn ông lên chung một chiếc xe van của anh bạn đó, phía sau trunk rất rộng đủ chỗ cho 4 golf bags và một số thức ăn, thực phẩm họ sẽ ghé Costco mua trên đường lái xe đến Golf Course cách đó

6 tiếng.

Họ đã mượn một căn nhà Airbnb là nơi để nghỉ ngơi sau mỗi ngày chơi golf một mồi, rồi cùng nhau nấu ăn, những món ăn đơn giản và mau lẹ, vì đây là golf trip chứ không phải vacation nghỉ mát.

Nàng góp ý:

- Mấy anh nhớ mua quýt và chuối, khỏi phải mất công rửa, cùng một số nuts bags, và nhiều water bottles, trên đường lái xe vừa ăn vừa tán dóc.

- Ôi, 4 ông đồn ông có gì mà nói nhiều, chắc sau vài câu là... lim dim dưỡng sức, chờ thay phiên nhau cầm lái.

Nàng không thể tưởng tượng 4 người đàn ông ngồi chung xe sẽ nói chuyện gì nhỉ? Có giống như 4 người phụ nữ, sẽ là vừa nhâm nhi snacks, vừa bóc trái cây, vừa ngắm cảnh hai bên đường và bắt đầu chương trình... tám chuyện. Chuyện nhà, chuyện giáo xứ, chuyện đời, và nhất là chuyện... thiên hạ, tranh nhau nói mãi không hết, đến nơi hồi nào cũng chẳng hay.

Tờ mờ sáng hôm ấy, chàng dậy lục đục dưới nhà bếp, chắc là pha cafe, nàng vẫn nằm nướng trên giường, rồi thiếp vào giấc ngủ thêm vài tiếng nữa. Khi mở mắt ra, ngoài cửa sổ nắng đã lên, lung linh những ngọn cây sau vườn nhà, ngày thứ Bảy sẽ đẹp lắm đây.

Nàng đánh răng rửa mặt xong, vợ chồng đưa con gái phone:

- Nghe nói ba đi golf trip cả tuần, má có buồn không, ngày mai tụi con sẽ lên chương trình về đó thăm nhóm bạn thân và thăm má luôn nha.

- Thôi đi cô nương, đừng có mà đả bôi, tiền xăng rẻ lắm sao mà nổi hứng lái 3 tiếng về đây? Cuối tháng này gia đình mình sẽ họp mặt rồi, giờ cứ ở yên đấy.

Cúp phone con gái xong, nàng phone liên cho cô bạn thân, rủ đi shopping.

- Trời! Vắng chủ nhà gà vọc niêu tôm.

- Có ở ở nhà, tụi mình vẫn đi shopping được mà, có điều, khi vắng nhà thì tụi mình chẳng phải lo giờ giấc phải về lúc mấy giờ, phải lo bữa cơm chiều lúc mấy giờ, đúng không nào?

Nàng lái xe đến đón bạn, trực chỉ shopping. Hai nàng thong thả tản bộ, ngắm nghía từng cửa hàng, mua hay không mua cũng không quan trọng, miễn là được nhìn thiên hạ rộn rã xung quanh. Cuối cùng, hai nàng cũng mua được vài cái áo quần, rồi đi qua tiệm bán giày, dù chẳng thiếu thốn gì, mà nghe cô bạn... xúi, nàng cũng mua đôi giày đế thấp, sau đó đi thêm vài tiệm nữa là đến giờ trưa. Cả hai quyết định không ăn ở Food Court

trong shopping mà chạy xuống downtown, có một nhà hàng Chay mới mở, rất ngon, mà cô bạn của nàng là một Phật Tử, hôm nay đúng ngày Rằm ăn chay. Cô bạn kêu món Phở Rau Củ, nàng gọi món Pad Thai, phải nói là ngon tuyệt vời. Tàu hủ chiên giòn được xào với hủ tiếu kiểu Thái, có giá, có hẹ, đậu phộng xay, chan nước sốt tương cay đậm đà.

Cô bạn của nàng là single mom, thằng con trai duy nhất đi làm ở thành phố bên cạnh, cuối tuần về thăm nhà, nhưng tuần này nó bạn đi picnic với đám bạn High School cũ, thành ra nàng và cô bạn đều được “tự do”, vừa ăn vừa nói đủ thứ chuyện trên đời, nhưng cũng đến lúc phải đứng lên cho nhà hàng dọn bàn cho nhóm khách mới.

Nàng đưa cô bạn về, rồi suy nghĩ chiều nay nấu ăn món gì. Thịt, cá còn ở trong freezer mà hôm qua bạn phụ chàng packing hành lý nàng đã quên lấy ra, chả lẽ sẽ ăn mì gói? Mà ủa, nàng chợt nghĩ, chàng đang vi vu với nhóm golf, sẽ ăn uống vui vẻ với nhau, và dự định sẽ có vài buổi tối lái xe xuống phố ăn Steak nữa cơ, vậy hà cơ gì nàng phải ăn mì gói?

Thế là nàng lái xe đến một nhà hàng Việt Nam trên đường về nhà, gọi take out luôn 3 món favourite của nàng: phần

bún bò Huế, phần cơm chiên bò lụi và phần cơm tấm sườn bì chả. Dĩ nhiên, nàng có thể order mỗi ngày một món, để ăn fresh và nóng sốt, nhưng nàng vẫn muốn mua cùng một lúc, để trong tủ lạnh bất cứ lúc nào muốn ăn là có ngay, khỏi mất công lái xe ra khỏi nhà, vì nàng còn dành thời gian cho những công việc khác.

Về đến nhà, quảng mớ đồ shopping bữa bãi ngoài phòng khách (sung sướng thay, cứ để đấy, nay mai lấy ra thử lại cũng được, sẽ chẳng có ai nhắc nhở nàng phải mang lên lầu xếp trong tủ gọn gàng), Nàng bày thức ăn ra counter nhà bếp, rồi xắn tay áo, ra vườn sau bắt đầu công việc nhỏ cỏ đang mọc tràn lan dưới mấy cây plum và cây táo trong vườn, rồi nàng vòng ra sân trước, tỉa bớt một số cây dại xung quanh các bụi hoa.

Vừa làm nàng vừa lên chương trình cho mấy ngày tới, nhất định phải làm xong một số việc mà nàng còn chần chừ và vì lu bu đi làm chưa có dịp thực hiện. Nàng sẽ lau chùi bên trong chiếc xe của nàng (chàng giữ gìn o bế xe của chàng bao nhiêu thì nàng chỉ xem chiếc xe là phương tiện... đi đây đó, bên trong xe của nàng luôn lộn xộn như một tiệm tạp hóa mini), rồi nàng sẽ xịt

nước rửa xe bên ngoài. Nàng sẽ cùng cô bạn đi Home Depot mua một số hạt giống về gieo sau vườn, mua một vài bao phân đất về tưới bón vườn trước vườn sau. Nàng muốn đi thăm một người quen cũ, cô ấy ngày xưa làm thiện nguyện chung Hội Người Việt với nàng, sau đó nàng dọn nhà về phía Bắc, cô ấy dọn nhà về phía Nam, cũng phải gần chục năm chưa gặp lại nhau. Cô ấy vừa mới bị ngã trong phòng tắm, cũng may chỉ bị gãy xương, nàng đã phone hỏi thăm và chắc chắn nàng sẽ ghé nhà cô ấy hàn huyên, ôn lại một thời sôi nổi làm việc “vác ngà voi” cho cộng đồng. Và cuối cùng, nàng sẽ phải hoàn thành một số bài viết, chúng đã nằm trong đầu nàng khá lâu, chưa có dịp để nàng ngồi vào máy viết ra, phần vì... lười, phần vì chưa thật sự rảnh rang, thì đây chính là dịp để nàng phải làm, không còn lý do gì để đổ thừa nữa.

Xong việc nhỏ cỏ vườn tược, nàng đi tắm, cũng là lúc bụng đói, nàng làm liền tô bún bò. Nhìn cái sink chén chỉ có vài cái, nàng rửa sạch sẽ trong một loáng, úp chúng vào máy rửa (để cho khô, chứ nàng hiếm khi rửa chén bằng máy, chỉ xài máy khi nhà có tiệc tùng khách khứa, vì hàng ngày nàng rửa chén bằng tay còn... nhanh hơn

máy). Nàng chột khựng lại, mỉm cười, nhớ nhiều lúc nàng úp chén đĩa sạch vào máy rồi quên chưa kịp đóng cái máy rửa liền bị chàng nhắc, vì nhiều lần chàng đi qua bị vấp chân suýt ngã. A ha! Vậy thì bữa nay, nàng chẳng cần phải đóng cái máy rửa chén, cứ để mớ chén đĩa trong đó, sáng mai nàng sẽ có chén khô để xài mà không phải... kéo ra kéo vào mất công.

Nàng nhìn quanh bếp, từ sáng đến giờ nàng vắng nhà, có gì mà phải quét dọn đâu nhỉ, thôi ta cứ lên lầu, ngày mai, nếu thích thì dọn, không thích cũng chẳng sao, nàng đang “tự do” mà, có ai dòm chừng nhắc nhở phần nản đâu nà!

Đúng lúc ấy, chàng gọi facetime để... báo cáo:

- Ngày đầu tiên chơi golf thiệt đã đời, về nhà ai cũng đói cồn cào.

- Vậy mấy anh nấu món gì ăn?

- Chẳng nấu gì cả, sáng nay tụi anh đã mua ở Costco một con gà quay, một ít bánh mì, cà chua, dưa leo, vậy là đủ cho bữa dinner, bây giờ ai về phòng nấy nghỉ ngơi, ngày mai đánh tiếp.

Dù đã giao ước với nhau, nhưng trước khi cúp phone nàng vẫn cố vớt vát:

- Anh nhớ uống thuốc đầy đủ và đừng quên uống nhiều nước.

Chàng cũng... vớt vát dặn dò:

- Em nhớ dọn dẹp nhà cửa bếp núc, nhớ đóng cửa cái máy rửa chén kéo... chính em cũng xốn xác vấp ngã đấy nhé.

Trời, chàng nói cứ y như đang đứng sau lưng nàng, đã nhìn thấy cái máy rửa chén đang mở toang chình ình ra đây. Đúng là không ai hiểu nhau bằng chồng bằng vợ. Nàng vội vàng cúp ngay facetime kéo bị... lộn tủy.

Nàng vào phòng ngủ, suy tính sẽ xem gì tối nay? Đọc sách, nghe nhạc hay xem Youtube đang sôi nổi chuyện ông Thầy Minh Tuệ ôm lỗi nổi cơm điện đi chân đất thu hút hàng ngàn Phật tử khắp nơi!? Mà thôi, nàng muốn xem một bộ phim tình cảm lãng mạn nhẹ nhàng, để đầu óc thanh thoi, tâm hồn bay bổng không gợn chút muộn phiền, để cảm xúc băng khuâng, con tim bỗng bênh, thì ngày mai nàng mới có cảm hứng viết tiếp những bài viết còn dở dang.

Nàng mở tivi, sáng khoái cuộn mình trong tấm chăn mỏng, bầu trời ngoài kia sấm tối, lấp lánh vài vì sao đêm êm êm theo tiếng gió ru.

Ôi, chỉ mới một ngày vừa trôi qua thôi ư!? Chàng và nàng vẫn còn 7 ngày “tự do” rất thú vị ở phía trước.

KL

EDMONTON, THÁNG 7/2024

Vài thắc mắc

Cách nào tốt nhất để loại bỏ vết mồ hôi trên quần áo trắng?

Đừng đụng tới bleach (thuốc tẩy)! Sử dụng nó trên vết mồ hôi có thể làm cho đồ trắng trông tệ hơn. Đặc biệt đáng chú ý là vết dơ ở nách, thường đã có màu vàng do hỗn hợp mồ hôi và/hoặc chất chống mồ hôi hoặc chất khử mùi. Khi chlorine bleach phản ứng với những vết mồ hôi đó, nó có thể làm chúng chuyển sang màu vàng hơn hoặc sẫm màu hơn. Đây là cách tốt hơn để làm trắng vết mồ hôi: Thoa xà bông giặt dạng lỏng hoặc xịt stain removal trực tiếp lên chỗ đó và để yên trong 5 phút. (Trong thử nghiệm, detergent tốt nhất để loại bỏ dầu trên cơ thể là Persil ProClean Stain Fighter và Tide Ultra Stain Release. Còn OxiClean Max Force Spray là loại tốt để xịt tẩy vết dơ). Sau đó, giặt quần áo theo warm water cycle.

Nếu vẫn còn thấy vết dơ sau khi giặt, đừng cho quần áo vào máy sấy, sức nóng sẽ làm hằn vết dơ, càng khó trị hơn. Thay vào đó, hãy thoa lại detergent, để yên ít phút và giặt lại đồ.

Gai vỏ xe của tôi trông mòn hơn ở một số chỗ so với những chỗ khác. Đó có phải là điều bình thường?

Vỏ xe, nếu được bảo trì đúng cách, phải mòn đều trên khắp cả mặt vỏ. Nếu bạn thấy các phần bị mòn không đều, nguyên nhân thông thường có thể là do vỏ xe chưa được bơm căng đúng cách.

Nếu gai bị mòn nhiều hơn ở giữa vỏ thì có thể là bạn đã lái xe với vỏ bơm quá căng. Nếu nó bị mòn ở cả hai mép ngoài của vỏ, điều đó có thể báo hiệu rằng vỏ bị non hơi. Cả hai vấn đề đều có thể được giải quyết bằng cách kiểm tra áp suất không khí của vỏ xe khi vỏ nguội (trước khi xe được lái đi hơn một vài dặm). Bơm vỏ theo số lượng ghi trên khung cửa, trong ngăn đựng găng tay, hoặc theo manual của xe. Kiểm tra mỗi tháng một lần để bơm đủ hơi.

Tuy nhiên, có những lý do khác khiến vỏ xe mòn không đều. Nếu gai chỉ bị mòn một bên, có thể hệ thống treo (suspension) không được căn chỉnh đúng cách, điều này có thể khiến xe bị kéo sang một bên khi đang lái. Gai vỏ xe bị mòn chỉ một cạnh cũng có thể cho thấy các bộ phận của hệ thống treo của xe đã bị mòn, gây ra cảm giác khó chịu khi lái, xe khó điều khiển v.v. Nhờ thợ máy kiểm tra càng sớm càng tốt.

Ngay cả khi chỉ một chỗ trên vỏ xe bị mòn quá mức thì tốt nhất cũng nên thay vỏ xe. Đây là cách nhận biết: Nếu bạn nhét một đồng penny vào rãnh gai vỏ xe và thấy đỉnh đầu của Abraham Lincoln thì nghĩa là gai vỏ xe quá thấp.

BẢO HUÂN

Mùa hoa cà phê

ĐÀO T. THANH TUYẾN
SÀI GÒN, VN

C hị về quê chồng đúng mùa hoa cà phê đang rộ. Gần 30 năm làm dâu, số lần chị về vào thời điểm cà phê đâm bông thật sự đếm chưa hết một bàn tay. Lần đầu tiên là dịp vợ chồng chị mới cưới nhau. Cà phê tuổi thanh niên, sức vóc, hoa trắng lớp, sáng vườn, cũng là lần đầu tiên chị biết hoa cà phê có mùi thơm ngọt như vậy. Khi ấy, chị thanh xuân, tất cả đều ở phía trước, đoàn tàu vừa nổ máy chuẩn bị cuộc hành trình. Hoa và hương cà phê chỉ là dữ liệu nhạt mờ, chẳng để lại dấu ấn gì sâu đậm; nói thờ ơ, vô cảm thì quá, nhưng bảo ấn tượng khó quên thì chưa hẳn. Chân trời bao la

phía trước luôn khiến những người trẻ không muốn bị trói buộc cả trong suy nghĩ ở một nơi nào đó thật lâu. Và, quê chồng cũng chỉ là một trong những nơi chị đã đi qua, ghé lại, có chút vẩn vương bởi sợi dây tình cảm, gọi là bên chặt thì chưa đủ nhưng nó sẽ là một phần đời sau này của chị khi lũ trẻ lần lượt chào đời.

Hoa cà phê mờ nhạt nhưng mưa cao nguyên thì nhớ mãi. Không phải nhớ những cơn mưa âm ào trút nước, sấm chớp loảng ngoảng lấp lóa trên nền trời màu xám buồn, khiến người ta chỉ biết có hiện tại, không dám nghĩ đến tương lai hay nhớ về quá khứ, mà là con đường đất đỏ lầy lội làm bước chân nặng

hơn bởi bùn quện vào giày, dép, cảm giác như nhấc không nổi mà phải lê.

Quê chồng chỉ là một nơi nôn nao đến để rồi bồn chồn đi, không hẳn bởi sự thiếu tiện nghi thành phố mà vì nó đơn điệu và yên tĩnh quá! Ngoài mưa cao nguyên, chút động lại còn là sương mù, mùi lá mục, mùi đất sớm, mùi sương mai, mùi nắng, đã quỳ nỏ vàng từ trên đồi tràn xuống thung lũng... Rồi đi thì nhớ quay quắt dáng một người thoát ần thoát hiện ngoài vườn, trong nhà, nhớ gian bếp ấm sức mùi khói, tiếng nước reo... Tuy nhiên, tất cả những thứ ấy chỉ được kích hoạt khi có một, hai chi tiết nào đó chợt xuất hiện trong

cuộc sống bộn bề. Rồi phai nhanh.

Một, hai lần khác chị ghé qua trên đường công tác vào mùa hoa cà phê. Đôi lúc nghĩ lại chị thậm chí trách mình nhưng chị cũng không rõ trách vì lý do gì. Một đời gắn bó dâu con mà kỷ ức hoa cà phê mờ nhạt quá hay mùi cao nguyên không đủ thôi thúc bước chân quay về? Chưa khi nào chị đi giáp vòng khu vườn cà phê vào mùa hoa, từ trong nhà nhìn ra chỉ thấy màu trắng lớp nổi trên nền lá xanh, xen kẽ vài cây sầu riêng, mấy cây bơ, giàn su su, chái bếp nhỏ cạnh giếng, hương thơm, dịu ngọt vào tận giấc mơ. Về sáng, thỉnh thoảng có tiếng cú mèo lãnh lót, vừa thách thức, vừa đe dọa nhưng chị chưa bao giờ lo lắng hay nghĩ đến việc đánh cược rủi - may vào tiếng kêu của nó. Không hẳn bởi sự bình an của năm tháng trôi qua mà vì chị biết, bóng tối của khu vườn cà phê không làm chị sợ hãi, ngược lại, còn như một chỗ che, êm đêm.

Từ đầu ngõ đã ngửi thấy hương hoa cà phê ngọt ngào lẫn quất trước mũi. Cái ngõ nhỏ ngày xưa chỉ toàn hàng rào và vườn, giờ loi nhoi nhà ống cao thấp không đều. Hai năm không về mà bỗng dưng thấy lạ dù nhà vẫn thế. Hai con chó hình như khác trước, chúng cứ sủa miết, dai dẳng, và nhảy chồm lên khiến

tay chị thò thụt mấy lần mà không mở được chốt cổng bên trong. Mãi mới thấy mẹ chồng từ sau vườn bước ra. Chị nghĩ đôi mắt bà không còn tinh anh nữa khi bật ra câu hỏi lạ lẫm:

“Chị hỏi ai?”.

“Con đây mà mẹ không nhận ra sao?”.

“Không nhớ...”.

Dù đã được báo trước rằng mẹ chồng đã lẫn, quên nhiều hơn nhớ nhưng chị không khỏi hẫng hụt vì câu hỏi chủ - khách xa lạ ấy. Mở cánh cổng, mẹ chồng vừa xua lũ chó vừa nhìn chị với cái nhìn hồ nghi không biết là ai. Bỗng dưng ập đến trong chị là nỗi xót xa dâng tràn, và đến lúc, như thể, mọi nỗi ghen ngào dấy lên, chị nghĩ mình có thể ôm chầm lấy mẹ chồng mà khóc. Nhưng không, chị chỉ lẳng lặng theo bà vào nhà trong tâm trạng hỗn độn cảm xúc. Mọi thứ không có gì đổi khác, cũ kỹ và quen thuộc. Đường như mẹ chồng đã lơ mờ nhớ ra. Bà đi rót cho chị ly nước và ngồi xuống cùng chị. Bà kể hai vợ chồng em trai đi làm chiều tối mới về. Bà hỏi chị ăn cơm để bà nấu... Chị nói, không cần đâu mẹ, con tô mì gói cũng xong. Mẹ chồng vừa la lũ chó vừa bảo, mì gói thế nào, người sống phải có cơm chứ. Cục ghen lại bị đẩy lên, chị thấy cổ họng mình khô khốc,

đắng nghét.

Chị ra sau vườn. Mẹ chồng đi sau. Hai con chó đi theo. Cúi cà phê bó gọn, xếp ngay hàng thẳng lối một dãy dài. Vườn xưa. Cây sầu riêng vẫn còn, mấy cây bơ vẫn xanh lá, giàn su su lúc lỉu trái... Người đã nhớ nhớ quên quên nhưng hoa cà phê vẫn tràn ắp hương mùa cũ. Cà phê trai tráng sức vóc ngày nào giờ đây vết hằn theo năm tháng nhưng hoa vẫn trắng, hương vẫn ngọt. Cây sống hết đời cây, người sống hết đời người, dù quần quanh hay tang bồng hồ hải. Một đời những đứa con phiêu bạt hay một đời mẹ chồng chỉ biết từ nhà ra chợ, sau vườn, trước sân thì cũng là những cuộc đời dân trải qua sáng, trưa, chiều, tối, nắng - mưa, gió bão - lặng yên. Mùa hoa qua nhanh rồi đến mùa trái. Nếu cái chu kỳ hoa - trái đã trôi buộc biết bao con người thì cũng biết bao con người bỏ lỡ cái chu kỳ hoa - trái đó. Người ở lại thêm thường nhìn người đi xa, người đi xa lại quay quắt, thôi thúc trở về để rồi vội vã nôn nóng ra đi. Cuộc sống là như thế! Ai bảo thời gian vô hình? Lúc này đây, thời gian hiện rõ trên từng thân cây, trên nét mặt, dáng đi của mẹ chồng và cả trên gương mặt chị nữa mà chị đâu thấy. Bầu trời xanh, mây trắng ngàn năm không thay đổi. Con

người sinh ra, lớn lên và tàn lụi theo quy luật cũng không thay đổi. Và lòng người với đủ tham - sân - si - hỷ - nộ muôn đời vẫn không thay đổi. Những ý nghĩ như thế cứ xáo trộn trong chị cùng với bước chân ngang, dọc khắp vườn mà chị không biết mình tìm kiếm thứ gì. Kỷ niệm thì quá ít, thương yêu gắn bó cũng không nhiều, nhưng, không hiểu sao cảm xúc cứ ulla lên từng đợt làm sống mũi chị cay cay, đẩy những giọt nước mắt chực trào.

Hai con chó chạy vụt lên phía trước vờn đuổi nhau ăng ẳng. Chúng đã nhanh chóng quen hơi chị hay chúng cũng có một linh cảm người nhà? Và, chị hiểu được rằng cái dáng người nhỏ nhắn bước theo sau chị vẫn đang hoài nghi không biết chị là ai, tại sao vô nhà rồi lại tự nhiên đi ra vườn như thế. Chị quay lại và đọc được nỗi băn khoăn rất rõ trong mắt mẹ chồng. Chị quay đi khi biết chắc những giọt lệ đã không kềm được nữa. Hoa cà phê sáng lóa trong nắng chiều, trước mặt chị là một màn sương trắng phủ mờ rồi nhòe đi. Thời gian như ngừng lại, đánh dấu một lần chị trở về, đối diện với một quá khứ trong trẻo, một hiện tại cô đơn và thậm chí hồn nhiên khi mẹ chồng bỗng buột miệng nói:

“Tôi cấy giỏi lắm đấy chị.

Mình tôi chấp hết mấy chị em. Ruộng nương tôi làm bằng mấy người....”

Thời gian quay ngược về những năm 40 ở một vùng nông thôn Bắc Bộ, mùa nắng, mùa rét, mùa đầy ắp tiếng cười con gái, mùa tràn hương nếp mới, mùa những con trâu, bò thong thả gặm cỏ, ruộng trắng lớp cánh cò. Mùa bình yên, mùa hiền hòa, mùa thơm mùi cỏ dại, mùi đất, mùi nước, mùi mưa – nắng... Ràn rọt từng chi tiết, tái hiện từng gương mặt người. Vậy mà chị là ai, người kể chuyện dường như không biết!

Hai người quay vào nhà. Có điện thoại của chồng. Sau những câu trao đổi anh ngỏ ý muốn nói chuyện với mẹ. Chị bật loa ngoài để mẹ chồng nghe cho rõ. Anh nói, đang ở nhà một mình. Và chị cũng người khi nghe mẹ chồng hỏi thật to: “Thế vợ mày dâu mà ở nhà một mình?”. Thật sự, bà không biết chị là ai!

Mẹ chồng vào bếp. Bỗng dừng chị muốn dạo một vòng thị trấn khi cảm giác sự yên tĩnh của khu vườn làm chị thấy bức bối, tức thở.

“Con đi ra ngoài kia một lát, mẹ nhé”

“Không ở nhà ăn cơm còn đi đâu?”

“Sớm mà mẹ”

“Nhanh về ăn cơm nhé”.

Câu nói quen thuộc, đầy yêu thương sao chị lại

nghe thành khách sáo? Bởi, chị là khách lạ, là người hàng xóm nào đó hay có thể một người cùng làng ngày xưa đến thăm.

Sau bữa cơm chiều có đông đủ vợ chồng em trai. Nhìn mẹ chồng nhẹ nhàng thoát lên nhà trên, xuống nhà dưới chị lại nhớ da diết cái ngày mới về làm dâu. Những buổi trưa mẹ chồng đi chợ về, bà mua đi bán lại những thứ của người dân tộc trong buôn mang ra thị trấn. Cũng trên chiếc giường này bà ngồi vuốt thẳng thơm những tờ tiền và cất vào túi, cài kim băng cẩn thận; thỉnh thoảng lại thừ người, nét mặt dăm chiêu nghĩ ngợi, vẻ như đang tính toán một món lời – lỗ, thiếu - dư. Hay, dáng bà ngồi bên cửa sổ giở cuốn kinh và lần chuỗi. Hình ảnh ấy nhàn nhã, thanh thoát và nhân từ quá đổi... Chị chợt giật mình, ký ức về một người trong *tứ thân phụ mẫu* mà ít ỏi vậy sao?

Chuyện rôm rả buổi tối, vậy mà sáng sớm hôm sau khi còn nằm lơ mơ trên giường, chị nghe tiếng mẹ chồng nói nhỏ với em trai:

“Có ai vào ở nhà mình vậy, coi kỹ đồ đạc kéo mất!”.

Lòng chị bỗng dâng lên cảm giác vừa xót xa, thương cảm. Nỗi buồn mênh mang xâm chiếm tâm hồn chị, rồi cô đặc

lại thành một tảng đá đè nặng lên quả tim chị.

Chị bước ra sau nhà. Mẹ chồng đang ngồi trong bếp. Cái kiềng ba chân, đám xoong chảo, nồi niêu, chén bát, muôi khói ám đen... muôn đời là chốn bình yên và cô đơn tuyệt đối của những người mẹ. Nơi đây, họ một mình lo toan, một mình suy nghĩ, thầm nhớ những đứa con và mong ngóng chúng trở về đông đủ để rồi ngậm ngùi, buồn bã (nhưng không dám biểu hiện ra) và gửi theo niềm hy vọng cùng lời cầu xin bình an khi chúng ra đi. Chị định vô bếp ngồi với mẹ chồng nhưng chợt nhớ có mấy thứ cần phải giặt. Nắng và gió cao nguyên mùa này khô nhanh. Tự nhiên chị thêm ngửi mùi nắng cao nguyên vương lại trên quần áo mang về nhà và tận hưởng chút thời gian chậm rãi và bình yên khi ngồi vò bộ quần áo bên thêm giềng, thỉnh thoảng vãi ba câu vọng vào bếp với mẹ chồng. Trời cao nguyên chưa bao giờ xanh đến thế và hương cà phê bỗngưng ngọt nồng quá đổi!

Lúc sữa soạn đi đám cưới con gái một người bạn của chồng, nhìn ra ngoài cửa sổ chị thấy mẹ chồng mang quần áo của chị từ sau vườn ra dây phơi trước sân. Bà nói:

“Phía này có nắng mau khô”.

Chị vội đi khi có tiếng còi xe giục giã của em dâu.

Đám cưới vừa xong nghi thức sân khấu, cô dâu, chú rể chuẩn bị đi vòng các bàn để chụp hình thì trời nổi giông, lông lốc các thứ, rồi sấm chớp ầm ào, long trời, lở đất, buốt tai, tức ngực. Nhanh chóng sau đó, mưa không kịp vuốt mặt, bao nhiêu nước từ trên trời trút xuống như thác cùng một lúc. Dây bàn phía ngoài nhem nhép, mọi người phải đứng lên dồn hết vào chính giữa rạp. Nước ngoài đường không kịp thoát dồn ứ vào bên trong khiến ai nấy vội co chân lên ghế. Cơn mưa vàng, mưa bạc cho cao nguyên. Mưa để cà phê bung trái. Cơn mưa đợi mưa chờ của người trồng cà phê. Nhưng đồng thời cũng là cơn mưa sốt ruột, giằng co với người khách phương xa khi bất giác chị nhớ đến quần áo trên dây phơi trước sân. Mẹ chồng có nhớ để lấy vô? Chị nhiều khi còn để quên quần áo phơi trên sân thượng hai, ba ngày mới lấy xuống. Vậy là hết hy vọng mang về đồng bằng mùi nắng cao nguyên vương trên quần áo. Ngày mai chị đã đi rồi!

Mưa mãi, kéo dài bao lâu rồi cũng dứt. Đường về không còn lầy lội như ngày xưa bước chân chị lê đôi dép nặng bùn. Sân trước, dây phơi trống không. Vào nhà, mẹ chồng đang lúi húi lau chỗ nước đọng. Chị đến bên bà và nói nhỏ để con làm. Mẹ chồng gạt đi, chị

ra kia mà ngồi, để đấy cho tôi. Chị nhìn quanh không thấy quần áo ở đâu, trên va-li của chị cũng không có, mới hỏi mẹ chồng:

“Chắc mẹ lấy quần áo của con vào rồi?”

Mẹ chồng nhìn chị, đôi mắt linh hoạt, miệng nở nụ cười tươi, hồn nhiên:

“Làm tôi chạy muốn chết. Tôi lấy vào rồi!”

“Thế mẹ để đâu?”.

Mẹ chồng nhìn quanh quất:

“Không biết nữa. Tôi không nhớ để ở đâu!”.

Chị đi một vòng và thấy bộ quần áo cùng cái khăn mặt được xếp gọn để trên một cái bàn.

“Có đây rồi, mẹ”.

“Trí nhớ tôi tồi lắm chị ạ!”.

Ôm xấp quần áo khô mềm, thơm mùi nắng, chị đến bên mẹ chồng, khẽ nói:

“Con cảm ơn mẹ”.

Đôi mắt trẻ thơ nhìn chị, nụ cười trẻ thơ mở ra, niềm hạnh phúc như thấm vào từng nếp xếp thời gian, rồi giãn ra, căng tràn...

Chị biết rất rõ, lần đầu tiên sau ngần ấy năm làm dâu chị mới nói lên lời cảm ơn mẹ chồng, với một người đã lẫn, hoàn toàn không còn nhận biết chị là ai!

ĐTTT

NGUYỄN THANH BÌNH

tình yêu xưa...

TRANH ĐÌNH CƯỜNG

Tình yêu theo gió lên cao

Phận đời ở lại tím màu trắng côi...

Bao nhiêu ước hẹn thề bồi

Chưa xa đã hóa thành người không quen

Dưới song khuya, một ánh đèn

Dãi lòng câu chữ, dậy men tình đời

Ừ thì,

thế thái lòng người...

Ừ thì,

yêu lắm cũng rồi được nhau!

Trách hoa sao nở úa màu

Trách mình tơ tưởng bền lâu, riêng mình

Nhập nhòa nguồn cội linh đình

Nguyện xin giữ lại chút tình làm vui...

NTB

ENROLLED
AGENT

NGUYỄN ĐÀI THI

Cô Nguyễn Đài Thi là cựu Thanh Tra của Sở Thuế Hoa Kỳ (IRS) và cũng là cựu Thanh Tra của Bộ Ngân Khố (U.S. Treasury Inspector General). Cô có bằng IRS Enrolled Agent do Sở Thuế cấp. Với hơn 30 năm kinh nghiệm làm việc cho Sở Thuế và Bộ Ngân Khố, cô Đài Thi đã từng kiểm toán (audit) thuế doanh nghiệp và cá nhân. Khi làm việc cho Bộ Tổng Thanh Tra Ngân Khố, cô cũng đã từng audit-Sở Thuế. Với kinh nghiệm đặc biệt này, chẳng những cô Đài Thi rất rành rẽ về luật thuế, mà còn hiểu tường tận về cơ cấu và nội bộ của cơ quan IRS. Cô thường xuyên chia sẻ các đề tài thuế vụ qua các đài radio và TV tại Dallas. Trẻ hân hạnh được cùng cô Đài Thi cộng tác để hướng dẫn đồng hương về luật thuế liên bang và giải đáp các vấn đề rắc rối với Sở Thuế. Độc giả ở khắp nơi có thể gửi thư bưu điện hoặc email cho tòa soạn Trẻ, ghi chú "Mục Thuế Vụ".

Email: bientap@trenews.net

Nhắn tin (text only) câu hỏi đến

469-328-3453

hoặc gửi thư về tòa soạn:

**3202 N. Shiloh Rd.,
Garland, TX 75044**

HỎI: Tôi thật thích thú khi đọc bài phỏng vấn cô Đài Thi trên báo Trẻ "Hung thần của sở Thuế", tôi thích cách kể chuyện của cô, bình dị mà lôi cuốn. Nhân chuyện audit, tôi xin hỏi trường hợp của chồng tôi, anh ấy đã bán một tiệm grocery cho người bạn. Người bạn điều hành khá luộm thuộm, không rõ ràng nên người CPA (cũng là bạn của chồng tôi) dự báo sớm muộn gì cũng bị sở Thuế sờ gáy. Tôi đang lo lắng, tiệm chỉ mới sang chưa tới 2 năm, vậy nếu bị audit, chủ cũ là vợ chồng tôi có cần phải sao kê giấy thuế những năm trước hay không?

Chúng tôi đã dọn nhà đi tiểu bang khác nên không lưu trữ đầy đủ, và việc cần phải làm việc với sở Thuế thì quả hơi bị phiền phức. Mong cô giải thích.

ĐÁP: Chân thành cảm ơn chị đã chia sẻ cảm nghĩ của chị về bài phỏng vấn Đài Thi trên báo Trẻ số 1405.

Vợ chồng chị cứ yên tâm. Tiệm grocery trước đây của chồng chị đã bán cho người khác thì anh không còn trách nhiệm gì với tiệm đó nữa. Anh chỉ chịu trách nhiệm trước Sở Thuế cho những năm anh làm chủ tiệm.

Tính từ khi sang tên trở đi, chủ mới điều hành và khai thuế tốt xấu như thế nào cũng sẽ không liên quan gì đến chủ cũ. Nếu chủ mới bị audit, thì Sở Thuế sẽ yêu cầu chủ mới đưa ra các giấy tờ chứng minh thu nhập và khấu trừ thuế mà chính cá nhân họ đã khai và nộp cho Sở Thuế.

HỎI: Thưa cô Đài Thi, tôi làm nail, chủ tiệm trả lương mỗi tuần không trừ thuế và cuối năm đưa cho tôi mẫu 1099 để khai thuế. Mỗi năm đi khai thuế, người khai thuế của tôi thường hay hỏi tôi "năm nay muốn đóng thuế bao nhiêu"? Họ nói họ biết cách khai hợp lệ và vừa ý thân chủ. Nhiều người ở xa lái xe máy tiếng đồng hồ đến đó khai thuế vì lấy được tiền thuế về nhiều hoặc trả thuế rất ít. Tôi không biết người khai thuế có bí quyết gì và xoay sở luật thuế như thế nào để làm vừa lòng khách hàng mà lại không bị Sở Thuế audit. Cô nghĩ sao?

ĐÁP: Xin thưa, thật tình tôi cũng không biết người khai thuế của ông có bí quyết gì, vì tôi chưa xem qua các giấy thuế họ khai cho thân chủ và không rõ họ khai gì. Biết đâu họ có cách khấu trừ thuế rất độc đáo và phong phú.

Luật thuế liên bang thì rành rành ra đó chứ không phải luật rừng. Luật thuế được áp dụng giống nhau cho dù mình ở bất cứ nơi nào. Cho nên nếu khai thuế hợp lệ thì khai ở đâu cũng sẽ có kết quả tương tự như nhau, ngoại trừ một vài trường hợp ngoại lệ.

Riêng cá nhân tôi thì nhận thấy khai thuế sao cho hợp lệ là điều ưu tiên, cho dù thân chủ không lấy được tiền về thật nhiều hoặc trả thuế thật ít như ý muốn. Khi quý vị ký tên vào giấy thuế và nộp cho Sở Thuế thì quý vị hoàn toàn chịu trách nhiệm trước Sở Thuế chứ không phải người khai thuế chịu. Bị Sở Thuế audit rất phiền phức cho nên tôi tránh làm những gì không hợp lệ.

HỎI: Chào cô Đài Thị, tôi đi làm nhận được form 1099, cho nên tôi không có tài khoản hưu trí 401(k) giống như mấy người bạn của tôi làm lương W-2. Tôi có thể tự mở tài khoản hưu cho tôi được không?

ĐÁP: Chào chị, chị tự mở tài khoản hưu được, nhưng không mở 401(k) mà là mở IRA. Chỉ có công ty mới mở 401(k) cho nhân viên lãnh lương W-2. IRA dành cho cá nhân như chị.

IRA có 2 loại: Traditional IRA và Roth IRA. Năm 2024 chị được bỏ tiền vào IRA tối đa là 7,000 đô la nếu chị dưới 50 tuổi. Nếu 50 tuổi trở lên thì tối đa là \$8,000.

Traditional IRA có nghĩa là chị được trừ thuế bây giờ, ngay khi chị bỏ tiền vào IRA. Tuy nhiên, đến khi về hưu rút tiền ra thì chị hoặc người thừa kế phải trả thuế cả vốn lẫn lời.

Còn Roth IRA thì tuy chị không được trừ thuế bây giờ, nhưng khi rút tiền ra thì không phải đóng thuế gì cả. Ngay cả khi chị qua đời và con cháu được thừa hưởng tài khoản Roth IRA này, con cháu cũng không phải đóng thuế đồng nào.

Tính đường dài (ít nhất 10 năm) thì Roth IRA lợi hơn Traditional IRA. Chị có thể mở tài khoản IRA ở bất cứ nhà bank nào. Trên mạng cũng có nhiều dịch vụ IRA. Riêng cá nhân tôi thì mở Roth IRA <https://Fidelity.com> và <https://investor.Vanguard.com>.

NĐT

Mời bạn đặt câu hỏi với mục

An Sinh Xã Hội (Social Security) là những vấn đề về:

- Trợ cấp hưu trí
- Trợ cấp người già
- Trợ cấp tàn tật

Do cô Angie Hồ Quang phụ trách. Nếu quý bạn có câu hỏi xin email đến Ban Biên Tập Trẻ tại:

bientap@trenews.net

Phúc Lợi Xã Hội [Texas Health and Human Services Commission (HHSC)] là cơ quan quản trị các chương trình trợ giúp các gia đình với các dịch vụ về thực phẩm, chăm sóc sức khỏe, bao gồm các chương trình Phụ nữ, Trẻ sơ sinh và Trẻ em (WIC), Trợ cấp Y tế cho Trẻ em (Children's Medicaid, Hỗ trợ Dinh dưỡng Bổ sung (Supplemental Nutrition Assistance Program-SNAP).

Mục “Phúc Lợi Xã Hội” do cô Cindy Thu Hoàng là nhân viên của bộ Y tế Tiểu Bang, phụ trách.

Nếu quý bạn có bất kỳ thắc mắc gì, xin gửi câu hỏi về:

bientap@trenews.net

Cầu tròng 2024

IAN BÙI
DALLAS, TX

Cuối tuần vừa rồi, dân mê đá banh đã được mục kích hai trận chung kết nảy lửa của hai giải túc cầu lớn trên thế giới. Trận chung kết giải túc cầu Âu Châu (Euro Cup) giữa Tây Ban Nha và Anh đã diễn ra tại thủ đô Berlin, Đức. Trận chung kết giải túc cầu Mỹ Châu (Copa America) đã diễn ra tại thành phố Miami, Florida. Trong ảnh là hai ngôi sao của hai trận banh trên, được chụp cách đây 17 năm bởi nhiếp ảnh gia Joan Monfort của AP.

Năm 2007, Joan Monfort được mượn chụp hình cho một quyển lịch do UNICEF và đội banh Barcelona bảo trợ để gây quỹ giúp trẻ em. Bằng sự tình cờ của định mệnh, một cậu bé trúng bất thăm để chụp hình chung với siêu sao trẻ Lionel Messi của đội Barcelona (trái). Monfort nói anh ta quên khuấy mất đứa bé tên gì, mãi đến một hôm gần đây anh bỗng nhận được một cú gọi từ toà soạn báo SPORT xin phép được dùng bức ảnh này. Hoá ra cậu bé ấy giờ đây là cầu thủ trẻ Lamine Yamal, chơi cho đội tuyển Tây Ban Nha tại Euro Cup 2024 và đã lập nhiều thành tích kinh thiên động địa.

Người phụ nữ trong ảnh là Sheila Ebana, mẹ của Lamine. NGUỒN: JOAN MONFORT/AP

Tên tuổi của Lionel Messi có lẽ mọi người đều đã nghe qua cho dù có rành túc cầu hay không. Dân ghiền đá banh chắc chắn không thể quên trận chung kết giải túc cầu quốc tế World Cup 2022 tại Qatar giữa Pháp và Á Căn Đình, với màn luân lưu căng thẳng sau khi hai đội huê 3-3. Với tỉ số 4-2, Messi đã thắng cúp World Cup đầu tiên trong đời, và chắc cũng là lần cuối. Có lẽ không mấy ai nhớ, trước đó ít lâu Messi cùng Argentina đã thua 3 trận chung kết liên tục: 2014 World Cup; 2015 Copa America; 2016 Copa America.

Messi đá trái phạt đền trong hiệp nhất để gác trước Pháp 1-0.
NGUỒN: CATHERINE IVILL/GETTY

Ngay sau khi đoạt cúp World Cup, Messi bay sang Florida đầu quân cho đội Inter Miami FC, tiếp tục lập nhiều thành tích mới trong làng túc cầu chuyên nghiệp MLS của Mỹ. Trận chung kết Copa America 2024 tại Miami không khác nào Messi được chơi trên sân nhà. Rất tiếc trong trận này Messi bị chấn thương nặng vào đầu hiệp hai và buộc phải bỏ cuộc khi Argentina và Colombia vẫn còn đang huê 0-0. Khán giả có thể nhìn thấy nét mặt đau khổ đầy nước mắt của Messi sau khi rời sân. Song, đội Argentina vẫn tiếp tục thi đấu hết mình và cuối cùng cũng đã vượt qua được dàn phòng ngự của Colombia để thắng 1-0 trong hiệp phụ trội. NGUỒN: FOX SPORTS

Bằng chiến thắng mới nhất này, Argentina qua mặt Uruguay qua với 16 chiếc cúp Copa America. Trong khi đó đối thủ Colombia đã giờ chỉ thắng một lần duy nhất hồi năm 2001. Copa America là giải túc cầu lục địa xưa nhất trên thế giới, ra đời năm 1906. Thời bấy giờ giải chỉ dành cho các nước Nam Mỹ. Nhưng đến thập niên 1990 thì giải được mở rộng; một số nước đại diện Bắc Mỹ và Á Châu được mời tham dự. Tuy nhiên, chưa có quốc gia nào ở Bắc hoặc Trung Mỹ từng đoạt cúp. Canada xem tí nữa đã vào được chung kết, nhưng rốt cuộc cũng bị loại trong trận bán kết bởi ... Argentina!

Cậu bé ngày nào được Messi gọi đầu giờ đây đã trở thành một cầu thủ trẻ tài năng vượt bậc. Tại Euro Cup 2024, Lamine Yamal đã lập hàng loạt kỷ lục. Anh là chân sút nhỏ tuổi nhất ghi bàn tại Euro Cup khi chưa đầy 17 tuổi, qua mặt Pelé. Yamal cũng là cầu thủ trẻ nhất thắng giải Euro. Vì Yamal còn vị thành niên, luật pháp Đức không cho phép anh ta làm việc trẻ, thành thủ mỗi khi Spain chơi vào buổi tối, đội ban phải nộp tiền phạt vì vi phạm luật lao động!

Lamine Yamal (trái) kèm sát cầu thủ Anh Bukayo Saka trong trận chung kết (NICK POTTS/PA WIRE)

Tây Ban Nha giờ đây là nước duy nhất đoạt được 4 chiếc cúp Euro (1964, 2008, 2012, 2024); nước duy nhất thắng hai trận chung kết liên tiếp (2008, 2012); đội hình năm nay là đội duy nhất thắng hết tất cả 7 trận ban của mình (không huê trận nào); và cũng là đội ghi bàn nhiều nhất tại Euro 24 với 15 trái tung lưới đối phương. Tính từ giải đầu tiên năm 1960, Spain đã tham dự Euro Cup 12 lần cả thảy, với tỉ lệ giành chức vô địch 1/3. Thật là quá sức tưởng tượng!

Alvaro Morata nâng cao chiếc cúp sau khi Spain hạ thủ England 2-1. (AP)

Một kỷ lục mới gây nhiều tranh cãi cũng vừa được đạt tại giải Copa America năm nay. Đó là chương trình ca nhạc giúp vui giữa hai hiệp của Shakira, pop star người Colombian, kéo dài gần 25 phút, gần bằng chương trình half-time show của Super Bowl. Vài ngày trước, HLV đội Colombia than phiền là chờ lâu như vậy cầu thủ của ông sẽ “lạnh cứng” và dễ bị chuột rút. Nhưng vì giải đấu năm nay tổ chức ở Mỹ nên mọi người phải “nhập gia tùy tục.” Gì chớ đừng tới quảng cáo và showbiz thì có lẽ không ai qua mặt được Uncle Sam. Cũng may ca sĩ Shakira hát không đến nổi dở và múa may khá điệu nghệ nên không thấy ai chê. Có điều nhiều cử chỉ của cô hơi quá sexy, không biết có phạm luật bảo vệ trẻ em của Đức hay chẳng!?

Shakira trong màn trình diễn bốc lửa trên sân Hard Rock tại Miami. (FOX SPORTS)

Làm sạch tường nhà

HOÀNG HƯƠNG

Những câu hỏi thường gặp trong khi làm sạch tường nhà:

■ **Giữ tường luôn sạch bằng cách nào?** Để giữ tường sạch sẽ, có thể dùng máy hút bụi có đầu gắn bằng chổi mềm (soft brush attachment) để hút sạch bụi dơ; sau đó dùng cây lau nhà (mop) hay chổi quét có bọc khăn vải (cloth-covered broom) xịt ẩm nhẹ với chất làm sạch (dusting agent) để lau. Tránh dùng quá nhiều nước khi lau tường để ngừa vết ố.

■ **Có cần phải làm sạch tường trước khi sơn không?** Nên hút bụi và lau tường trước khi sơn để loại bỏ bụi dơ. Bề mặt tường sạch sẽ mang lại hiệu quả sơn tốt nhất.

■ **Bao lâu thì cần làm sạch tường nhà?** Nên làm sạch tường các phòng trong nhà mỗi năm một lần. Làm sạch ngay khi vết dơ vừa xuất hiện sẽ nhanh chóng và dễ dàng hơn. Với những khu vực dễ bị ẩm và bám bẩn như phòng tắm hoặc nhà bếp thì tường cần được vệ sinh thường xuyên hơn để ngừa nấm mốc.

■ **Cách nào để vệ sinh tường dùng giấy dán tường?** Dùng khăn vải hoặc cây phủi bụi để làm sạch trước tiên. Sau đó dùng miếng bọt biển ẩm để lau. Lau khô ngay với khăn vải để ngừa hư hại giấy dán tường. Không dùng nước hay dung dịch tẩy rửa với loại giấy dán tường bằng chất liệu tự nhiên như grasscloth, chỉ có thể phủi bụi và lau khô.

DALLAS Sự Kiện

MOON DAY

20/7. Trưng bày và tìm hiểu về chuyến bay lịch sử của phi thuyền Apollo 11 và khả năng phát triển thám hiểm không gian trong tương lai. Có các phi hành gia tham dự và thuyết trình

Địa điểm: Frontiers of Flight Museum, 6911 Lemmon Ave, Dallas TX 75209.

Giá vé: \$15-\$20.

DISNEY'S THE LITTLE MERMAID

16/7 tới 4/8. Trình diễn nhạc kịch dựa trên phim truyện Little Mermaid của Disney. Có nhiều diễn viên từ cộng đồng cư dân Dallas

Địa điểm: Dee & Charles Wylie Theater, 2400 Flora St, Dallas TX 75201. Điện thoại 817-584-5564.

Giá vé: \$50-\$150.

JARED'S EPIC BLASTER BATTLE

3/8. Chương trình giải trí dành cho trẻ em và gia đình: bắn súng với đạn nhựa

Địa điểm: 1 AT&T Way, Arlington TX 76011.

Giá vé: miễn phí.

Vancouver

thành phố bình yên

Điều cảm nhận đầu tiên của tôi khi đến Vancouver là sự thanh bình, tươi mát và rất thoải mái. Vancouver trước đó có tên là Granville mãi đến năm 1886 mới có danh xưng Vancouver.

TIỂU LỤC THÂN PHONG
GEORGIA, USA

Từ trong thành phố nhìn ra thấy được đỉnh những ngọn núi North Shore, Baker... trên đỉnh có tuyết phủ. Dòng sông Fraser chạy vắt qua từ phía nam. Vịnh biển Burrard phía bắc và eo biển Georgia bao bọc hướng tây. Trong thành phố xanh mượt cây lá cỏ hoa. Vancouver cũng như những thành phố khác, những con đường ở khu vực downtown được đặt tên bằng số, tuy là trung tâm nhưng công viên, cây xanh, cỏ hoa... mát mắt, làm cho

ta cảm giác như sống giữa thiên nhiên. Những ngôi nhà quanh downtown hoa lá cỏ cây vây quanh cứ như những ngôi nhà trong cỏ tích.

Vancouver có rất nhiều công viên, những công viên lớn nhỏ ở khắp nơi. Công viên lớn nhất có lẽ là Stanley Park, rộng hơn bốn trăm mẫu tây, có cả rừng hồ, nằm dọc biển... Ngày cuối tuần cư dân đổ ra công viên chạy bộ, đạp xe, phơi nắng... Người Vancouver sống khác với người Mỹ, họ biết hưởng thụ cuộc sống,

yêu thể thao, thiên nhiên. Người Mỹ thì hùng hục “cày” rồi đi mua sắm. Có lẽ người Vancouver không nặng chủ nghĩa vật chất (materialism) như người Mỹ.

Khi đặt chân đến phi trường YVR, tôi rất ngạc nhiên, ngạc nhiên đến không thể tin vào mắt mình. Khu vực nhập cảnh vô cùng dễ, dễ đến không thể tưởng. Hải quan phi cảnh thiết lập hàng trăm máy cho khách tự check in và khai báo, không có một nhân viên hải quan nào tra xét chi cả. Những máy khai báo ở

cửa hải quan có đến mấy mươi ngôn ngữ thông dụng của thế giới nên rất dễ dàng cho mọi người, ngay cả người quê mùa đến mấy cũng có thể tự làm thủ tục nhập cảnh. Dòng người xếp hàng dài rong rảnh nhưng chỉ tốn chừng 10 phút là đến lượt mình. Cũng số lượng người tương đương như vậy nhưng ở phi trường Atlanta tôi phải xếp hàng chờ đến 2 giờ mới xong.

Điều thứ hai cũng gây ngạc nhiên không kém là tôi cứ ngỡ đang ở phi trường Đài Loan hay Hồng Kông vì nhìn dòng người chỉ thấy toàn người Hoa. Người Hoa ở Vancouver chiếm đến 30% dân số (không tính đến người Nhật, Hàn, Việt, Miên, Lào...) trong khi ấy người da đen chỉ chiếm 1%. Ngoài người Hoa ra thì người Ấn gốc Punjab cũng rất đông, đi đâu cũng thấy mấy ông râu xồm bịt khăn và mấy bà quần sari (saree) mấy lớp. Người da màu và người gốc Hispanic rất ít, có thể nói Vancouver là thành phố của người da trắng và người gốc Á.

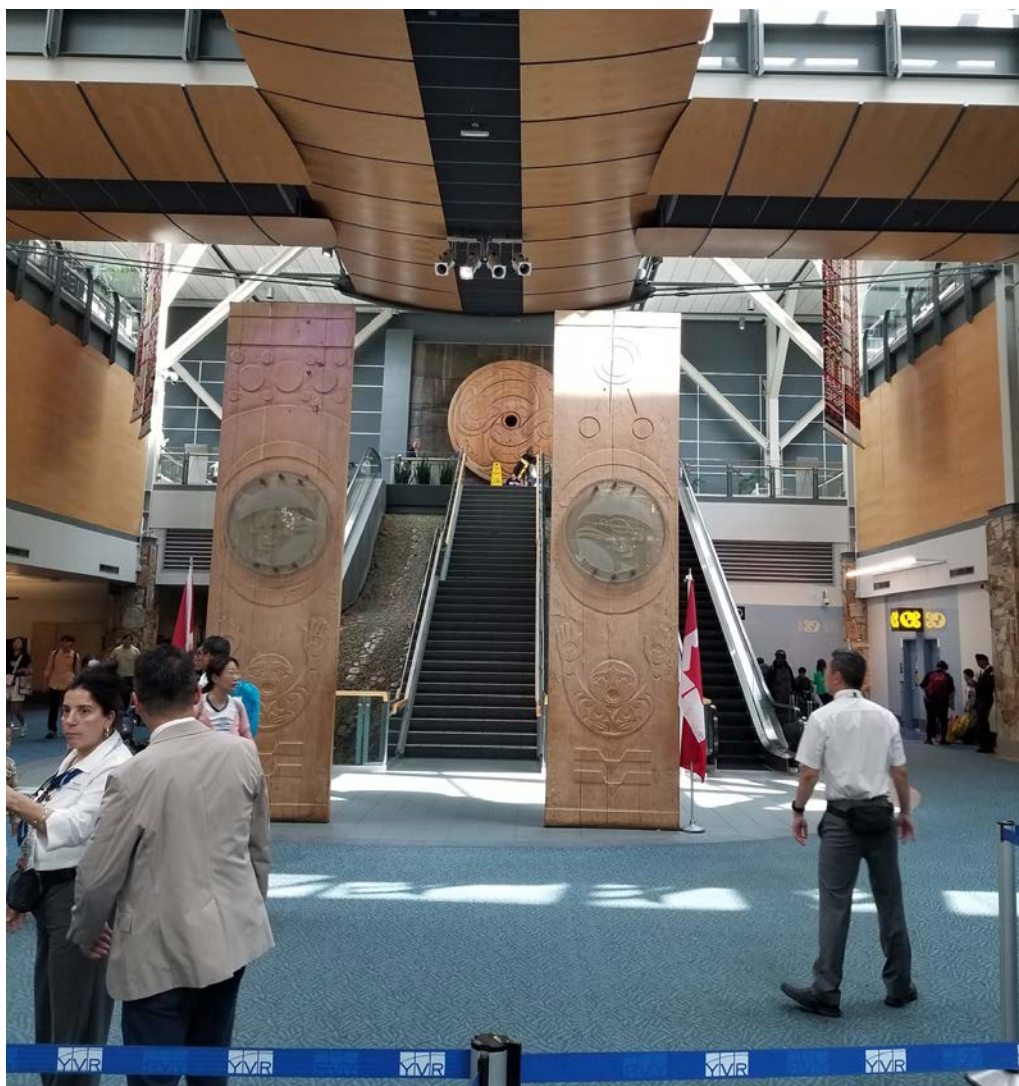
Tại Vancouver có hàng trăm địa điểm du lịch nổi tiếng nhưng gần ngay downtown có Granville Market thì hầu như ai cũng đến. Trái với sự bình yên, lặng lẽ của những đường phố mang số thì khu vực này vô cùng ồn ào, náo nhiệt; vô cùng tưng bừng rộn ràng. Khách du lịch khắp nơi đổ về đây ăn uống, đi du thuyền, chèo kayak, xem biểu diễn xiếc, nhạc... ngoài trời. Granville Market bán đủ thứ thức ăn nước

uống, đồ thủ công mỹ nghệ, trang sức, đặc sản địa phương... Đặc biệt có mấy quầy hàng trái cây nhiệt đới của người Hoa rất đông khách, họ bày trí sắp xếp đẹp mắt và trái cây tươi rói, ngon ngọt. Granville Market nằm bên cửa biển, từ trên bờ nhìn xuống nước xanh màu ngọc lục bảo. Ở đây có một trụ cao treo lá đại kỳ quanh năm. Giữa lá cờ là hình lá phong đỏ tươi rất đẹp và mang ý nghĩa của vùng đất này. Màu đỏ của lá phong bay phất

phối trong nắng vàng ươm, trên đầu thì bầu trời xanh thăm thẳm, dưới chân biển xanh ngọc dài đến tận chân trời.

Trong thành phố có hai hệ thống xe bus phủ khắp mọi ngả đường. Hệ thống Skytrain giá cũng rẻ, rất thuận tiện và dễ dàng cho du khách và cư dân địa phương.

Vancouver được nhiều tổ chức uy tín của thế giới xếp hạng cho nhiều hạng mục như: thành phố dễ sống nhất, thành phố đa chủng tộc và ngôn ngữ

Họa tiết mỹ thuật ở sân bay YVC (Vancouver)

nhất, thành phố xanh... Nhưng có một điều cũng cần nên biết, nhà của ở Vancouver vô cùng mắc, mắc ngang với San Francisco, New York... Nhà ở đây từ triệu đô trở lên. Muốn một phòng ở chung cư cũng từ năm trăm ngàn, giá cả còn tùy vào độ sang hay bình dân của chung cư. Nếu khu Đông là khu nghèo, thì khu Tây là khu sang, còn khu vực phía Bắc trên sườn đồi núi nhìn xuống biển thì là khu cực giàu.

Tôi đến Vancouver đúng vào lúc diễn ra lễ hội âm nhạc của người bản địa, lễ hội âm nhạc symphony, và rất nhiều

Quầy trái cây nhiệt đới

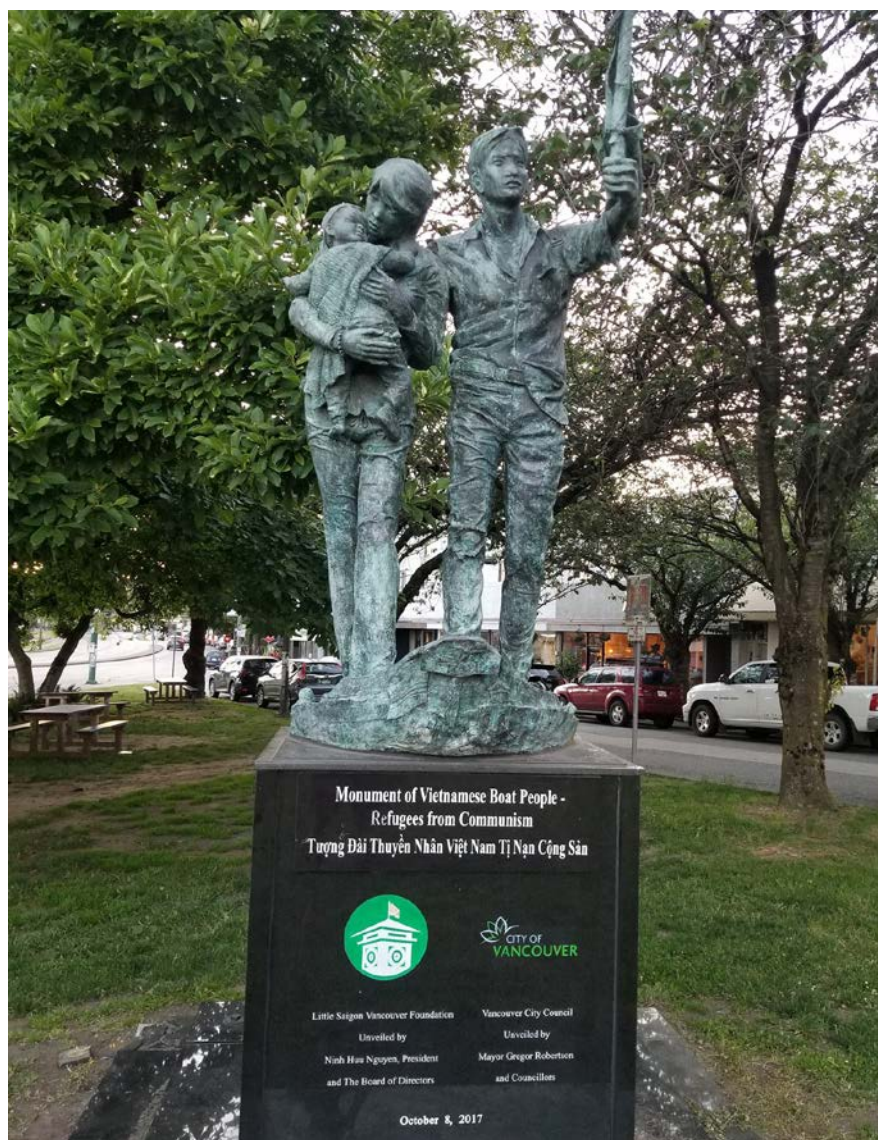

Totem tổ tiên thổ dân bản địa

hoạt động văn nghệ - thể thao khác. Đặc biệt ngày cuối tuần chứng kiến đoàn người khỏa thân đạp xe quanh biển ... Cuộc sống ở Vancouver vừa yên ả thanh bình, vừa sôi động với những sinh hoạt văn hóa- thể thao. Vancouver xứng đáng là một thành phố đáng để sống và hưởng thụ của thế gian này.

Vancouver cũng có khu Little Sài Gòn, tuy nhiên rất nhỏ chứ không như Little Sài Gòn ở Cali. Đặc biệt ngay tại downtown của Vancouver, gần khu Little Sài Gòn có một tượng đài thuyền nhân người Việt bằng đồng để trân trọng, ghi nhớ sự kiện kinh hoàng vượt biên, vượt biển của người Việt trong các thập kỷ 70, 80 và 90 của thế kỷ trước, đến nay vẫn khó quên hai từ Boat People.

Bài và hình TLTP
VANCOUVER, 070724

Tượng đài tưởng niệm thuyền nhân (boat people).

 ✓ DỄ ĐỌC

 ✓ DỄ THẤY

 ✓ DỄ CẮT

 ✓ DỄ TÌM

RAO VẶT

TRÊN BÁO TRẺ

HIỆU QUẢ NHANH CHÓNG
TIẾT KIỆM THỜI GIAN & TÀI CHÍNH

ONLINE TRONG NGÀY · [HTTPS://BAOTREONLINE.COM](https://baotreonline.com)

ĐIỀU CỎ NƯƠNG

Phong cách Hè

■ **Style mùa hè đa dạng**, đừng ngại thử những phong cách mới lạ để tạo nét riêng mà không lỗi mốt. Phong cách “chấm phá sắc đỏ” không mới mẻ nhưng đang hợp thời. Sự nổi bật mà chút đỏ trên nền màu lợt như quần jeans xanh lợt, áo button down màu be với đôi giày, sandal nhỏ nhắn màu đỏ là đủ. Cách khác là túi xách đỏ hay khăn quàng cổ đỏ là điểm nhấn thu hút, không hơn không kém.

■ **Style “bữa sáng muộn” thoải mái nhưng vẫn sành điệu cuối tuần.** Ưu tiên gam màu pastel, trung tính tươi sáng với chất liệu nhẹ cotton, lanh, lụa, chiffon và phụ kiện tinh tế nhẹ nhàng. Jumpsuit lửng, đầm midi, đầm quần nhẹ với sandal hay giày bệt, quần shorts hay jeans với giày bệt, sneaker hay sandal. Luôn thoải mái, không cầu kỳ, gắng gượng dù dạo phố hay ăn sáng muộn trong kỳ vacation.

■ **Style mùa hè Địa Trung Hải** mang đến nét thoải mái phóng khoáng mà không kém thanh lịch. Là những màu tươi sáng trung tính như trắng, be, nâu nhạt, xanh biển ... mát mẻ, tinh khiết. Chất liệu tự nhiên như lanh, cotton, họa tiết chìm sọc xanh hay trắng. Giày sandal hay dép có quai, đầm maxi trắng hay quần palazzo ống rộng, áo blouse hay sơ mi trắng với quần shorts màu xanh biển.

■ **Boho trở lại nhưng là boho chic thanh lịch**, vừa phóng khoáng tự do nhưng vẫn tinh tế. Áo, váy, quần thiết kế rộng rãi không luộm thuộm. Màu trung tính nhiều hơn, nhấn bằng màu nổi bật. Chất liệu lanh, ren, da ... như mũ rộng vành, sandal ngư phủ, giày bệt đính hạt hay họa tiết thêu. Một chút tua rua, khăn quàng cổ, khăn buộc đầu. Phụ kiện vừa phải, không nhìn quá tải rối rắm.

■ **Một cái đầm sơ mi shirtdress** đủ linh hoạt cho nhiều dịp. Đầm shirtdress có cổ áo, hàng cúc chạy dọc, tay áo dài hoặc lửng. Mặc trơn với giày có gót, túi xách, kèm thêm thắt lưng nhấn nhá. Đạo phố với giày sneaker, kiếng mát, nón hay thư giãn với đầm sơ mi shirtdress quá khổ bằng lụa với giày bệt hay sandal.

Thơ

Trần Hạ Vi

Tác giả Trần Hạ Vi tên thật là Nguyễn Yến Ngọc, sinh và lớn lên ở An Giang, Việt Nam. Cô học 3 bậc học ở Melbourne, Úc trong 12 năm sống ở Úc; nhận học bổng toàn phần Chính phủ Úc (đại học, cao học) và học bổng Trường Monash (tiến sĩ ngành tài chính). Hạ Vi sống và làm việc tại Canada từ năm 2015, hiện giảng dạy tại Đại học Saint Francis Xavier (StFX), thuộc Nova Scotia, Canada.

Thơ Trần Hạ Vi được đăng tải nhiều trên các báo, tạp chí, diễn đàn văn chương trong và ngoài nước. Các tác phẩm đã xuất bản gồm: Lật tung miền ký ức (thơ), Vi (thơ). Thơ Vi có những bài nói tới niềm đau khi mất Sài Gòn. Còn phần lớn là thơ về Tình yêu. Theo Hoàng Đăng Khoa, không gian thơ Trần Hạ Vi, như một lễ thường tình là “có những vết thương vô danh/ và những vết thương có tên gọi”, nhưng đáng chú ý là tràn ngập hoan ca tình yêu. Cô “cảm ơn vũ trụ bao dung”, cảm ơn mạng internet đã san phẳng thế giới, để bản thân không ngừng được kết nối tương giao. “Yêu nhau trên những vần thơ/ làm tình cùng chữ”. Thơ do vậy là “những cái hôn sâu/ như bản năng cuộc sống”. Sau đây là vài bài tiêu biểu. **SAO KHUÊ**

những bài thơ trong đầu

Những bài thơ vang vang trong đầu

Em biết anh nghĩ về em

Trong quầng sáng dịu dịu bóng ngày sắp tắt

Bờ biển phía Tây. Gió cuộn.

Em, cô gái Đông Nam sợ sóng sợ gió sợ nước

Không biết trượt băng hay trượt tuyết

Té nhào vào trái tim anh. Một lần, hai lần. Nằm im bất động.

Rồi biến mất.

Âm hưởng bài thơ du dương vang vọng

Ngọn đèn vàng căn phòng ăn

Chậu xương rồng nhỏ Alexandria

Hy vọng. Cháy bùng. Thất vọng. Tàn tro. Lại bùng lên. Chỉ có thể là nỗi nhớ.

Chúng ta đã không còn hỏi tại sao

*Chúng ta đã không buồn đeo khẩu trang hay mặt nạ
Lớp da. Lớp giả da. Răng va vào răng. Xương va vào xương.
Linh hồn em va vào anh. Ấm nóng. Lạnh toát. Nỗi sợ. Nỗi bất an.*

Khi già đi anh dễ mỉm lòng hơn

Năn nỉ em. Bây giờ anh chẳng có gì. Chẳng thể giữ em. Chỉ có thể ngồi chờ và mong đợi. Như đợi COVID qua đi. Và em sẽ hết giận.

Ngày mai trời sẽ sáng. Chúng ta sẽ đi ra rừng. Hái cỏ tranh. Tết vòng hoa. Hai mươi ba bông hoa.

Chiếc máy cắt cỏ già nua hát một bài rầu rĩ.

Em đừng đi. Anh tìm, túi trước, túi sau, trong ba lô. Không còn kẹo bạc hà. Chỉ còn một trái cam, tròn như mặt trời. Sáng như mặt trời.

Chúng ta chia tay. Những bài thơ vang vang.

Điêu diu. Chúng ta chia tay.

hạ thương

Thu đến sớm đứng chờ ô cửa nhỏ
Phiến hạ gây xanh xao
Con gió chở thơ công mùa thương nhớ
trốn vào rừng tùng xanh thắm
Thơ đến từ đâu
nếu không phải từ chúng ta
Nhánh tường vi nhạt màu
thì thắm lời yêu quyến sách
'Em có cần thiết cho anh không?'
'Và anh sẽ yêu em bao lâu?'
'Anh sẽ yêu em thật lâu
ngay cả sau khi em chia tay anh
ngay cả sau khi em bỏ đi
lâu hơn em tưởng'
Nhánh tường vi mỉm cười
'Anh sẽ sống lâu hơn em
trong lòng người
trong lòng đời
chỉ cần cho em dựa vào lòng anh
vài giây phút thôi
một cái ôm cũng là đủ'
Vàng trắng thổ dài lẳng lặng
nghe câu chuyện tình hoa-sách năm xưa
Em tựa vào lòng anh
nước mắt lưa thưa
Se se gió đổ chiều vào mộng

em và Sài Gòn

Em là Sài Gòn của anh tự nghìn xưa
It hurts me here
Đau lắm
Hoa lệ của một thời tự do tươi thắm
Nền văn học khai phóng nhân bản miền Nam
Những Nhã Ca, Túy Hồng, Trùng Dương, Thụy
Vũ, Nguyễn Thị Hoàng
Em đeo chiếc khẩu trang năm 2024
Đến ngồi cạnh và nắm lấy tay anh
Uống cùng anh ly cà phê pha bột bắp
Người ta chê cà phê dở
Tiếng em cười lạnh lạnh pha lê
Sài Gòn hồn nhiên mở lối đón những người con đi
xa trở về
Em hồn nhiên nhớ nhung giận dỗi rồi hăm dọa
Và gọi đó là tình yêu
Tình yêu ở đây trong ngực trái của anh
Sài Gòn trở mình hàng me xanh thắm
Một chiều mái tóc em bay bay
Cô gái có nụ cười tỏa nắng
Tình yêu càng sâu đậm
Có phải sẽ càng đau đớn nhiều hơn
Nắng Sài Gòn vương hương

người Mỹ đã bỏ Sài Gòn

Bốn mươi sáu năm về trước
Chiếc áo đỏ trên đường băng
Phủ tấm thân xám lạnh
Em đã chết trên đường chạy trốn
Khỏi xứ sở quê hương mình
Nằm giữa con đường tơ lụa cuộc chiến chinh
Em đã không còn có thể khóc
Không còn nghe sa mạc hun cát nóng
Phồng đôi bàn chân
Sẽ chẳng có biển Đông trào sóng nhấn chìm
thuyền
Chỉ có những con đường máu mòn gót chân
gai sắc
em đi

em đi
về đâu
về đâu
Tấm vải đỏ phủ cặp mắt nâu
Mấy mươi triệu phụ nữ rừng rừng che mặt
Hai mươi năm tự do
Hai mươi năm dân chủ
đã qua
đã qua
Anh khóc bằng cặp mắt em hôm qua
Trên mái đầu những đứa con đã chết
Những đứa con Afghanistan
Nửa triệu năm xương tàn
Thống khổ

Cường quốc thơ, cường quốc bóng đá, cường quốc nhậu, đi đâu cũng thấy cổng chào

Cường quốc thơ & cường quốc bóng đá

Việt Nam là quốc gia chưa có giải Nobel hoặc giải văn chương lớn, Việt Nam cũng là quốc gia có đội tuyển bóng đá thuộc hàng tầm tầm trong khu vực và thuộc hàng yếu kém so với bóng đá thế giới. Thế nhưng nói tới Việt Nam, người ta không ngần ngại xưng đây là cường quốc thơ và cũng không ngần ngại xưng mình là cường quốc bóng đá, thế mới ngầu. Mà thế nào là cường quốc thơ Việt Nam? Thế nào là cường quốc bóng đá Việt Nam?

UYÊN CA
QUẢNG NAM - VN

Cường quốc thơ

Một nhà thơ trong hàng vạn, hàng triệu nhà thơ tại Việt Nam, tên Duy, khi được hỏi về thơ, không ngần ngại nói rằng:

- Việt Nam chúng ta là một cường quốc thơ chị ạ!

- Anh dựa trên cơ sở nào để nói rằng Việt Nam là một cường quốc thơ?

- Thì Chủ tịch Hội Nhà văn Việt Nam, trong thời còn là Phó Chủ tịch từng nói như vậy, và mình thấy anh Thiệu nói đúng, bởi có xứ sở nào giống xứ mình đâu, người người làm thơ, nhà nhà làm

thơ, vui làm thơ, buồn làm thơ, đám cưới làm thơ, đám tang làm thơ, đám đầy tháng làm thơ, đám thôi nôi làm thơ, đi thăm bệnh cũng làm thơ... Thơ có mặt mọi nơi, mọi lúc, kể cả trên bàn nhậu, thơ luôn có mặt nữa là đẳng khác. Có xứ nào làm thơ như Việt Nam, không cường

quốc thì gọi là gì đây? Và người Việt rất chuộng thơ chính thống nha!

- Câu này tôi chưa hiểu lắm, tức câu người Việt chuộng thơ chính thống ấy, xin anh nói rõ hơn được không?

- Chị làm báo chị không biết đó thôi, chứ có nhiều nhà thơ, được đăng báo văn nghệ một bài thơ, vậy là mua nguyên một con bò về thui, đãi cả làng, sau đó mang tờ báo Văn nghệ ra khoe, và đọc, ngâm, phổ nhạc bài thơ ấy. Người Việt không chuộng thơ chính thống thì chuộng cái gì đây? Vừa rồi, có vụ lùm sùm về cái đơn xin gia nhập hội văn học nghệ thuật tp. HCM đó, cũng vôi tiền, đòi quà, cũng cửa trước cửa sau phết. Như vậy chúng tỏ người ta mê chính thống đến mức ghê gớm hơn cả mê cái bằng đại học, tiến sĩ nữa kia!

Khuya lắc khuya lơ vẫn có người thu xếp công việc để chuẩn bị coi đá bóng

- Anh có chân trong hội văn học nghệ thuật tỉnh không?

- À, có chứ, tôi là hội viên của Hội văn học nghệ thuật tỉnh. Thời tôi gia nhập còn dễ, chứ bây giờ khó lắm. Tôi đang “phấn đấu” để vào Hội nhà văn Việt Nam đây chị ạ. Nếu mình có thực lực thì sợ gì mà không “phấn đấu” để khỏi mất quyền lợi chứ!?

- Vào Hội có cái gì mà hấp dẫn, lôi cuốn người ta vậy anh?

- O... vào hội có nhiều cái hay lắm chứ chị! Ở đó mình có cơ hội đi giao lưu trên khắp mọi miền đất nước, nói tể nhị một chút thì hầu hết nhà thơ xứ mình đều nghèo, tôi cũng nghèo, nhưng đã là nhà thơ thì cái chân ưa đi, cái bụng sợ đói và cái

miệng ưa ăn món ngon. Chỉ có vào Hội quốc gia thì mới được đi đây đi đó, cứ tới tỉnh nào thì mình trình cái thẻ Hội viên của mình ra, được cơ quan, đoàn thể tỉnh đó tiếp đãi nồng hậu, ăn ở khỏi tốn.

- Chỉ cần trình cái thẻ hội viên ra hay còn gì khác không anh?

- Đương nhiên là cái thẻ hội viên phải có giá trị thật, thẻ thật, không phải thẻ giả, giả là chết. Trình xong thì mình cũng nói với anh em ở đó là mình đi “thực tế sáng tác”, mình cần sự hỗ trợ của họ để mình sáng tác về tỉnh nhà (tức cái tỉnh đang cho người trình thẻ ăn, ở - UC), vậy là họ phải nâng niu mình một chút để mình có cảm hứng mà sáng tác chứ!

Hải sản phơi khô, cường quốc mới...

- Ủa, nói như vậy, tức là anh từng có kinh nghiệm ăn ở theo diện hội viên ở các tỉnh khác?

- Đúng rồi chị, nhưng chưa chính thức, tức mình đi cùng mấy anh bạn hội viên và họ được biệt đãi (ưu đãi đặc biệt), mình thấy thích lắm, thôi thì mình “phấn đấu” để có cái đó, ông bà mình nói rồi, một miếng thịt làng bằng một sàng thịt chợ í mà!

Nghe tới đây, tôi không dám hỏi thêm nhà thơ Duy câu nào nữa, vì cảm thức thơ của anh có vẻ nặng phần thịt làng với thịt chợ, có hỏi gì rồi cũng lòng vòng chuyện này, nên rất khó nói chuyện.

Khác với Duy, Hùng là một nhà thơ tự do, hay viết “cúng Phây” (cúng Facebook) chứ chẳng có

Đá bóng, coi đến mờ mắt vẫn còn coi

đăng tờ báo nào. Hùng chia sẻ:

- Làm thơ, rõ ràng Việt Nam là cường quốc thơ, tuy không có giải thơ nào cho nhà thơ trong nước nhưng chúng ta mạnh lắm!

- Anh dựa trên cơ sở nào để tin rằng Việt Nam là cường quốc thơ?

- Bởi thơ có sức cuốn hút đặc biệt với người

Việt Nam. Từ ông lãnh đạo đương chức cho đến cán bộ về hưu đều rất máu làm thơ và luôn có khuynh hướng để thơ của mình cất cứ trên một trang báo nào đó. Chị không thấy ông Phó Chủ tịch tỉnh Quảng Nam, đứng trước vành móng ngựa, nói về tội lỗi của mình mà sang sang đọc thơ đó sao!

- Anh có chân trong hội

nhà văn hay văn học nghệ thuật địa phương không?

- Ô, không đâu chị ơi! Mình chỉ viết cúng phây cho vui thôi, mình đâu có đủ dũng cảm để muối mặt xông vào cái chốn ấy!

Cường quốc bóng đá

Mùa Euro Cup đang giai đoạn cao trào, Việt Nam không phải là quốc gia có đội tuyển bóng đá thuộc hàng có “đẳng cấp” trong khu vực hoặc “số má” trên thế giới. Thế nhưng Việt Nam tự xem mình là cường quốc bóng đá, điều này thật khó hiểu. Nhưng dân mê bóng đá thì hiểu nó theo cách của họ, như lời của anh Mai, một người vừa mất gần 3 tỉ đồng vì cá độ bóng đá, chia sẻ:

- Bóng đá là giấc mộng thần tiên chị ạ!

- Tôi chưa hiểu lắm, xin anh nói thêm cho rõ hơn ạ?

- Vì bóng đá cũng có chất gây say, gây nghiện của nó, một khi đã thành con nghiện của bóng đá, thì người ta không từ nan chuyện gì. Chị không thấy nhiều cô khỏa thân ngoài đường vì bóng đá, nhiều người tan cửa nát nhà vì bóng đá đó sao, nó là thần tiên, một dạng tiên nâu chị ạ!

- Bóng đá là một môn thể thao lành mạnh, mệnh danh thể thao vua, sao anh lại cho rằng đó là một dạng tiên giống như

Làm thơ nhiều, coi đá bóng nhiều.. đôi khi hy hữu gặp nhau ở phòng khám bệnh viện vì lên huyết áp

tiên nâu chứ?

- Bóng đá có cầu trường công khai và những câu chuyện phía sau cầu trường. Hầu hết những người mê bóng đá lành mạnh đều ra ngoài cầu trường, xem trên cầu trường, cũng có người ra cầu trường xem nhưng lại lên lút bắt tay với thể lực phía sau cầu trường, và với một số trường hợp, đi coi bóng đá nhằm mục đích coi diễn biến câu chuyện phía sau cầu trường chị ạ!

- Ý anh nói là chuyện cá độ?

- Đúng rồi, câu chuyện trong bóng tối bao giờ cũng hấp dẫn và lôi cuốn hơn câu chuyện ngoài ánh sáng. Nếu bóng đá chỉ giữ nguyên sự trong sáng và lành mạnh của nó thì nó không bao giờ trở thành môn thể thao vua được đâu chị. Người ta trở nên đam mê bóng đá là nhờ phần bóng tối của nó. Một thứ bóng tối kỳ diệu, huyền hoặc, nó giúp cho người nghèo trở nên giàu có trong thoáng chốc và khiến cho người giàu có trở nên trắng tay cũng trong chớp mắt. Nó cứ y như trái bóng tung

Cường quốc gì rồi cũng rối mù

vào lưới vậy, huy hoàng và sụp đổ trong chốc lát chưa đầy nửa giây. Và có người huy hoàng thì cũng có kẻ sụp đổ, thế thôi!

- Nhưng, sự huy hoàng và sụp đổ này liên quan gì đến cái gọi là cường quốc bóng đá vậy anh?

- Có chứ chị, một quốc gia mà có quá nhiều gia đình cực số phận gia đình vào một môn thể thao nào đó và sống chết với nó, thì quốc gia đó xứng đáng được xem là cường quốc của môn thể thao đó. Mà trong ý nghĩa này,

Việt Nam là một trong những quốc gia ít ỏi và hiếm hoi khi bàn về bóng đá, chúng ta không có đội bóng mạnh nhất thế giới nhưng chúng ta dám chơi bóng mạnh nhất thế giới. Đó mới gọi là cường quốc chứ!

- Theo quan sát của anh, trong mùa Euro Cup này, các gia đình Việt Nam bị tan nát bởi bóng đá ít hay nhiều?

- Con số phải nói là ít hơn mọi kỳ bóng đá khác nhưng nhiều so với chính mình, nhiều vô kể. Vì

sao? Vì sau 3 năm dịch già, sau 3 năm kinh tế bế tắc, ăn còn thiếu, vậy mà người ta dám chơi tận mạng vì bóng đá, gọi là chơi xả láng sáng về sớm đấy! Có ai hơn người Việt mình khoản này chứ!

Nói tới đây, tôi cũng không muốn hỏi thêm câu nào trước người đàn ông có niềm đam mê và tự hào bóng đá dân tộc quái đản này. Nhưng rất tiếc, anh không phải là hiện tượng hay trường hợp cá biệt!

Bài và hình UC

giữ trẻ ...
sang tiệm ...
share phòng ...
tìm thợ ...

cái gì cũng có, mà sao thiếu món chuột rang muối vậy ta?

tre

PHƯƠNG TIỆN TÌM KIẾM TỐT NHẤT...

Cà phê bít tất?

ĐOÀN XUÂN THU
MELBOURNE

Một bạn văn có chuyển cho tui bài: ‘Cà Phê Vớ’. Tui nghi tác giả là Ba ke hai nút, ló cọng rau muống dài thông; vì chữ ông dùng mắc cười quá xá. Như: “nếu uống quá đậm có thể thức ba ngày không nhắm mắt”. Nhắm mắt là chết. Không nhắm mắt là không chết. Muốn nói không ngủ được thì người Sài Gòn sẽ nói là: “không chợp mắt” ông ơi!

“Sài Gòn người ta nói đi uống ‘cà phe’. Tiếng Tây là café, tiếng Anh là coffee; nhưng mấy chú Chệt Chợ Lớn thì gọi là ‘cá phê’. A Hoàn, A Coón, chú Xường, chú Cảo, chủ tiệm nước chuyên bán điểm tâm hủ tiếu, bánh bao, há cảo, xú mại và cà phê vớ.

Một chiếc túi vải hình phễu được may cặp với một cọng kẽm làm vành túi và cán. Cà phê bột đổ vào túi vải (gọi là bít tất, hay vớ đều được). Vì chiếc vớt cà phê này hơi giống như chiếc vớ

dùng để mang giày. Chiếc vớ chứa cà phê này sau đó được nhúng vào siêu nước đang sôi, lấy đũa khuấy khuấy vài dạo xong đẩy nắp siêu lại. Tiếng lóng bình dân gọi là kho cà phê. “Kho” độ 5,10 phút mới có thể rút ra ly mang ra cho khách.

Duy chỉ có ở Sài Gòn và Lục tỉnh miền Nam mà thôi. Dân ghiền cà phê còn gọi nó là cà phê kho bởi chỉ ngon lúc mới vừa “kho nước đầu”. Nếu ai đến chậm bị kho một hồi cà phê sẽ đắng như thuốc Bắc.

(Sic).

Nói ông đừng buồn; ông viết trật bàn đập, trật lất. Cà phê có hai loại: bình dân cà phê vớt; sang cà phê phin. Phin gốc tiếng Pháp là ‘filtre’ nghĩa là lược”. Phin cà phê làm bằng nhôm hay inox, ở dưới đáy có những lỗ nhỏ li ti và một miếng hình tròn có quai để ếm cà phê bột.

Viết văn, tánh nghệ sĩ, cũng như các nhà làm văn nghệ khác, ba tui ghiền cà phê

và thuốc lá; ba hút Melia vàng của hãng M.I.C. Cà phê phin do má tui pha mỗi sáng. Má làm nóng phin bằng nước sôi. Cho cà phê bột vào phin ép hơi hơi chặt. Ép chặt quá nước nhỏ xuống rất chậm, cà phê nguội không làm chín sữa. Ép lỏng quá, nước chảy re; nồng độ caffeine không đủ đậm, uống không đã. Má đổ chút nước lạnh vào cho cà phê nở ra. Chờ một chút, xong mới đổ nước sôi vào. Từng giọt cà phê rơi từ từ nhỏ xuống tách (tiếng Pháp: tasse) thơm lừng. Mấy ông nhạc sĩ màu mè gọi là giọt buồn không tên?

Má cưng cho tui nước nhì. Không phải hà tiện gì với con cái, má nói con nít uống cà phê nước nhứt đậm quá, nó đắng nghét và không tốt. Tui nhớ cái truyện ngắn ‘Hồn ma cũ’ của ông Bình-nguyên Lộc (1914-1987)... Xin chép lại một đoạn: “Hai cha con ngồi lại bàn. Người cha kêu cà-phê cho mình và sữa cho con,

Cà phê vớt

Cà phê phin

nhưng kêu bằng thổ ngữ Quảng Đông, nên thằng bé không hay biết. Chừng phổ ky đem món uống lại, nó mới nói: “Ba ơi, con muốn uống cà-phê như ba.”

“Ê, trẻ con không nên uống cà-phê”. Người cha vừa nói, vừa xé cái bánh tiêu, nhét xú mại vào để làm nhuhn, rồi trao cho con”

Cà phê phin là thức uống của Tây, trước khi CSBV chiếm được Sài Gòn, nhà chưa đói rách, lâu lâu có lãnh ‘rấp ben’, không uống cà phê ở nhà má pha, ba dẫn con tới nhà hàng của Pháp như: Givral trong thương xá Eden, lâu đời từ thập niên 1950. Nhà hàng La Pagode yên tĩnh và sang trọng mang đậm phong cách Paris, do kiến trúc sư Alexandre Marcel xây dựng vào năm 1936 tại góc ngã tư Lê Thánh Tôn và Tự Do. Khai trương từ năm 1948. nằm ở góc đường Tự Do –Nguyễn Thiếp, nhà hàng Brodard nổi tiếng với cà phê phin và bánh ngọt ngon tuyệt hảo.

Gọi Cà phê vớ hay cà phê bít tất sai vì chuyện Sài Gòn mà ai lại xài từ của Ba ke hai nút. Kêu là cà phê vớt vì vớt đựng cà phê bằng vải tám hoặc vải may bao bột mì. Hình dạng giống như cái vớt cá lia thia nhưng đáy vớt hình phễu sâu hơn.

Cà phê kho là cà phê

Givral tại góc đường
Tự Do và Lê Lợi

nóng cứ ninh hoài trên nồi nước sôi lâu nó đắng nghét do bắp trộn trong cà phê nó tiết ra. Dân ghiền uống cà phê nài hay xây chùng kho hết ngon thì mình mất khách. Khách sành điệu uống cà phê luôn luôn chọn cà phê vớt mới pha. Do đó pha một vớt để bán cà phê đen, cà phê sữa. Chùng nửa tiếng bán không hết thì đổ cà phê ra một cái bình để nguội bán cà phê đá.

Cách pha cà phê vớt là: dùng nước sôi để chần sơ cái vớt cho nóng. Múc cà phê bột đổ vào vớt.

Nói cà phê bột nhưng nó chỉ có 6 phần cà phê và 4 phần bắp. Nếu toàn cà phê nguyên chất thì mắc, người bình dân ít tiền không kham nổi. Cà phê nguyên chất dành cho cà phê phin bán cho dân thượng lưu, dân giàu.

Đặt cái vớt vào cái siêu (sắc thuốc Bắc) sau đó cho bột cà phê vào vớt. Dùng đũa bếp đảo liên tục để bột cà phê thấm vào nước nóng tạo ra nước cà phê. Tiếp tục đảo đũa bếp và nhấc cái vớt lên rồi, bỏ xuống. Rót vào ly nhỏ có đường

gọi là xây chùng. Có sữa ông Thọ thì gọi là xây phé nài. Ly lớn là tài chùng và tài nài. Ít cà phê thì gọi là bạc xỉu.

Trước 1975, về Kế Sách, Sóc Trăng, sáng trước giờ đi dạy, tui quất một tô hủ tiếu chơi luôn một xây chùng chầu (cà phê đen pha rượu đế) là mặt hồng hồng sáng trong trong đẹp trai hết biết.

Sao tui rành 6 câu vọng cổ vậy? “Hỏi rằng quê tui ở đâu? Quê tui xứ Mỹ rất lâu Sài Gòn” Nên tui biết cà phê Givral, La Pagode, Brodard...

Còn cái vụ pha cà phê? Nghề của tui mà! Tui hồng có dóc tổ đầu. Chẳng qua năm 1966, bên hông rạp hát Định Tường của bà Khương Hữu, cuối đường Lý Thường Kiệt, Mỹ Tho, má tui có cái quầy bán cơm tấm để nuôi anh, em tui ăn học. Liên bên quầy cơm tấm của má là cái bàn pha cà phê của tui thì tui không rành 6 câu sao được?

Má tui đã chết lâu rồi. Tui vẫn ly hương. Nhìn hình cái siêu sắc cà phê thì kỷ niệm xưa ủa về làm tui nhớ má tui! Hu hu!

ĐXT

Brodard góc Tự Do và
Nguyễn Thiếp

DU FACE

LTS: Facebook là một mạng xã hội (social networking service) phổ biến rộng và có tầm ảnh hưởng rất lớn trên thế giới ngày nay. Ngoài khía cạnh giải trí, xả stress, giao lưu, lưu giữ nhật ký... Facebook còn được sử dụng như một phương tiện hiệu quả trong những cuộc cách mạng làm thay đổi tình hình thế giới. Hiện nay Facebook là một trong những lối thoát quan trọng để những trí thức, nhà báo, văn nghệ sĩ có khuynh hướng tự do đang sống tại Việt Nam cất lên tiếng nói của họ.

“FACEBOOK CÓ GÌ NGỘ” chọn lọc và giới thiệu với quý độc giả những ý kiến (comment) dí dỏm, tếu táo của cư dân trang mạng này và giữ nguyên văn cách thể hiện của họ.

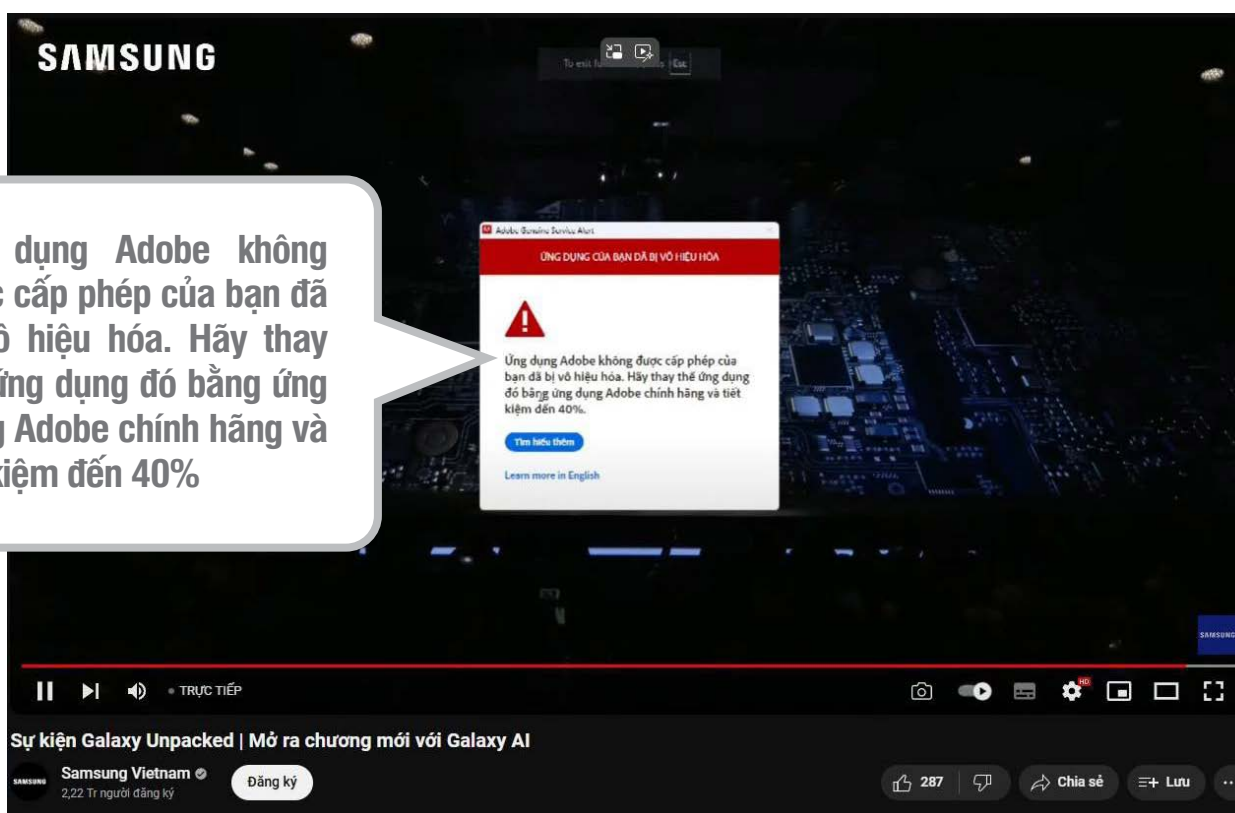
Chúng tôi xin phép các tác giả trên Facebook được trích lại và chân thành cảm ơn.

BBT Trẻ

Ngày 10-7-2024, Samsung đã livestream sự kiện ra mắt sản phẩm mới của mình trên mạng internet toàn cầu. Đây cũng là lần ra mắt sản phẩm quan trọng của Samsung trong năm, hòng "lấy lợi thế" trước Apple, trước khi Apple tung ra sản phẩm iPhone 16 trong 2 tháng tới.

Tuy vậy, trong phiên bản livestream giới thiệu sản phẩm của Samsung ở thị trường Việt Nam, khi đang livestream thì màn hình xuất hiện thông báo của Adobe (hãng chuyên các phần mềm về đồ họa như Photoshop, Lightroom hay là dựng phim như Adobe Premiere, After Effect...) báo là máy mà đơn vị truyền thông mà Samsung muốn tại thị trường Việt Nam đang dùng phần mềm crack (phần mềm lậu). Một điều không thể chấp nhận được với một hãng bán đồ công nghệ lớn như Samsung, đầu phần mềm lậu là do đội truyền thông được Samsung Việt Nam muốn phụ trách việc livestream xài.

Đây không phải lần đầu Samsung dính phải những bất trắc hiểm có khi ra mắt sản phẩm mới ở Việt Nam, như ở sự kiện ra mắt Galaxy S8 hồi 2017, khi đội truyền thông kết nối Samsung DEX vào màn hình lớn thì màn hình lớn đã nhảy ra clip quảng cáo của hãng điện thoại Trung Quốc OPPO.

Ảnh chụp màn hình sự kiện livestream của Samsung 10-7-2024

“Hãy cho tôi một điểm tựa, tôi sẽ nhắc bổng trái đất lên” là câu nói nổi tiếng của Archimedes (287-212 trước Công Nguyên). Ông là một nhà toán học, nhà vật lý, nhà phát minh huyền thoại người Hy Lạp. Hình của Archimedes được in ở mặt trước của Huy chương Fields, giải thưởng danh giá được coi là “Nobel Toán học” (vì giải Nobel không bao gồm lĩnh vực toán học), được Hiệp hội Toán học quốc tế (IMU: International Mathematical Union) trao 4 năm một lần cho những nhà nghiên cứu nổi bật.

Ơ-rê-ca (Eureka, nghĩa tiếng Việt là “tìm ra rồi”) là một giai thoại nổi tiếng về cách ra đời của “lực đẩy Archimedes” và của mục.. này.

Súng

Vào khoảng năm 850, các nhà giả kim thuật của Trung Quốc đã vô tình tạo ra huô yao (thuốc lửa), là sự pha trộn của than, diêm tiêu và lưu huỳnh. Ban đầu nó được sử dụng để chữa nhiễm trùng da nhưng chẳng bao lâu sau, quân đội tìm thấy sức mạnh thật sự của huô-yao, sử dụng nó để chế tạo hỏa thương, bom, mìn và một vài vũ khí khác cũng như việc sử dụng nó để chế tạo pháo hoa.

Thuốc súng đến Châu Âu vào thế kỷ 13, qua “con đường tơ lụa”. Các quốc gia ở châu lục này đã chế biến thuốc súng trong những thế kỷ tiếp theo rồi cuối cùng tìm ra công thức hỗn hợp tối ưu: 75% diêm tiêu, 15% than củi và 10% lưu huỳnh. Đến năm 1350, pháo thuốc súng thô sơ được quân đội Anh và Pháp cải tiến và dùng trong chiến tranh trăm năm (Hundred Years' War) để chống lại nhau.

Trong nhiều thế kỷ tiếp theo, những khẩu đại bác được thiết kế, trong đó nhiều khẩu nhỏ và có thể di chuyển được. Cuối cùng, pháo cầm tay được phát triển vào đầu thế kỷ 15.

Khẩu súng bắn liên hoàn được dùng ở Nội chiến Mỹ là súng Gatling, phát minh vào năm 1862 bởi Richard Gatling. Dẫu trước đó gần 150 năm đã có một loại súng máy tên Puckle, tác giả của Puckle xin cấp bằng sáng chế và tiếp thị khẩu súng vào năm 1721, nhưng do kịp nổ không hoàn thiện khiến thiết kế không thành công về mặt thương mại. Vì vậy mà danh tiếng của Gatling nổi bật hơn.

Khẩu súng máy tự động được công nhận đầu tiên do một người tên Hiram Stevens Maxim thiết kế vào năm 1884. Súng máy Maxim kế thừa thiết kế của súng Gatling, sự khác biệt lớn giữa hai loại súng là Maxim hoạt động tự động chỉ với một nút bấm, có khả năng bắn với tốc độ cao hơn và linh hoạt hơn Gatling Gun. Súng máy Maxim được coi là vũ khí mạnh nhất trong Thế chiến thứ nhất và Hiram Maxim cũng được coi là cha đẻ của súng máy tự động.

Sau này, súng dần dần được cải tiến, gọn nhẹ và dễ sử dụng hơn. Nhân loại mê súng bởi chỉ cần vài tuần hoặc vài tháng huấn luyện là có thể biến một người bình thường thành xạ thủ điêu luyện. Nhờ vậy, súng “len lỏi” đến mọi ngóc ngách của xã hội, vượt ra phạm vi quân đội, người dân nhiều nước được quyền dùng súng để tự vệ. Dĩ nhiên, người sở hữu súng bất hợp pháp là điều không thể ngăn chặn, ngay cả ở các quốc gia cấm tiệt súng dân sự.

Nhiều người đổ thừa cho súng khi có những tội ác liên quan tới nó xảy ra, tuy nhiên, súng không phải là một công cụ độc ác, sự độc ác của nó đến từ tay người dùng. Trong tay một anh hùng, súng có thể bảo vệ gia đình, trật tự xã hội, đất nước... trong tay kẻ xấu, súng sẽ trở thành công cụ để giết người vô tội, cướp nhà băng, thanh trừng lẫn nhau, ám sát những nguyên thủ nổi bật đương thời...

Coi bói,
bốc quẻ
ở chợ
(ẢNH: LIFE)

Chuyện mê tín

TRANG NGUYỄN

**Có thờ có thiêng
có kiêng có lành**

M á tôi buôn bán nhỏ nên mong mỗi mọi chuyện hanh thông mua may bán đắt hay biết được ngày tháng tốt lành để kiêng cử cũng là chuyện thường tình. Tuy vậy, bà không thường xuyên đi coi bói, mỗi năm chỉ một lần vào những ngày cuối năm. Cứ mỗi lần đi, bà dẫn anh em chúng tôi ra đầu ngõ kêu một chiếc xích lô máy trực chỉ đến nhà cô đồng cốt gọi là “cậu Chín” tận đầu bên kia Cầu Bông thuộc xã Bình Hoà (Gia Định). Hồi những năm cuối thập niên 1960, khu vực này còn nét quê mùa, nhà trệt mái ngói, chung quanh còn vườn cây ao cá. Sau khi xem số mạng lại được ăn trưa miễn phí tại nhà “cậu”, rồi

ghé thăm Lăng Ông, sẵn kêu ông thợ ảnh chụp lấy liền vài tấm hình kỷ niệm.

Hồi lần đầu đến đây, tôi cứ ngỡ gặp hình ảnh giống như mấy bà lên đồng ở xóm tôi. Đầu trùm khăn đỏ, múa may quay cuồng theo kiểu hát chầu văn trong lễ hầu đồng. Hát chầu văn hầu đồng là một tín ngưỡng truyền thống dân gian thờ các vị Thánh Tứ Phủ nhập xác phàm có nguồn gốc từ miền Bắc được một số di dân mang theo vào Nam. Giá trị tín ngưỡng tâm linh mỗi người một cách nhưng hầu đồng là một hình thức mê tín. Không bàn đến hiện tượng nhập xác các thánh, chỉ riêng những bài hát chầu văn được chia ra nhiều hình thức biểu diễn gồm: hát thờ,

hát thi, hát hầu (lên đồng) và hát nơi cửa đền. Sau này, tôi có dịp nghe thử vài bài hát chầu văn và thấy không có gì là huyền bí, âm nhạc mang âm hưởng tôn giáo bằng những nhạc cụ chiêng, trống, mõ, đàn nguyệt. Lời ca như lời khấn nguyện, cầu mong mọi chuyện tốt đẹp, gia đạo bình an. Ngày nay hát chầu văn đang được bảo tồn và phát triển tại nhiều tỉnh ở miền Bắc và UNESCO công nhận là di sản văn hoá phi vật thể.

Nhưng chuyện nhập xác của cô đồng chỗ má tôi thường hay xem bói không giống như vậy. Cô ăn mặc bình thường như mọi người, ngồi cạnh bàn thờ Quan Công, hai bên treo hình hai con hổ một trắng một đen. Trên bàn bày đầy trái cây hoa quả, nhang đèn nghi ngút

khói, mùi trầm hương lan tỏa. Khách đến từ khắp nơi chờ lượt mình phải lấy số, ngồi chật kín trong nhà ra tận ngoài sân, đủ biết “cậu Chín” đoán tương lai vận số hay đến mức nào. Má tôi tin lắm, xem riết thành khách quen, không cần lấy số, muốn xem lúc nào thì nói cô đồng nhập hồn cậu về. Nhưng ấn tượng nhất với tôi là cô đồng nhập xác cậu biết hút thuốc bằng lỗ mũi, nhả khói ra lỗ tai. Với những khách ngồi chờ, chuyện hút thuốc kỳ lạ của “cậu Chín” không gì lạ lắm mà ngồi lắng tai nghe một cách thành tâm chuyện phần số của người khác hay ‘cậu’ phán cần phải làm gì để tránh tai ương. Tôi lắng nghe một hồi nhận thấy “cậu Chín” thiệt hay, nói thao thao, không biết đúng hay sai, chỉ thấy khách nam hay nữ đều gật đầu dạ dạ liên hồi. Nói chuyện tình duyên gia đạo, công việc làm ăn hay hoá giải cho thân chủ những chuyện mèo mả gà đồng của mấy ông chồng cho các bà một hồi thấm mệt, “cậu Chín” chỉ tay lên nói “thăng”. Cô đồng rùng mình, trở lại người bình thường, bưng tách trà lên nhấm nháp.

Đến lượt má tôi nhắc cô đồng nhờ ‘cậu’ chỉ đường làm ăn mua may bán đắt, để còn kịp thì giờ dành cho anh em chúng tôi ghé Lăng Ông

Bà Chiêu vui chơi chụp hình. Bà thấp nhang cúng, rồi ngồi trước mặt cô đồng. Cô đốt điều thuốc gắn vào lỗ mũi, hít mạnh không nhả khói bằng lỗ tai mà từ miệng phả ra những vòng khói chữ O bay vào thỉnh không rất điệu nghệ. Hút tàn một điều “cậu” chưa chịu quay về, đến điều thứ hai thì ‘cậu’ về đến cửa. Mãi đến điều thứ ba, mắt cô đồng mới nhắm nghiền, đầu gật lia lia thì ‘cậu’ mới nhập xác phàm. Cậu bảo: “*Nữ cần gì cứ nói... À mà cậu nói trước nha, thằng con út của nữ khó nuôi lắm đó, cứ nổi ban đỏ ban trắng, phải đặt tên khác đi. Cậu cho cái tên “Lượm”, thuộc hành Dương Mộc, số từ hung hóa kiết, mọi sự tốt lành, giải trừ ốm đau*”. Cậu nói rồi cho gói bùa màu vàng gói kỹ trong tờ giấy xám bảo đừng mở ra xem, đem về

để trong cái gối nằm của thằng Út.

Về nhà, má tôi dặn mấy đứa nhớ từ đây về sau ở nhà gọi thằng Út là thằng Lượm nghe. Nhưng tại tôi quen miệng gọi chị em trong nhà theo thứ tự. Vậy mà thằng Út cũng chẳng có ốm đau chi cả. Còn chuyện gói bùa, nhiệm vụ đó thuộc về tôi. Nghe đến bùa là tôi sợ nhưng do tính tò mò “khám phá”, tôi đem gói bùa ra sau nhà lên mở ra xem. Vừa mở xem mà lòng tôi vừa lo không biết thánh thần bốn phương tám hướng có quả phạt mình không. Nhưng cuối cùng thì lá bùa cũng được mở toang. Chẳng có chữ viết gì cả ngoài hai ba đường vẽ giống con lằng quăng. Tôi xếp lá bùa lại y cũ, bỏ vào chiếc áo gối. Người ta thường nói “có thờ có thiêng, có kiêng có lành”.

Nhớ chuyện ngày xưa, Lăng Ông Bà Chiêu vào những ngày cuối năm đông đúc dòng người văn cảnh, xin xăm. Chùa chiền ở Sài Gòn thì nhiều nhưng tôi thích Lăng Ông hơn dù sao đó cũng là một di tích lịch sử của Đức Tả quân Lê Văn Duyệt. Lăng mộ và đền thờ được xây dựng trên một mảnh đất lớn với lối kiến trúc trang trí sành sứ rất nghệ thuật. Bên ngoài trồng một số cây thốt nốt tạo nên một hình ảnh Lăng Ông thật đặc trưng. Chuyện xin xăm trong đền thờ thì không cần phải nói, do nhiều người đồn đãi “cầu gì được nấy” qua sự hiển linh và linh thiêng của Đức Tổng trấn thành Gia Định.

Nghe đồn đại như vậy thôi, chứ không biết sự linh thiêng của Đức Tả quân có cho người cầu xin ước gì được nấy? Khá nhiều thầy bói, bốc quẻ chọn nơi đây làm mảnh đất hành nghề. Các thầy ngồi trên tấm chiếu hoa đây đó khắp nơi. Trên chiếu bày những thứ “đồ lễ” như chân gà phơi khô, mu rùa hay cái đĩa nhôm có ba đồng tiền gieo quẻ. Các thầy bốc quẻ làm ăn không cạnh tranh giành giật khách như mấy bà bán nhang đèn ngoài cổng. Có một ông ngồi xuống nhờ thầy

Một buổi lên đồng ngày xưa
(ẢNH: INTERNET)

gieo quẻ cuối năm. Tiền cúng thầy cất ngay vào túi, bắt đầu bảo thân chủ khấn nguyện điều mình muốn hỏi. Má tôi dẫn chúng tôi vào đền cúng bái, sẵn tiện ghé đứng coi thầy xem cho khách. Thầy giải quẻ nói toàn chữ Nho như đọc bài thơ lục bát. Tôi nhớ bạn AVT có bài hát vui: *“Năm mới đừng để vợ la / Đừng chơi cờ bạc đừng ra bót nằm...”*.

Ngoài Lăng Ông, các thầy xem tướng số, chỉ tay, bốc quẻ ở các tỉnh vùng ven về Sài Gòn làm ăn bên hông lề đường Hàm Nghi đoạn gần chợ Cũ, tự quảng cáo: *“Mời quý ngài ghé bắt mắt, coi quẻ và xem tướng cho rõ biết vận mạng, công danh, sự nghiệp và ái tình. Đoán theo khoa học Âu-Á, dùng các thuật hành cả pháp môn”*. Còn trong Chợ Lớn thì có các bốc sư hành nghề mở văn phòng trên đường Châu

Văn Liêm hay Đồng Khánh. Hầu hết các thầy số Tàu đều không phải người Hoa sống ở Chợ Lớn mà nhiều người am hiểu bảo rằng mấy ông thầy này sống ở Đại lục hoặc Hồng Kông, Singapore sang làm ăn. Các xì thẩu làm ăn lớn ở Chợ Lớn tin vào vận mệnh và tướng số của mình lắm nên dành sự ưu ái cho các bốc sư, mời dự tiệc từng tại nhà hàng lớn, trả tiền hậu hĩnh.

Ba tôi thường bảo xem bói, lên đồng là mê tín dị đoan. Thế nhưng ba tôi rất thích xem tử vi và mua sách Tử vi của tác giả Huỳnh Liên về tự học. Ông lập lá số tử vi cho mỗi người trong nhà. Tôi giữ lá số của tôi nhiều năm như một kỷ niệm cho đến khi ông mất. Tôi không tin những gì viết trong lá số mà chỉ nhớ mạng tôi là Bích Thượng Thổ, tức đất trên vách, người

thích đồ sành sứ, là người biết làm ra tiền nhưng tiêu xài hoang phí, cuối đời rơi vào cảnh nghèo hèn. Nghèo tất nhiên là chẳng ai muốn, tôi cũng vậy, lá số tử vi ba tôi chấm có nhâm không? Ba tôi bảo, chiêm tinh tử vi lý giải các vì sao khoa học hơn những cách bói toán khác. Mạng của mỗi người đều mang một vì sao trong vũ trụ, hèn chi có lời bài vọng cổ như vậy: *“Thủy ời có lẽ thượng đế sinh ta và đặt ta nhâm một ngôi sao xấu thế cho nên cuộc đời ta cứ mãi lao đao khôn khổ chỉ xin một lần yêu nhau mà không nói được bao... giờ”*.

Hình như nhiều người thích tử vi hơn, từ giới làm ăn đến giới làm chính trị. Mấy ông bạn lớn tuổi của tôi thỉnh thoảng kể cho nghe nhiều giai thoại trong giới chính trường Sài Gòn ngày trước rất mê xem chiêm tinh và có

riêng cho mình một hay vài ông thầy kiểu Gia Cát Lượng mang những cái tên nghề nghiệp rất bốc như “giáo sư thần học”, “chiêm tinh gia”, “quỷ cốc đại sư”, “Gia Cát Hồng”... Thậm chí năm 1967, có lần đài truyền hình Sài Gòn còn mời các nhà tướng số tử vi lên đài nói chuyện về vận mệnh quốc gia.

Chuyện tiên đoán vận mệnh quốc gia của các thầy chiêm tinh Sài Gòn làm tôi nghĩ đến bà tiên tri mù người Nga Vanga trong cuộc bầu cử tổng thống Mỹ thứ 45. Lời tiên đoán rằng, vị Tổng thống này khó có được lòng dân. Ông ta thường đưa ra những quyết định khó hiểu và gây xung đột với các nước lớn trong thời gian làm Tổng thống của mình”. Những chuyện tương lai mà nhà tiên tri đoán trước được chẳng qua là dựa vào một số thông tin trong hiện tại theo triết lý nhân quả báo ứng bất kể theo quan niệm duy tâm của người phương Đông hay phương Tây đều có. Cũng như khi bạn đến French Quarter ở New Orleans, phía sau nhà thờ Chính toà, vào buổi chiều bạn sẽ bắt gặp các thầy coi bói bài, chỉ tay hay thậm chí bạn cần loại bùa thư ngải ếm Voodoo của người Haiti, người ta sẽ dẫn bạn đến một ông hay bà thầy phù thủy.

TN

Thầy bói một nghề rất thịnh hành trước 1975 (NGUỒN: MANHHAIFLICKR)

BIỆM HỌA

‘Thư viện xe đạp’ cho trẻ em

Mỗi sáng thứ Bảy tuần thứ hai của tháng, tại quận Uccle ở thủ đô Brussels của Bỉ, những tiếng cười giòn tan của trẻ em lại vang vọng khắp một địa điểm đặc biệt. Đó là “Thư viện xe đạp” (Vélothèque).

Với những gia đình có con nhỏ, việc mua sắm xe đạp mới có thể là một gánh nặng tài chính không nhỏ. Nhờ “Thư viện xe đạp”, các em có thể mượn được xe phù hợp với độ tuổi và sở thích mà không phải lo lắng về vấn đề chi phí.

“Thư viện xe đạp” trẻ em quận Uccle chính thức đi vào hoạt động từ hè 2020, là một trong 11 thư viện xe đạp loại này ở thủ đô Brussels. Đây không chỉ là nơi cho trẻ em mượn xe đạp, mà còn là biểu tượng của sự sáng tạo, thân thiện với môi trường và mang tính cộng đồng cao.

Vélothèque gồm nhiều loại xe đạp cũ dành cho trẻ em từ 2 đến 12 tuổi. Tất cả các xe đều được kiểm tra kỹ lưỡng, bảo trì định kỳ và

Ở Uccle, bạn có thể mượn một chiếc xe đạp như mượn một cuốn sách - LA DH/LES SPORTS

bảo đảm an toàn cho người sử dụng. Thư viện còn cung cấp mũ bảo hiểm và dụng cụ sửa chữa cơ bản cho các em.

Vélothèque cũng góp phần giáo dục trẻ em về ý thức bảo vệ môi trường và khuyến khích các em sử dụng phương tiện di chuyển thân thiện. Thay vì vứt bỏ xe cũ không còn sử dụng, Vélothèque giúp chúng có cơ hội được tái sử dụng, góp phần giảm thiểu rác thải và tiết kiệm tài nguyên thiên nhiên.

Bà Patricia Duvieusart, một tình nguyện viên tâm huyết, đã bày tỏ hy vọng với dự án này, nhiều bậc phụ huynh sẽ cho con em sử dụng xe đạp, góp phần bảo vệ môi trường và rèn luyện sức khỏe cho các bé.

Chị Martina, một phụ huynh có con nhỏ thường xuyên sử dụng dịch vụ tại Vélothèque, đánh giá: “Mô hình Vélothèque là một ví dụ tuyệt vời về kinh tế tuần hoàn và ứng dụng vào đời sống hằng ngày. Tôi mong rằng nhiều bậc phụ huynh biết đến mô hình này để giúp trẻ em tiếp cận với xe đạp ngay từ nhỏ, từ đó hình thành thói quen và niềm yêu thích với môn thể thao này”.

Cháu Léa, 10 tuổi, hào hứng khoe chiếc xe mới mượn được. “Cháu rất thích khi chọn được một chiếc xe phù hợp với mình ở đây. Cháu bắt đầu đi xe đạp từ khi lên 4 tuổi và cháu rất thích được đạp xe trong công viên vào dịp cuối tuần”, cháu nói.

DH- TIN INTERNET

Người dân xếp hàng chờ mượn xe tại “Thư viện xe đạp”

Medicare có chi trả khi đi nghỉ hè?

BẢO SƠN

Mặc dù Medicare nguyên thủy chi trả cho trường hợp bị bệnh khi đi nghỉ hè trong phạm vi lãnh thổ Hoa Kỳ, nhưng vấn đề sẽ phức tạp hơn nhiều khi đi nghỉ ở nước ngoài. Nếu có Medicare Advantage, có thể bảo hiểm sẽ không chi trả, hoặc nếu chi trả thì tiền copay rất cao. Trong trường hợp du lịch nghỉ hè ở nước ngoài, hiếm khi Medicare chi trả cho điều trị bệnh. Dưới đây là một số vấn đề mà người sử dụng Medicare cần biết.

1. Chi trả của Medicare nguyên thủy, Medigap khi đi du lịch hay nghỉ hè.

- Medicare nguyên thủy sẽ chi trả nếu đi du lịch nghỉ hè trong lãnh thổ Hoa Kỳ và các vùng lãnh thổ thuộc Hoa Kỳ (American Samoa, Guam, Puerto Rico, U.S. Virgin Islands). Nhưng cần phải hỏi trước là bác sĩ hay bệnh viện mình đến có nhận Medicare hay không.

- Medicare supplement Insurance (thường gọi là Medigap) sẽ chi trả với phần copayment và deductibles cao. Một số quy chế Medigap có thể chi trả trường hợp cấp cứu khi du lịch nước ngoài.

- Medicare part B thường chi trả cho trường hợp cấp cứu và khám bệnh ở urgent care. Part B sẽ chi trả 80% số y phí được Medicare chấp thuận và người bệnh phải chịu 20% coinsurance.

2. Medicare Advantage có chi trả y phí khi du lịch nghỉ hè không?

Điều này tùy thuộc vào công ty và chương trình bảo hiểm của bệnh nhân cũng như dịch vụ y tế nào bệnh nhân cần bởi vì hầu hết công ty bảo hiểm Medicare Advantage đều có mạng lưới bác sĩ và bệnh viện riêng. Mỗi chương trình đều có mức và tầm chi trả khác nhau. Nhưng Medicare Advantage sẽ phải chi trả tiền cấp cứu và urgent care bất cứ nơi nào trong lãnh thổ Hoa Kỳ giống như là chi trả cho các dịch vụ trong mạng lưới. Tiền copayment sẽ khác biệt so với Medicare nguyên thủy. Ví dụ, có thể phải trả \$135 copay khi đi cấp cứu và trả \$50 khi đi urgent care cho dù nơi cung cấp dịch vụ có ở trong mạng lưới hay không.

Sau khi bệnh tình ổn định, bệnh nhân và bác sĩ điều trị phải tiếp xúc với công ty bảo hiểm để thảo luận các bước chăm sóc kế tiếp. Và những chăm sóc tiếp theo này phải được công ty bảo hiểm chấp thuận.

(còn tiếp)

RINGLING BROS. AND BARNUM & BAILEY CIRCUS

26/7 tới 28/7. Trình diễn của đoàn xiếc nổi tiếng thế giới Ringling Bros and Barnum & Bailey Circus với những tiết mục đặc sắc nhào lộn, múa trên dây, trình diễn nhạc, hài, tung hứng...

Địa điểm: American Airlines Center, 2500 Victory Ave, Dallas TX 75219. Điện thoại: 730-851-6384. **Giá vé:** \$50-\$250.

WATERMELON DAY

3/8. Thưởng thức vị ngọt và mát của trên 15 loại dưa hấu trong ngày đại hội dưa hấu toàn quốc. Sinh hoạt với chủ đề dưa hấu dành cho trẻ em

Địa điểm: Dallas Farmers Market, 920 S. Harwood St, Dallas TX 75201. **Giá vé:** miễn phí.

MUSIC MADE HERE

2/8 tới 6/12. Trình diễn nhạc vào tối thứ Sáu đầu tiên mỗi tháng, sinh hoạt dành cho trẻ em và thưởng thức các món ngon của các nhà hàng lân cận

Địa điểm: Downtown Garland, 117 N Glenbrook Dr, Garland TX 75040. **Giá vé:** miễn phí.

BẢO HUÂN

GIÓ VIVU
VANCOUVER, CANADA

Phải chăng là **định mệnh?**

Sống gió cuộc đời tạo nên nghịch cảnh. Đó là những khó khăn, thử thách, đau khổ, buồn phiền, lo âu, sợ hãi ... trong cuộc sống của mỗi người mà không ai mong muốn có. Danh ngôn Pháp có câu: “Nghịch cảnh không chỉ là một thử thách của tình cảm mà còn là thước đo của trí tuệ và bản lĩnh con người”. Nhưng... có người chấp nhận nghịch cảnh như một... định mệnh!

oOo

Là một du học sinh, Duyên đến Canada - xứ sở có nền giáo dục tiên tiến, có cuộc sống tự do, yên bình và hạnh phúc mà nhiều người từng mơ ước được nhập cư để học tập và sinh sống. Di Hạnh đã hứa cho Duyên tá túc đến khi tốt nghiệp, có việc làm và tự lo lấy thân. Thật là một may mắn đối với Duyên và gia đình, vì ăn và ở là chi phí không nhỏ, nhất là vào một thành phố lớn đất đỏ như Vancouver. Ba má Duyên đã bán căn nhà của ông bà nội để lại

và một số của cải ruộng vườn thừa hưởng của ông bà ngoại, để có tiền cho nàng đi du học, với hy vọng Duyên học hành thành tài, lấy chồng, định cư Canada, rồi bảo lãnh, giúp đỡ cho ba má và các em. Đây là một kiểu “tìm đường xuất ngoại” hợp lệ và an toàn hơn những năm xưa khi thuyền nhân thí mạng trên biển cả.

Duyên vừa đi học vừa đi làm bán thời gian cho một tiệm phở dưới phố. Duyên nhìn dễ mến với nét xinh xắn, hiền

lành. Duyên chăm chỉ học hành và làm việc vì nàng là niềm hy vọng, một “món tiền đầu tư” cả về vật chất lẫn tinh thần mà gia đình đã đặt trọn niềm tin yêu. Sống nương tựa vào dì Hạnh cũng là một sự phiền hà và mang ơn, vì ba má Duyên không phải là đại gia lắm tiền nhiều của. Duyên ở chung phòng với con gái dì Hạnh. Dù tối về chỉ ngủ và học bài nhưng con bé Hồng tỏ vẻ khó chịu và bất mãn ra mặt khi có người chia phòng. Ở chung với một người chị họ từ xứ sở nghe nói là “nghèo, chậm tiến” nó càng kỳ thị và khi dễ. Thêm vào đó, Hồng vốn sẵn cảm ghét khi nhắc đến Việt Nam, vì cha nó trong một chuyến về thăm nội đã yêu mê một cô bồ nhí mà bỏ rơi mẹ và hai chị em nó.

Mỗi tuần, Duyên chỉ được “nghỉ ngơi” ngày Chủ Nhật, để giặt quần áo, phụ dì Hạnh vệ sinh nhà cửa, chợ búa, bếp núc...! Duyên biết thân phận ăn nhờ ở đậu nên luôn ráng chịu đựng, không dám đua đòi hay a dua theo chúng bạn mà ăn chơi, hưởng thụ. Hòa nhập vào cuộc sống ở Canada là một nỗi khổ khó khăn của Duyên cũng như những người từ Châu Á đến, vì sự khác biệt về ngôn ngữ, văn hóa, tập quán...

Nhưng chuyện đời không

phải lúc nào cũng đẹp... Khi Duyên đang học năm thứ ba về ngành kế toán thì cha nàng bị đột quỵ. Từ đó ông bị bán thân bất toại, không thể lo việc kinh doanh hay chạy xe hàng đi các tỉnh miền Tây. Ông trở thành tàn phế và chỉ vài tháng sau qua đời. Má Duyên mang gánh nặng nuôi 3 đứa con ở quê nhà và một đứa đi du học. Cha chết nhưng Duyên cũng không về đưa tang được vì đang vào kỳ thi cuối khóa mà cũng không có tiền để mua vé. 2 năm rồi Duyên không về thăm nhà vì mùa hè phải đi làm kiếm tiền.

Không biết tương lai ra sao. Chỉ còn 1 năm học nữa thôi, nàng không thể bỏ cuộc. Má nói phải bán cái xe hàng rồi gởi tiền cho con học tiếp nhưng cũng không đủ trả hết tiền học phí cho năm còn lại. Chắc phải bán cái nhà lớn rồi mua nhà nhỏ. Dì Hạnh hứa cho mượn thêm một ít nhưng dì cũng không dư dả gì, với tiền lương của một người thu ngân Walmart và một nách 2 con nhỏ.

Chiều chiều, sau giờ học, Duyên làm bồi bàn ở tiệm phở cho đến khi đóng cửa vào lúc 9 giờ tối. Có một người khách trung niên, thường đến ăn tối. Ông lặng lẽ, u buồn, thích ngồi ở một góc khuất. Dường như ông cũng để ý thấy Duyên sao nét

mặt lúc nào cũng lo âu, phiền muộn. Một hôm, khi bùng phở đến bàn, người khách chột lên tiếng hỏi Duyên:

- Sao cô lúc nào nhìn cũng buồn bã vậy?

Duyên lí nhí trả lời...

- Dạ, tại cha cháu mới mất, mà cháu đang học thi, lại cũng không có tiền mua vé về Việt Nam...

- Ô, thì ra là thế! Cô học ngành gì?

- Dạ, ngành kế toán, chỉ còn năm cuối thôi chú à, mà cháu sợ phải nghỉ học vì không có đủ tiền đóng học phí!

Ông khách nhìn Duyên, không nói gì... Một hôm, khi ăn xong, ông khách đó ngoắc Duyên lại bàn. Ông cúi lẹ vào cái túi tạp dề của Duyên một phong bì và nói:

- Tôi cho cô mượn tiền, khi nào học xong có việc làm kiếm tiền trả lại cho tôi nhé!

Duyên chưa kịp phản ứng thì ông khách đã vội bước ra cửa...!

Duyên kín đáo bước vào phòng vệ sinh mở cái phong bì... Không thể ngờ được một người xa lạ, chưa biết họ tên lại cho mượn một món tiền lớn như vậy - \$20,000 - Duyên hồi hộp, vui mừng lẫn lo sợ, bước lên xe bus mà tim còn đập mạnh, người run run... Ông khách là ai, tên gì, tại sao ông lại tốt với Duyên như

vậy? Bao nhiêu câu hỏi nhưng không ai trả lời trừ ông khách ấy. Duyên giấu nhem chuyện có nhiều tiền mặt và hoang mang không biết tính sao...

Bằng đi ít lâu, ông khách lại đến nhà hàng ăn tối. Duyên có ý chờ ông. Hôm nay gặp lại, Duyên mừng lắm. Sau cùng Duyên hỏi:

- Dạ cho cháu biết tên chú, mà sao chú cho cháu mượn nhiều tiền vậy?

Ông cười đáp nhẹ:

- Tôi tên Hải, cô cứ mượn đi, đừng ngại, tôi không lấy lời đâu mà cũng không đòi gấp!

Duyên ấp úng:

- Cháu... cháu tên Duyên, cảm ơn chú, nhưng cháu và chú không quen biết, lỡ cháu quýt tiền thì sao?

Ông Hải phì cười

- Thì thôi vậy, coi như tôi giúp cô.

Duyên nhìn ông Hải rồi bẽn lẽn, ngại ngần không biết nói gì... Ông Hải nói thêm:

- Cô cứ lo học đi, chuyện nợ nần tính sau.

Nghe giọng nói, Duyên biết ông Hải là người gốc Bắc di cư 1954.

Tình «chú cháu» vẫn nhẹ nhàng như những lúc ông Hải đến nhà hàng ăn tối và chuyện trò với Duyên. Thăm thoát... Duyên vừa xong kỳ thi cuối khóa và tốt nghiệp. May mắn cho

Duyên khi cô được nhận vào làm kế toán cho một ông chủ Tây trẻ tuổi vừa được thừa kế vài cái nhà hàng hạng sang trong tỉnh. Công việc cũng không có gì khó khăn. Duyên sung sướng hy vọng việc làm có nhiều tiền sẽ sớm trả món nợ cho ông Hải.

Hôm ấy, sau khi ăn tối, ông Hải ngỏ ý muốn đưa Duyên đến một nơi. Đó là một căn nhà ở khu yên tĩnh hơi xa thành phố. Ông nói:

- Duyên có thể ở đây nếu thích, nhà của một người bạn thân tên là Tư Lâm, tôi muốn nhưng cũng ít ở vì công việc phải đi nhiều nơi, nhưng Duyên phải học lái xe.

Duyên đi xe bus hay tàu điện để đi học, đi làm, chưa nghĩ đến mua xe và học lái. Nghe ông Hải nói, Duyên háo hức vui mừng. Ông Hải ghi danh cho Duyên đến trường học lái xe và sau đó ông còn mua cho Duyên một chiếc xe nhỏ nhỏ để đi làm... Lại mắc thêm một món nợ mới. Duyên đề nghị chia trả tiền nhà vì bây giờ Duyên có việc làm lương khá, nhưng ông Hải chỉ cười và nói:

- Nếu Duyên ở đây thì coi sóc nhà của lúc tôi đi vắng là tốt lắm rồi!

Nghĩ đến lúc phải tự lập, Duyên thưa với dì Hạnh:

- Cháu có bạn trai và muốn dọn ra riêng.

Dì Hạnh cũng vui mừng cho đứa cháu vừa có «đại đẳng khoa lần tiểu đẳng khoa». Tuy nhiên, Duyên ngại không dám đưa ông Hải về ra mắt dì. Thật ra ông Hải cũng chưa phải là bạn trai của Duyên. Ông tốt với Duyên như một người cha, người chú, còn «tình yêu» thì ông chưa lần nào thổ lộ!

Duyên dọn đến ở chung, nhưng ông Hải thường không ở nhà. Thỉnh thoảng ông ghé về vào buổi tối mà có vẻ bí hiểm; dường như lén lút không muốn cho ai biết ông ở đây. Ông ngủ qua đêm nhưng chỉ ngồi chuyện trò và chỉ bảo Duyên thêm kinh nghiệm làm việc và cuộc sống ở Canada. Ông Hải chưa bao giờ rủ Duyên đi dạo phố, ăn nhà hàng, hay đi mua sắm như những cặp tình nhân.

Một đêm mưa gió, ông Hải «lén» vào nhà bằng cửa sau như một tên trộm. Ông ướt mèm và lạnh run, có lẽ do dầm mưa lâu! Ông vào nhà tắm rửa thay quần áo nhưng nhìn vẫn còn nét bất an, lo sợ và bối rối như một chuyện gì không hay vừa xảy ra... Duyên lo lắng, hỏi han và an ủi, nhưng ông vẫn không hé răng. Và... cũng vào đêm đó, Duyên trở thành người tình nhỏ của ông. Duyên chẳng có gì hối tiếc vì đã «thọ ơn» quá nhiều trước tình cảm và

thương yêu mà ông Hải đã dành cho Duyên. Dù vậy, Duyên có một linh cảm không hay khi sống bên một người đầy «bí mật» như ông Hải.

Rồi một buổi sáng sớm, Duyên mở tivi, thấy bản tin nóng cho biết có một vụ nổ súng ở «Chinatown». Sau đó báo chí đăng tin hình hai người bị bắn chết trên chiếc SUV ở phố Tàu - một người là «ông trùm» và người còn lại là ông Hải! Cả hai đều có tiền án trong hồ sơ sở cảnh sát liên bang. Trước cái tin sét đánh, Duyên đau khổ, sợ hãi và hoảng loạn. Không dám chia sẻ cùng ai, Duyên tìm chú Tư Lâm, người duy nhất mà Duyên biết có liên hệ mật thiết với ông Hải. Chú Tư làm chủ một hãng bánh kẹo và cũng là chủ căn nhà mà Duyên đang ở. Gặp Duyên, chú Tư dắt vào văn phòng rồi bật khóc kể...

Hải và Lâm là bạn chí thân từ lúc còn học trung học ở Việt Nam. Hải qua Mỹ, chí thú học hành, trở thành kỹ sư hóa học, làm cho một công ty dược phẩm ở Boston, Massachusetts. Sau đó, từ một người quen mót nổi, Hải thay tên đổi họ và qua Vancouver - Canada nấu «ma túy đá» (methamphetamine) cho một băng đảng Tàu có chân trong hội Tam Hoàng (Triads). Trong

một lần bị bố ráp, Hải bị bắt, ngồi tù một thời gian. Hải muốn giải nghệ nhưng «ông trùm» không chịu vì Hải có tay nghề cao, nấu thuốc rất tinh khiết nên đã dành được nhiều mối hàng lớn. Do tranh giành «lãnh thổ», các băng đảng khác tìm sát thủ diệt trừ «tên thợ nấu» cũng như dần mất đám Tam Hoàng ở Chinatown. Hải có vợ và hai người con ở Boston, một trai, một gái, đang học đại học; nhưng vợ chồng đã ly dị từ khi Hải «nhúng chàm».

Chú Tư cũng bù ngùi kể lại cuộc đời bất hạnh của mình. Lúc vượt biển, vợ chú bị bọn cướp Thái Lan bắt đi. Chiếc ghe bị chúng đâm lủng, nhận chìm. không chỉ mất vợ, chú mất luôn con. Nó quấy khóc và lúc nào cũng đeo theo mẹ nên bị bọn hải tặc ném xuống biển...! Vợ chú sau đó bị bọn cướp bắt đi theo mà không biết đã chết trên biển hay trôi dạt phương nào! Chú Tư và vài người bạn may mắn sống sót, tấp vào bờ trên một tấm ván và được đưa vào trại tị nạn Bidong ở Mã Lai. Chú Tư đau khổ chấp nhận số phận, bao năm vẫn sống cô độc, luôn tìm kiếm, mong gặp lại người vợ thương yêu...

Duyên cố quên đi chuyện u buồn, coi như dĩ vãng đã qua...! Nhưng hai tháng nay, Duyên không

thấy «bật đèn đỏ». Vào cái đêm «thần tiên» đó, có lẽ... Duyên gặp bác sĩ và biết mình có con. Lại một khúc rẽ cay nghiệt của cuộc đời! Duyên vô cùng sợ hãi và bối rối - giữ hay bỏ một đứa trẻ vô tội? Nó chưa sinh ra đời thì người cha đã không còn. Duyên đau khổ tỏ bày hết sự tình cho dì Hạnh, mong dì cứu giúp và đừng cho mẹ của Duyên biết chuyện. Dì Hạnh bàn tính: Duyên có thể sinh con rồi cho những người muốn nhận con nuôi, còn không thì phá thai.

Với người đời, ông Hải là một quỷ dữ tàn ác đã làm hại biết bao người. Nhưng trở trêu thay, đối với Duyên, ông Hải lại là một vị cứu tinh, một thiên sứ đến để giúp đỡ và thương yêu cô. Duyên rồi bời như tờ vò mà không biết phải làm gì, nàng lại đến gặp chú Tư. Chú Tư buồn bã nói:

- Nếu Duyên không thể nuôi con, tui nhận nó làm con nuôi.

Biết số phận mình không sống lâu dài khi lâm đường lạc lối, sa chân vào xã hội đen, Hải có trần trối với chú Tư «Nếu có gì không hay xảy ra, xin anh lo lắng và giúp đỡ Duyên, một chút tình cuối đời của Hải»...

Chú Tư đề nghị làm hôn thú giả với Duyên để nàng được ở lại Canada

một cách hợp pháp và đưa con có người cha «thừa nhận». Duyên bế con bước ra khỏi văn phòng di trú mà lòng cũng không biết nên buồn hay vui!... Ông chủ động lòng thương cảm nên lúc nào cũng giúp đỡ Duyên. Cô lại là một thủ quỹ giỏi giang siêng năng. Vài người có tình ý, theo đuổi, nhưng khi biết được quá khứ tình ái của Duyên với một «tội phạm khét tiếng» thì họ vội vã quay gót rời xa... Duyên một mình nuôi con rồi lo bảo lãnh gia đình ở Việt Nam sau khi được nhập tịch Canada. Sau đó nàng xin ly dị với người chồng giả. Chú Tư là một người hiền lành, tốt bụng, giúp đỡ Duyên tận tình không vụ lợi, và chú là cha nuôi của Hải Âu. Duyên đặt tên con là Hải Âu, cánh chim biển hiền lành hay một nỗi «âu sầu» nhớ Hải?!

Thời gian qua nhanh. Nhìn lại thì «đời đã xanh rêu», Duyên không còn trẻ nữa và cũng đã lỡ làng một duyên phận. Bây giờ Duyên vui sống bên đứa con gái, lòng vẫn khắc khoải nhớ về một cuộc tình đẹp ngắn ngủi. Một ân tình bất ngờ đến rồi cũng bất ngờ đi nhưng để lại trong lòng nàng mối sầu sâu nặng có lẽ đeo bám dai dẳng cho đến cuối cuộc đời...

GVV

Hợp tác với **tre** tại sao không?

Một cây làm chẳng nên non,
Ba cây chụm lại nên hòn núi cao !

Nếu bạn có những kế hoạch, những sáng kiến, những ý tưởng mà chưa biết bắt đầu ra sao, quảng bá thế nào, hợp tác với ai hoặc tìm kiếm một partner trong mọi lĩnh vực ...

Xin liên lạc với chúng tôi.

info@trenews.net

Trẻ sẽ cùng bạn tham khảo để thực hiện,
hoàn toàn không có chi phí.

Phòng khách tối giản

Trên thực tế, thiết kế tối giản đôi khi mang lại cảm giác lạnh lùng và thiếu thốn. Tuy nhiên, trong một không gian như phòng khách, nơi cần có cảm giác ấm cúng và thu hút thì việc áp dụng phong cách tối giản có thể khó thực hiện. Thay vì chọn một phòng khách tối giản thuần túy, bạn có thể tạo một phòng khách tối giản ấm cúng bằng các cách như sau.

■ **Dùng các chất liệu tự nhiên.** Với lối trang trí hạn chế và bảng màu trung tính, rất dễ khiến các thiết kế phòng khách tối giản trở nên nhàm chán. Một cách dễ dàng để loại bỏ điều này là sử dụng các chất liệu tự nhiên như gỗ, đất nung... bất cứ khi nào có thể.

NGUỒN: THE SPRUCE.

■ **Mang thêm màu sắc vào không gian.** Phối màu trung tính là một trong những đặc điểm chính của thiết kế tối giản, nhưng điều đó không có nghĩa là bạn phải trung thành gam màu xám và nâu. Thêm một chút màu sắc nhẹ nhàng mà không gây cảm giác choáng ngợp sẽ khiến không gian trở nên sinh động hơn. NGUỒN: BUILD.

■ **Dùng rèm cửa đơn giản, mỏng nhẹ.** Nhiều ánh sáng tự nhiên tràn vào qua các cửa sổ cỡ lớn, giúp tạo cảm giác cởi mở và kết nối với không gian ngoài trời. Nên mở cửa sổ khi có thể hoặc dùng rèm cửa đơn giản để không cản tầm nhìn và ánh sáng. NGUỒN: ELLE DECOR.

■ **Đầu tư vào các món nội thất thiết thực và đa năng.** Một trong những nguyên lý của thiết kế tối giản là tất cả các món đồ được sử dụng trong không gian phải có chức năng. Chiếc ghế kiểu Eames bọc da màu nâu trong phòng khách hiện đại này thích hợp cho nhiều cách sử dụng khác nhau. NGUỒN: BETTER HOMES & GARDENS.

■ **Trang trí với cây xanh.** Cây xanh luôn mang đến sự sinh động, sức sống và màu sắc cho mọi không gian. Lắp đặt một góc trồng trong phòng bằng một cây xương rồng cao sẽ mang đến hiệu ứng trang trí tốt. NGUỒN: INTERIOR EDITOR.

■ **Hãy tạo không gian mở bằng cách thả nổi đồ đạc ở giữa phòng,** thay vì đẩy tất cả đồ nội thất lớn vào tường. Hãy lưu ý đến tiêu điểm, cửa ra vào và cửa sổ của căn phòng khi quyết định sắp đặt và sử dụng một tấm thảm có diện tích lớn để cố định đồ đạc và sắp xếp chúng lại với nhau. NGUỒN: APARTMENT THERAPY.

Kính đổi màu theo ý muốn

Tròng kính đổi màu không phải là điều mới mẻ. Nhưng loại kính đổi màu hiện nay chỉ thay đổi khi ra nắng, và tốc độ đổi màu cũng chậm. Ngược lại, loại kính mới của công ty Chamelo thay đổi màu rất nhanh tùy theo ý muốn người mang.

Chamelo cho biết sẽ sản xuất 2 loại kính đổi màu: một loại chỉ giữ một màu nhưng thay đổi độ đậm hay nhạt có tên là Dusk, và một loại có thể đổi nhiều màu khác nhau có tên là Prismatic. Người sử dụng chỉ cần chạm nhẹ ngón tay vào kính, hoặc chọn màu trên ứng dụng chạy trên điện thoại cầm tay.

Loại Dusk có thể đổi màu đậm nhạt hơn trong vòng 0.1 giây, nhanh gấp 1800 lần kính đổi màu hiện nay. Còn loại Prismatic có khung kính có thể đổi 4 màu: trắng đục, vàng, cam và hồng, trong khi loại Prismatic không khung có màu trong, xanh, tím và hồng ngọc. Cả hai loại kính đều có tròng kính lớn trông như các loại kính thể thao để bảo vệ toàn bộ 2 mắt.

Công ty cho biết sẽ bán kính với giá \$385.

Khẩu trang vô hình

Khẩu trang, dù là dùng trong y tế hay trong xây dựng trước nay vẫn là loại khẩu trang làm bằng giấy tinh chế. Loại khẩu trang này dễ sử dụng nhưng cũng đưa đến nhiều rác thải và thường gây ra lớp sương mù trên mắt kính rất bất tiện. Hơn nữa, người ta không thể mang khẩu trang giấy này trong lúc ăn uống. Một loại mới hơn vừa được các nhà khoa học ở University of Michigan sáng chế lại đặc biệt hơn.

Loại khẩu trang này ban đầu là để cho các nhân viên xây dựng sử dụng, vì vậy gắn liền với một nón an toàn. Trên nón gắn một hệ thống ống có đầu thổi ra phía trước mặt. Vì vậy toàn bộ phần mặt từ trán trở xuống được che chở bởi một màng khí công. Khí này được thổi ra từ một bộ phận mang ở sau lưng gồm pin điện, hệ thống điện tử và bộ phận tạo ra khí ion hóa dạng lạnh. Khí này diệt tất cả các loại virus.

Khi được kích hoạt, các ống thổi ra khí đã được diệt trùng, tạo thành màng khí trước mặt, nhờ đó ngăn ngừa được tất cả các virus đến từ bên ngoài. Thử nghiệm cho thấy khẩu trang này chặn được gần 100% các loại virus đồng thời còn có thể mang trong lúc ăn uống.

Khẩu trang này sắp được bán bởi công ty Taza Aya vào năm 2025.

Trả lời bằng phiếu

Cử tri tại Toronto đã bày tỏ sự đoàn kết hiếm có, điều này dành cho ứng cử viên Felix-Antoine Hamel trong cuộc bầu cử tại tỉnh bang Toronto của Canada. Khi không có cử tri nào bỏ phiếu cho Hamel. Hamel được zero phiếu bầu vì anh đến từ Montreal, dù được đưa phiếu bầu nhưng không đủ tư cách để bỏ phiếu cho chính mình. Đây là kỷ lục không chỉ trong các cuộc bầu cử tại Canada mà có thể trên toàn thế giới

Bầu cử kiểu Vegas

Nếu Felix-Antoine Hamel bên Canada không được phiếu cử tri nào trong một cuộc bầu cử thì tại Oregon, hai ứng viên là Lisa Fragala và Doyle Canning tranh cử trong một cuộc bầu cử sơ bộ địa phương đều có cùng số phiếu bầu, cùng có ... 7 phiếu mỗi người. Theo luật tiểu bang thì khi có cùng số phiếu bầu thì ủy ban bầu cử sẽ quăng hột xí-ngầu hay thả đồng xu. Đây là một quy định từ lâu đời, nhưng vẫn còn tồn tại cho đến hôm nay.

Vi trùng “alcohol”

Việt Nam đang kiểm soát gắt gao chuyện uống bia rượu nhằm tránh chuyện người say xỉn lái xe sau khi ăn nhậu. Tại Kon Tum, dịch vụ chở người nhậu đã trở nên phổ biến khi các quán nhậu có dịch vụ chở khách hàng và đem xe họ về nhà. Không biết có làm “mất mối” của công an ta hay không mà qua các trạm kiểm soát gần đây, các tài xế chở người nhậu say về nhà này cũng bị đo có nồng độ cồn. Ngoài công an Việt Nam, các khoa học gia chưa phát hiện ra cồn cũng “lây” như vi trùng?

Hòa Lan ở Texas

Một bức tường ngăn biển trong hệ thống đê điều ở Hòa Lan. Mô hình sẽ được các kỹ sư Mỹ ứng dụng trong tương lai tại bờ chắn biển Galveston, Texas.

THIÊN AN

Cảng quan trọng của Texas

Texas may mắn có một biên giới dài thông với vịnh Gulf of Mexico, nơi có nhiều mỏ dầu và là cũng là một trong những hải trình giao thông chủ chốt của nước Mỹ. Trong 6 bãi biển quan trọng của Texas gồm: South Padre Island, Port Aransas, Bay Area Houston, Galveston Island, Beaumont và Port Arthur thì Galveston là cảng nước sâu duy nhất, nơi vận chuyển đến Texas và miền Tây Hoa

Texas là tiểu bang đông dân thứ hai và có diện tích lớn thứ hai trong số 50 tiểu bang Hoa Kỳ. Texas có tổng sản phẩm tiểu bang (GSP) là 1,207 tỉ đô la Mỹ, xếp hạng thứ nhì tại Hoa Kỳ, ngang với GDP của Ấn Độ hay Canada. Texas vốn là một tiểu bang khô hạn, nhưng bù lại có lợng áp biển Gulf Mexico. Cửa biển quan trọng này thường xuyên bị bão tố hoành hành và ngập lụt, người ta quyết định làm một công trình ngăn biển theo mô hình của Hòa Lan tại Galveston.

Kỳ những hàng hóa thiết yếu và góp phần phát triển của quốc gia.

Galveston: một thuở huy hoàng

Galveston là cảng biển và đồng thời là lá chắn bảo vệ sườn phía Tây Nam Texas, một lá chắn dài 32 mile, quan trọng nhưng đồng thời hứng chịu nhiều thảm

họa nhất. Vào thế kỷ 19, Galveston là một trung tâm thương mại lớn của Hoa Kỳ và là một trong những cảng sầm uất nhất nước Mỹ, với cái tên rất kêu “Nữ hoàng vùng vịnh” (Queen City of the Gulf). Nhưng “nữ hoàng” bị hạ bệ bởi một trận cuồng phong từ Đại Tây Dương (Atlantic) lớn nhất trong mùa bão

Thành phố biển Galveston, Texas sầm uất và nhộn nhịp trước cơn cuồng phong 1900.

năm 1900 với sức gió 140 mph (225 km/h). Cơn bão kèm theo lũ lụt, gần như san bằng thị trấn nhộn nhịp và phồn thịnh này. Ước tính khoảng 10,000 người thiệt mạng, khiến nó trở thành thảm họa thiên nhiên bi thảm nhất trong lịch sử nước Mỹ. Cơn bão này đã chấm dứt luôn thời kỳ vàng son của Galveston, các nhà đầu tư tháo chạy và dân chúng cũng lũ lượt rời bỏ nơi này.

Diện mạo mới của Galveston

Chỉ 1 tuần sau cơn bão, dấu lúc đồ phương tiện truyền thông còn nghèo nàn nhưng cả nước Mỹ đều hay tin và rung động. Lập tức tiền quyên góp ào ạt đổ về, từ New York, St. Louis, Chicago, Boston, Pittsburgh, Philadelphia, Massachusetts và Missouri, chưa kể sự trợ giúp nhiệt tình của cư dân Texas và các nước bạn như Canada,

Mexico, Pháp, Đức, Anh và cả Nam Phi. Những người sống sót sống trong những chiếc lều tạm do Quân đội Hoa Kỳ dựng lên. Sau đó dân chúng được

thông báo nộp đơn để chính phủ cấp tiền xây nhà mới. Với sự trợ giúp của các thiện nguyện viên, chỉ 3 tuần sau, cảng Galveston đã có thể hoạt động trở lại.

Để ngăn chặn những cơn bão trong tương lai, thành phố Galveston đã thiết kế các công trình bảo vệ. Một con đê chắn sóng dài 3 miles (4.8 km) cao 17 ft (5.2 m), được

Thành phố biển Galveston đổ nát sau cơn bão năm 1900

xây dựng vào năm 1902, sau đó được nối rộng và hoàn tất vào năm 1963, là một đê biển trải dài tổng cộng hơn 10 dặm (16 km). Ngoài ra người ta còn cho nạo vét kênh Galveston để nâng cao thành phố, một số đoạn cao tới 17 ft (5.2 m). Hơn 2,100 tòa nhà đã được nâng lên trong quá trình bơm cát bên dưới.

Tiếp tục thử thách

Trong khi thiên hạ còn hì hụi nạo vét, sửa chữa thì năm 1915, một cơn cuồng phong tương tự năm 1900 ập đến thử sức chịu đựng của Galveston. Cơn bão khiến nước dâng gần 4 mét (~12 ft). Đợt “đo đạc” này đã lấy đi 53 nhân mạng, không đáng kể so với sự mất mát năm 1900. Nhưng người ta thấy rằng đường như Galveston vẫn còn sức hấp dẫn với các cơn giông tố. Các cơn bão rũ rên nhau thăm viếng cồn cát khốn khổ này gồm bão Carla năm 1961, bão Alicia năm 1983, bão Ike năm 2008. Trong đó bão Ike tàn phá đã man hơn hết, gây thiệt hại lên đến 30 tỉ đô la. Sự thiệt hại này đã thúc đẩy các ý tưởng cải thiện bức tường chắn sóng, bao gồm việc bổ sung các cửa xả lũ và đồng thời nâng cấp các con đê có sẵn.

HUYỀN THOẠI GALVESTON

Galveston có một quá khứ hấp dẫn và đầy huyền thoại. Trước cơn bão năm 1900, Galveston là thành phố giàu thứ hai tính theo đầu người ở Hoa Kỳ và thậm chí còn được mệnh danh là “Phố Wall của miền Nam” (Wall Street of the South) do ngành ngân hàng phát triển mạnh mẽ. Trong số nhiều “cái đầu tiên” ở Texas (có hơn 100), gồm có ngân hàng đầu tiên và bưu điện đầu tiên của Texas.

Galveston lấy tên từ Thống đốc thuộc địa Tây Ban Nha, Bernardo de Galvez, người đã ra lệnh khảo sát lần đầu tiên bờ biển Vịnh Texas (Texas Gulf Coast) vào năm 1786. Điều ngộ nghĩnh là de Galvez chưa bao giờ đặt chân lên hòn đảo này. Tuy nhiên tên của ông đã được dùng làm tên cho Vịnh Galveston để vinh danh ông.

Thống đốc
Bernardo de Galvez

Hòa Lan ở Texas

Dự án có tên Ike Dike do Thống đốc Texas cấp tốc chuẩn thuận năm 2010, được Thượng viện Hoa Kỳ thông qua năm 2023. Kế hoạch là xây một bức tường thành có cổng, ven biển xung quanh vịnh Galveston. Dự án dự chi lên đến 31 tỉ đô la, hoàn tất trong vòng 20 năm. Chính phủ Liên bang sẽ chi 2/3, khoảng \$20 tỉ, phần còn lại Texas tự gói ghém, lo liệu. Công trình này sẽ do lực lượng Công Binh Hoa Kỳ (U.S. Army Corps) đảm trách dựa vào kỹ thuật Delta Works của Hòa Lan, sau khi các kỹ sư Mỹ đã đi khảo sát, học hỏi và tham khảo cùng các kỹ sư Hòa Lan. Dĩ nhiên, họ đã trừ hao mức độ bão tố ở Hòa Lan không hề dữ dội như bờ biển Texas.

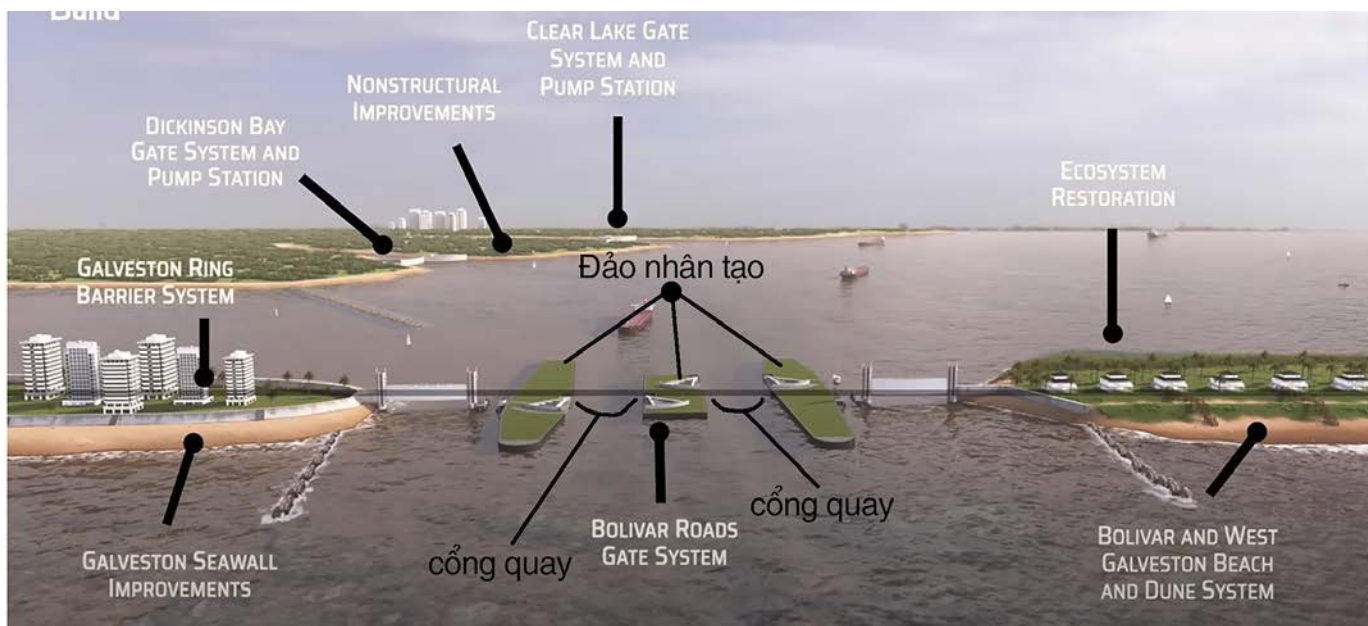
HÌNH THÀNH GALVESTON

Năm 1836, nhà buôn lông thú người Canada tên là Michel B. Menard mua 7 dặm vuông đất, nơi trở thành Thành phố Galveston. Đó cũng là năm Texas giành được độc lập từ Mexico và trở thành một nước cộng hòa...

Tiếp theo là những thay đổi lớn khác, hoạt động kinh doanh phát triển mạnh mẽ và Galveston trở thành trung tâm thương mại lớn của Hoa Kỳ và là một trong những cảng lớn nhất ở Mỹ. Đến năm 1885, đây là thành phố lớn nhất và giàu có nhất ở Texas.

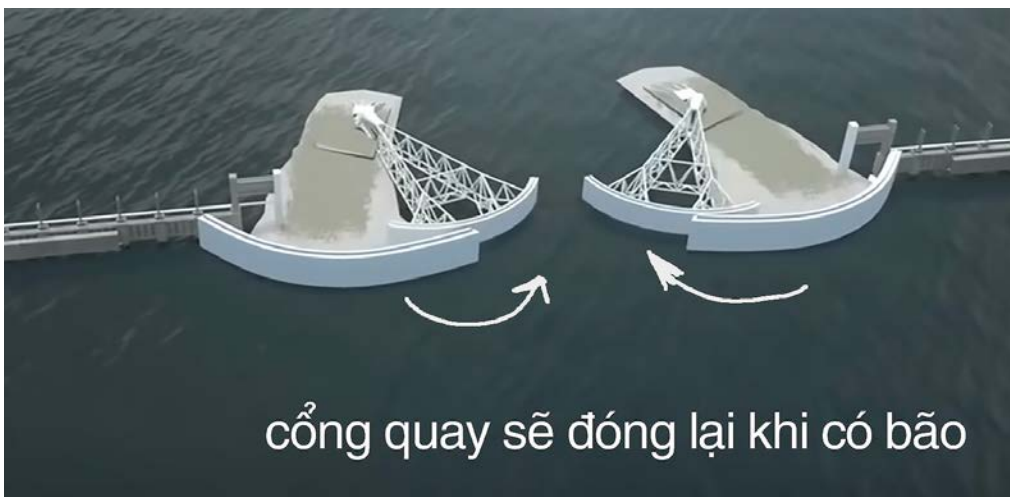
Michel B. Menard, người “khai sinh” thành phố Galveston

Mô hình cổng quay và tường ngăn sóng ở vịnh Galveston

Bức tường ngăn sóng có thể nâng lên hạ xuống

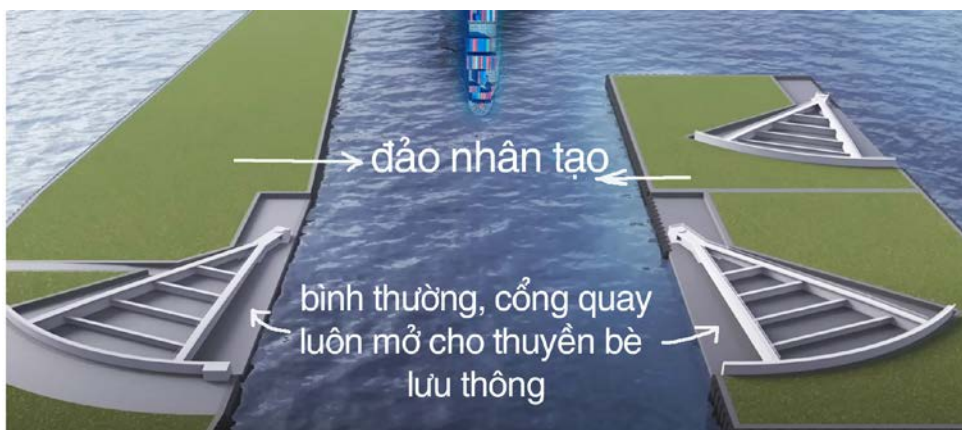
Phần quan trọng nhất của bức tường chắn sóng “Ike Dike” (được đặt tên theo cơn bão dữ dội hồi 2008), là hai cánh cổng khổng lồ có bề rộng tổng cộng đầu này sang đầu kia là 2 miles, mỗi cánh cổng đặt trên bệ nằm trên một hòn đảo nhân tạo (cũng là nơi đặt hệ thống máy móc) nối từ đảo Galveston đến bán đảo Bolivar. Chỉ riêng 4 cánh cổng này đã tốn 16 tỉ đô la, bởi nó là cái “đỉnh” của công trình. Cổng này bình thường mở để tàu bè qua lại, và chỉ đóng lại khi bão tố. Dĩ nhiên nó sẽ không ngăn được nước tràn qua, nhưng một hệ thống bơm cực mạnh sẽ tống nước ngược ra biển.

Nhất tiến hạ song điều

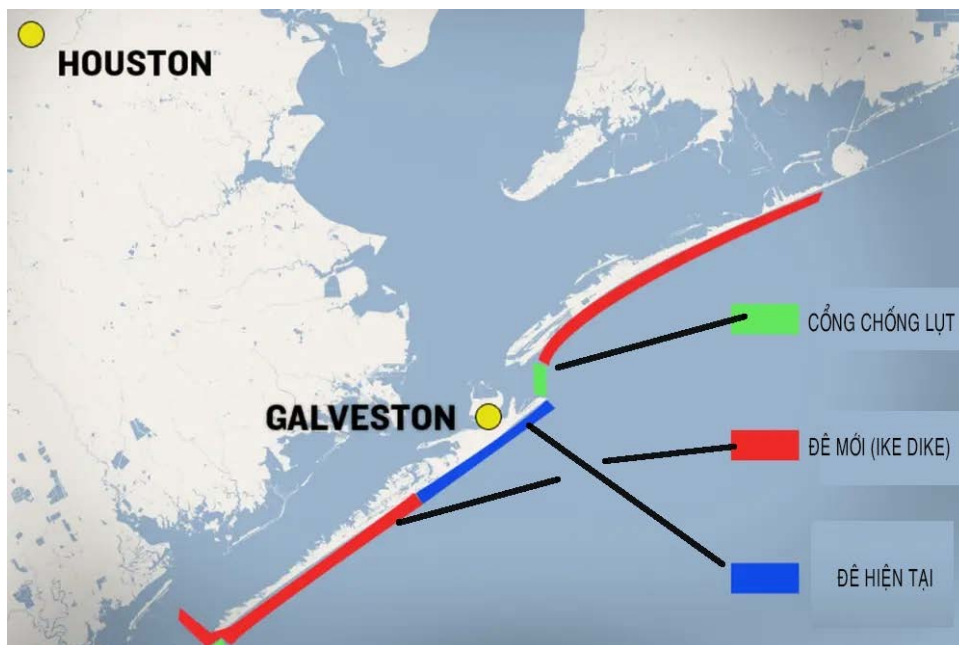
“Một mũi tên hạ được 2

con chim” là chiến lược vừa bảo vệ thành phố vừa phát triển kinh tế. Chính quyền Texas dự trù một khi công trình đê ngăn biển “Ike Dike” hoàn tất, họ đồng thời sẽ biến nơi đây thành địa điểm thu hút khách du lịch. Cả thế giới đều muốn xem tận mắt công trình đồ sộ và độc đáo này. Ở đây sẽ có những khu nghỉ mát, vui chơi và những lộ trình trên biển hay trên cạn để du khách có thể tha hồ chụp hình, ngắm nghía và thậm chí có thể sờ mó, có tour đi thăm hệ thống máy móc vận hành bên trong các cánh cổng, song song là những bộ phim tài liệu lịch sử của thành phố Galveston, từ thời vàng son đến lúc điêu tàn và khôi phục. Dự trù còn có những đoạn phim về sự hoành hành của bão tố, và cả một bộ phim giả tưởng “Ike Dike” sẽ chống trả ra sao với những cơn cuồng phong. Ngoài những dịch vụ này, giá nhà và giá bảo hiểm ở Galveston và vùng lân cận sẽ tụt giảm xuống do được bảo vệ an toàn hơn, kích thích việc xây dựng và chào đón nhiều cư dân mới, hứa hẹn sẽ đưa Galveston trở lại với huy hoàng thuở trước.

TA

Sự vận hành của cổng quay (đặt trên 2 hòn đảo nhân tạo)

Sơ đồ công trình “Ike Dike”

Bản gốc đang vận hành tại Hòa Lan.

HUY HOÀNG

Chú xe ôm

Ngõ tôi ở, có chú xe ôm mới toanh toành toành đến đứng đón khách. Chú vẫn còn nhiều dáng dấp công sở. Khác là, thấy ai đi bộ từ phía xa, chú đã sốt sắng giờ cao tay vẫy vẫy, mời khách và có ý xí phần nhìn thấy trước! Chú đơn đả, năn nỉ mời đi xe. Chú lấy rẻ, an toàn! Đôi khi khách còn đang nói gì đó chưa hiểu rõ đầu cua tai nheo, chú đã vội vàng vàng dạ dạ, sợ mất khách, nét mặt hốt hải kẻ yếu thế, mềm nhũn như con chi chi!

Có người nhận ra chú là công an. Họ lảng ra, đi xe người khác. Người không biết cho là may mắn, sáng ra gặp một chú xe ôm thân thiện, nhận lời đi luôn với câu

an ửi "giúp chú một cuộc mở hàng, có tiền mua sữa cho con"!

Tôi đã được chú mời chào đôi lần, thái độ khác xa khi đang là công an khu vực. Xuống xóm nghèo với vẻ mặt lạnh như tiền, hỏi trống không, nói nhát gừng. Làm thẻ căn cước công dân, chú vắn vẹo, sổ tạm trú đã hết hạn chú chậm cho số định danh. Gia hạn sổ tạm trú, phải gặp gỡ nhiều lần, hơn 10 ngày mới xong! Bà H. đủ tiêu chuẩn nhận trợ cấp mùa dịch chú cố tình báo cáo sai, bà mất quyền lợi. Bà nhập hộ khẩu với gia đình con trai, đã 2 năm vẫn chưa xong. Ngâm tôm, chờ bôi trơn! Nay, không hiểu vì sao chú bỏ nghề công an, làm xe ôm, đứng ở ngõ nhỏ

này!? Có thể nhà chú ở đây. Chú đi làm thêm như bao "quan tài" to kên, lấu cá mách nước để mua xe hơi, nhà lầu. Có lần, chú ngỏ ý muốn nói chuyện với tôi, tôi phớt lờ.

Một hôm, tôi tìm không thấy ông xe ôm quen mọi khi, thấy tôi đang còn ngơ ngác, chú vồn vã mời tôi lên xe. Có việc gấp nên tôi đồng ý. Chú cười tận mang tai, cảm ơn rồi rít. Tôi nói:

- Ngày xưa khi chú là công an, chú không khiếm tốn như làm xe ôm bây giờ há?

- A! Bác biết cháu à?

- Tôi biết chú lâu rồi.

Như cỏi tấm lòng, chú kể tuồn tuột như trút một gánh nặng đã tích

lũy từ lâu:

- Bác thông cảm, nghề nghiệp, môi trường làm việc tạo cho con người không đúng với bản chất thật. Bọn cháu cũng cố tạo tình thế gay cấn, sách nhiễu, chèn ép để kiếm tí chút. Tham những vật ấy mà!

- Các chú luôn được học tập, rèn luyện "đạo đức" nhiều lắm kia mà!

- Nói thật, đi học là dịp nghỉ ngơi, có mấy ai để ý, toàn đến đây để ngáp vặt, ngủ gật. Người đứng trên bục rao giảng, bọn cháu biết tổng họ rồi. Nói vậy mà không phải vậy. Nhiều tay chớp, "cự phách", lý luận, viết sách... đã ăn cơm tù cả rồi.

Tình trạng này, người trong và ngoài cuộc chơi biết cả. Hôm nay tôi hơi bất ngờ khi nghe bản "tự thú", tuy nhiên, tôi sẽ không đi xe ôm chú ấy. Nhiều người biết gốc tích của chú, cũng tẩy chay không đi. Chú đã cảm nhận thấy đang bị bỏ rơi giữa cộng đồng náo nhiệt. Tôi nghe nói, chú ấy có ý định chuyển đi nơi khác, không ai biết gốc tích của mình để tiếp tục hành nghề kiếm sống.

BẢO HUÂN MICROSOFT AI

HH

Chia tay mà không ly biệt

NGUYỄN & BẠN HỮU

G iáo sư Cao Huy Thuần, đã từ trần đêm 7 tháng 7-2024, tại bệnh viện Antony (Pháp), sau một cơn trọng bệnh, hưởng thọ 87 tuổi. Anh ra đi an nhiên, trong vòng tình thương của gia đình và lời cầu kinh của thầy Thích Thiện Niệm.

Cao Huy Thuần sinh năm 1937 tại Huế. Tốt nghiệp Đại học Luật và làm giảng viên đại học ở quê nhà. Năm 1964, Thuần sang Pháp du học. Năm 1969, hoàn thành luận án tiến sĩ tại Đại học Paris và làm giám đốc Trung tâm nghiên cứu về cộng đồng Châu Âu tại Đại học Picardie.

Cao Huy Thuần là một học giả có khả năng truyền tải sự hiểu biết của mình một cách khéo léo qua từng trang sách. Những tác phẩm của giáo sư Cao Huy Thuần xuất bản tại Việt Nam đã lôi cuốn bạn đọc nhiều thế hệ. Có thể kể một vài tác phẩm tiêu biểu: “Nắng và hoa”, “Đến với Phật cùng tôi”, “Người khuôn đá”, “Sen thơm nắng hạ quê mình”, “Im lặng như lời chia tay”...

Cao Huy Thuần là bạn một thời của Nguyễn này. Ấy là những năm ở Quốc Học -khoảng giữa những năm 1950. Có sân trường, lớp học, mái ngói nâu, hoa phượng đỏ và những con đường rợp bóng cây và những chiếc xe

Giáo sư Cao Huy Thuần

đạp học sinh, bay lượn những tà áo trắng. Chung quanh còn có Cao Huy Thuần, Tạ Kỳ, Hoàng Nguyên, Đỗ Kim Bảng, Phạm Mạnh Cường, Lữ Hồ... cùng vô số nhan sắc lừng lẫy một thời. Sau Trung học, Nguyễn tôi còn gặp Cao Huy Thuần ở Trường Luật Sài Gòn. Sau đó, Cao Huy Thuần về Huế dạy Đại Học và ra tờ Lập Trường có khuynh hướng Phật Giáo chống chính quyền VNCH. Một thời tờ Lập Trường làm mưa làm gió và mục Chén Thuốc Đắng do Cao Huy Thuần phụ trách đã như một lưỡi gươm sắc. Rồi Cao Huy Thuần sang Pháp và ở lại đó ròng rã 60 năm. Chính ở Pháp xứ sở của tự do nhân văn, Thuần đã

viết một loạt sách đượm tinh thần Phật Giáo và không khí Thiên khiến Nguyễn này tràn lòng ưa thích và ngưỡng mộ. Một tác giả nhận xét: Tác phẩm của giáo sư Cao Huy Thuần dành cho những ai thích suy tư. Biên độ thẩm mỹ luôn mở rộng trong cách ông nhìn và cách ông nghĩ buộc độc giả phải băng khuâng, phải thao thức.

Biết Đỗ Hồng Ngọc có liên lạc với Cao Huy Thuần, Nguyễn tôi gửi lời thăm hỏi bạn. Và bạn từ bên trời Tây hồi đáp ngắn gọn: “Hồi ở Quốc Học Huế chỉ thấy Nguyễn Xuân Thiệp tối ngày đạp xe và làm thơ.”

Nay nghe tin Thuần mất lòng này chợt bồi hồi xúc động. Cả một thời lung linh nắng gió và màu hoa phượng chợt sống lại. Vì vậy mới có những dòng viết này -như một nén hương thắp từ xa.

■ Sau đây là bài viết của ĐỖ HỒNG NGỌC tưởng nhớ Cao Huy Thuần.

Khi anh Cao Huy Thuần gửi tôi tập *Im Lặng, như lời chia tay...*, tôi nghĩ: chắc là “Im Lặng thổ dài...” đây rồi! “*Tôi đang lắng nghe tôi đang lắng nghe im lặng đời mình*” (Trịnh Công Sơn)? Nhưng không. Cao Huy Thuần nói về “chia tay mà không ly biệt”...

Nhưng đâu là cách chia tay mà không ly biệt? Cao Huy Thuần dẫn bài thơ Feuille morte (lá chết)

của Hermann Hesse, tác giả của Siddhartha (novel). Anh “phát hiện” một điều thú vị: người Việt không ai nói “lá chết” mà nói “lá khô”, “lá rụng”. Quét lá rụng, quét lá khô, không ai nói quét lá chết như ngôn ngữ Pháp, Đức. Bởi vì, lá không bao giờ chết. Nó khô, nó rụng, rồi nó tái sinh thành lá búp lá non (Im Lặng, CHT).

“Chân lý” ấy do hai con sên của nhà thơ Jacques Prévert trên đường đi dự đám tang một chiếc lá chết, tựa là: “*Bài ca hai con sên đi dự đám tang*”.

*Hai con sên đi đưa
Đám tang chiếc lá chết
Hai cái vỏ thì đen
Hai sừng bằng trắng hết...
Hồi ôi khi chúng đến
Mùa xuân đã đến rồi
Bao nhiêu lá chết xong
Tất cả đều lại sống
Hai chú sên trở về
Với xiết bao cảm xúc
Lòng tràn ngập hân hoan
Và vô biên hạnh phúc...*

Ôi, làm sao hai chú sên đi dự đám tang chiếc lá chết buồn xo giữa mùa thu... mà nay lòng lại tràn đầy hân hoan, hạnh phúc? Ấy bởi vì chúng là sên. Chúng “bò như

sên”! Bò hết cả mùa đông, chưa kịp đến nơi mà xuân đã về rồi! “*Bao nhiêu lá chết xong/ Tất cả đều lại sống...*”.

Tiền mùa thu thì gặp mùa xuân. Tiền cái chết thì gặp cái sống. Tiền ảm đạm thì gặp từng bừng. Hai con sên chia tay mà chẳng biết biệt ly là gì! (Im Lặng, CHT).

Cao Huy Thuần nói: “*chúng chẳng có cả khái niệm...*”. Dĩ nhiên, Cao Huy Thuần đang nói về Kinh Kim Cang! Khi ta mà biết sống “ly niệm”, khi ta không còn bám chấp vào khái niệm... thì “trí bất đắc hữu vô”. Thông dong. Tự tại.

Descartes nói “Je pense, donc je suis – Tôi tư duy, nên tôi tồn tại”. Ta cũng có thể bắt chước nói: “Tôi thở, vậy có tôi”. Nghĩa là nếu tôi không thở thì không có tôi. Nhưng cái thời tôi còn trong bụng mẹ, tôi cũng không thở mà vẫn có tôi đó thôi. Từ đó, suy ra rằng cái thời tôi... hết thở, ngừng thở, thì tôi vẫn tồn tại đó chứ, sao không? Tôi lúc đó trở lại trong bào thai Mẹ (bào thai Như Lai, Tathagata garbha) đó chứ!

Anh Cao Huy Thuần thân mến, nếu thỉnh thoảng ta mà vào được

Tam muội Phổ Hiền, sống trong Như Lai tạng thì ta cũng có thể nhận ra cái “vô tướng” – bỗng “hiện tướng” đùa vui giữa chốn Ta-bà chút vậy thôi.

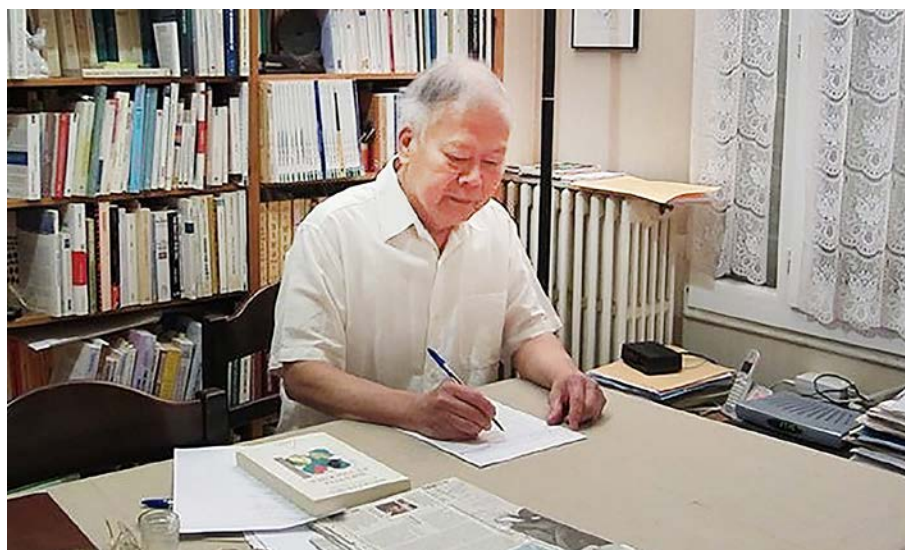
Khi con chim bay, nó không cần biết trời là gì, đâu là giới hạn. Nó chỉ bay. Trong bầu trời vô tận. Cao Huy Thuần đang bay.

Đường bay của hạnh phúc. Lấp lánh ánh vàng! **ĐỖ HỒNG NGỌC.**

■ Và sau đây là lời chia tay của HUỖNH NHƯ PHƯƠNG.

Cao Huy Thuần viết văn xuôi bằng ngôn ngữ thi ca. Văn ông có nhiều khoảng trống mời gọi người đọc liên tưởng. Văn chương ấy không làm nở những bông hoa, làm tươi những giọt nắng, nhưng có thể vĩnh cửu hóa màu nắng hạ và mùi thơm của bông sen quê nhà. Phải chăng những cuốn sách triết luận và tùy bút của ông cũng là để chuẩn bị cho cuốn *Im lặng - như lời chia tay* này?

Trong một lá thư gần đây, Giáo sư Cao Huy Thuần tâm sự: “Như một cái hoa, tôi đã im lặng nở. Như một cái hoa, tôi nghĩ sẽ im lặng tàn. Từ đó, trong im lặng và cô đơn, cùng với bước chân đi dần đến điểm hẹn cuối cùng, điểm hẹn với im lặng cuối cùng, tôi tìm chút vui với thơ văn để viết về im lặng. Thực sự không cốt để làm gì, chỉ để sống qua ngày với mặt trời mọc rồi mặt trời lặn, vô tích sự. Mơ mộng hơn một chút, tôi nghĩ về im lặng của cánh hoa rụng: trong im lặng, chắc nó cũng biết chia tay với bao nhiêu cánh bướm. Tôi cũng phải chia tay với bao nhiêu bạn bè. Và như vậy, tôi

Giáo sư Cao Huy Thuần

viết về im lặng trong thơ văn, như một lá thư mỏng, như một lời chia tay...” (Trích thư 04-10-2022). HUỖNH NHƯ PHƯƠNG

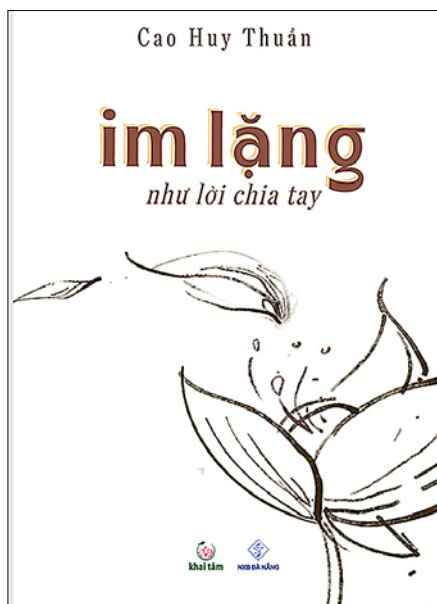
■ Và đây, lần nữa với ĐỖ HỒNG NGỌC.

Đọc tập tản văn *Sen Thơm Nắng Hạ Quê Minh* (Khai Tâm và Nxb Trí Thức) của Cao Huy Thuần, với tôi, hay nhất là *Người đưa đồ* – câu chuyện của Lucien de Samosate (120-180), gần 2000 năm trước được tác giả chọn dịch và sáng tác thêm phần “ngoại truyện”.

Tác phẩm là cuộc trao đổi giữa thần Mercure và Charon- người đưa đồ chở người chết qua sông chia cách âm dương... Charon than phiền có những xác chết nặng chình chịch, làm đồ chìm, người chết phải rơi vào địa ngục và có những xác chết nhẹ tênh... Mượn chuyện xưa nói chuyện nay là tài của Cao Huy Thuần. Người đời có hai hạng, hạng sống mà không thấy Charon lúc nào cũng đứng chực sẵn một bên, tham sân si, lúc chết thì cũng ôm quá nặng, đồ chìm. Chỉ một số ít khác nhẹ tênh, nhờ thấy cái gì trên đời cũng nhẹ nhàng, cũng đẹp, cũng đáng ngạc nhiên, nhìn đâu cũng thấy ân huệ của cuộc sống...

Tôi có hơi tiếc một chút: giá mà anh dịch theo giọng xưa của 20 thế kỷ trước thì nỗi đau sẽ càng đau hơn, nhưng anh có lý của anh, dùng ngôn ngữ hiện đại cho ai cũng hiểu.

Trong nhiều tản văn đầy tính triết học uyên thâm, *Giao thừa*, *Chữ của tôi*, *Trí tuệ và lòng tin*, *Sóng và biển*, *Mẹ tôi*, *Thúy Kiều và... tôi...* là những trang viết ấn tượng; riêng Thì thầm bàn về “Bát Nhã”, “Bát bát”, về “Có Không” viết rất khéo, rạch ròi và thuyết phục, thấm đẫm “Trí bát

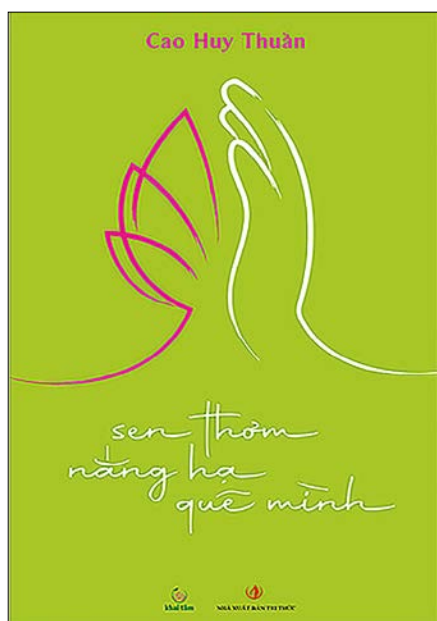

đắc hữu vô/ Nhi hưng đại bi tâm” (Trí chẳng đắc có không/ Mà hưng khỏi tâm đại bi)...

Nhưng Quả trứng (Thay lời tựa) mới đúng là Cao Huy Thuần. Như một gói gắm, một tạ từ, bởi “chút nắng vàng giờ đây cũng vội...”.

Bỏ qua một bên chuyện “sứ mệnh văn nghệ” xa vời, bỏ qua một bên giảng đường đại học, giờ đây còn một chút này:

“Xa xôi, lữ thứ, cuối đời nghĩ lại quả trứng ngày xưa, cái hạnh

phúc vô biên được cắn vào quả trứng đầu tiên trong đời nghèo khó, mơ màng tưởng như cắn cả buổi trưa, cắn cả phố chợ, cắn cả nguồn cội, cắn cả quê hương...”

Bởi từ những ngày thơ dại ai mà chẳng ngêu ngao *Trong đầm gì đẹp bằng sen/ Lá xanh bông trắng lại chen nhị vàng...* Thế rồi khi dần bước vào đời ta đã quên bài học cũ, mãi mê tìm kiếm một búp sen vàng sen bạc rực rỡ hào quang ở tận chân trời góc biển. Cho đến một hôm giật mình: thì ra cái *Lá xanh bông trắng lại chen nhị vàng* kia rốt cuộc cũng chỉ là *Nhị vàng bông trắng lá xanh* đó thôi. Chẳng thêm chẳng bớt. Đóa sen của thiên thu vẫn lung linh giữa gió và nước, giữa đất và bùn, vẫn tùm tùm cười, vẫn ngát hương thơm...

Cao Huy Thuần viết: “Tôi tương tư mùi đất ruộng. Tôi tương tư làng tôi. Tôi tương tư nước tôi. *Càng già, càng trở về với quả trứng. Càng thấy mình mắc nợ với đứa bé ngày xưa, với gốc gác của nó. Một món nợ không trả được vì nó đã cho mình tất cả, từ trái tim đến máu thịt. Nó cho cả hơi thở, vì đôi lúc một làn gió vô tình thoảng vào mũi mùi gì như mùi lúa nẩy đồng đồng. Xa làm sao được quê hương?*”

“Cho nên tôi yêu, như đã yêu từ trong trứng, mọi cái tầm thường. Cho nên tôi thăm đạo. Hạnh phúc, đâu phải tìm ở đâu xa. Nó ở ngay nơi mọi cái tầm thường xung quanh tôi. Và nếu mọi cái tầm thường làm nên cái hằng ngày của ta, thì ngày nào chẳng là hạnh phúc?” (Quả trứng).

May cho anh, không như Thôi Hiệu “Nhật mộ hương quan hà xứ thị” bởi anh còn có Quả trứng, “quả trứng” của Âu Cơ. ĐỖ HỒNG NGỌC - SÀI GÒN, 7.2021

N&BH

Hàng tỷ người trên thế giới sẽ theo dõi Lễ khai mạc và các trận tranh tài của Thế vận hội mùa Hè diễn ra suốt 14 ngày tại Kinh đô Ánh sáng. Sau đây là một số chi tiết liên quan đến sự kiện quan trọng này.

Thế vận hội mùa Hè

2 KỲ - KỲ 2

Trong số những truyền thống kỳ lạ của Thế vận hội là việc đưa vào các linh vật (Olympic mascots), mang tính nhân cách hóa hoặc được cho là biểu tượng của văn hóa nước chủ nhà. Lần này linh vật là phryge (đọc là FRI-jee-uh) - một chiếc mũ mềm màu đỏ đội thời Cách mạng Pháp. Trước đây đã có các linh vật kỳ lạ rồi, như Izzy của Thế vận hội 1996 tại Atlanta, và sinh vật một mắt Wenlock tại Thế vận hội London 2012.

Từ năm 1912 đến năm 1948, Thế vận hội còn bao gồm các cuộc thi nghệ thuật. Họa sĩ, điêu khắc gia, kiến trúc sư, nhà văn và nhạc sĩ đều tranh giành huy chương trong lãnh vực của họ.

Lần đầu tiên kể từ năm 1960, Thế vận hội Paris 2024 sẽ có ít sự kiện hơn so với trước đó, 329 / 339. Dù ít hơn nhưng con số vẫn còn cao.

Cũng có một môn thể thao hoàn toàn mới: breaking - hay thường được gọi là breakdance.

Kinh đô Ánh sáng còn được gọi là Thành phố Tình yêu, một biệt danh đặc biệt thích hợp khi Paris làm chủ làng Olympic. Ryan Lochte, lực sĩ môn bơi lội đã thi đấu Olympic 4 lần, ước tính vào năm 2012 có 70% đến 75% lực sĩ Olympic đã thực hiện hành vi tình dục trong Thế vận hội. Các nhà tổ chức Thế vận hội Rio 2016 đã phân phát rất nhiều bao cao su, trung bình mỗi lực sĩ được 42 cái!

Trang Y Hạ trước 75 sống ở Kontum hai mươi năm, làm việc cho VNCH 7 năm, sau 75 đi cải tạo cũng 7 năm tại trại K4 Long Khánh. Hiện định cư tại San Francisco, Bắc California.

[TRẦN VŨ]

TRANG Y HẠ

Người con gái Bồng Sơn

KỶ 2

Bất chợt cô gái quay người lại nhìn thẳng vô mắt tôi, nói: - Ông biết không? Xã Tri Lễ chúng tôi là một xã dinh điền - hình thành từ năm 1957 - với số dân ban đầu khoảng - một ngàn năm trăm người - từ các quận ở Bình Định mà nhiều nhất là Hoài Ân, Bồng Sơn lên lập nghiệp... Ban đầu người dân được chính phủ trợ cấp lương thực trong 8 tháng, các vật dụng dùng để canh tác kể cả các loại hạt giống chính phủ cung cấp đầy đủ. Đất canh tác cũng được san ủi bằng phẳng rồi được phân chia cho từng gia đình... Ông thấy đó. Từ cầu Tri Lễ cho tới dốc cầu Dakmot là một bình nguyên rộng lớn dựa theo con sông Pơ-Kô, rất thuận lợi cho nông nghiệp. Dân ở đây có trồng cây cao su cây đây ngắn ngày và

các loại hoa màu khác... Cuộc sống ổn định thì tai họa ập tới... Tai họa lớn đó là đám tướng lãnh phản chủ nhận tiền Mỹ giết chết gia đình cụ Diệm, giết chết nền Đế Nhứt Cộng Hòa. Người dân vùng dinh điền như rấn mất đầu, còn đám tướng lãnh lo đấu đá tranh giành quyền bính mà bỏ bê người dân, đất nước, rừng cao su bị đốt cháy rụi, áp chiến lược phá bỏ, an ninh lỏng lẻo...

Từ đó người dân ở trong dinh điền bỏ đi về quê hoặc lưu tán khắp nơi... Ông thử nhìn xem ở xã Tri Lễ ngày nay chỉ còn khoảng hơn một trăm nóc nhà. Hiện giờ ở xã không trường học, không trạm xá, không nhà thờ, không chùa. không chợ... trước đây đều có. Tôi chỉ học hết lớp nhứt! Hôm nay các ông về... Tôi hy vọng rằng các ông sẽ giúp dân Tri Lễ phục hồi lại những thứ đã mất.

Cô gái đang nói, bỗng ngưng bặt rồi chạy nhanh ra đường nhận mấy thùng hàng... Tôi thấy có một thùng rượu Whisky 45 loại chai vuông; một thùng rượu Napoléon nắp đen, một thùng thuốc lá Mỹ. Một thùng trái cây cũng của Mỹ và các thứ hàng hóa linh kính khác.

Cô gái xin lỗi tôi, rồi cô nói chậm rãi:

- Ông biết không? Trời sanh, nhưng trời không

diệt. Chính con người mới “*Truy cùng diệt tận*”... Dịp may cho xã Tri Lễ này là lính Mỹ tới đóng ở phi trường Phụng Hoàng. Họ xây dựng công sự chiến đấu, họ mở rộng phi đạo, họ tái thiết đường sá... Họ mang tới vùng đất cao nguyên một luồng sinh khí mới - ấm áp, thân thiện, văn minh đồng thời tạo công ăn việc làm... Dân ở Tri Lễ còn trụ lại ít ỏi, bám theo lính Mỹ mà sống... Nói chính xác hơn là xúm nhau đi lượm rác Mỹ, phục dịch các nhu cầu cho quân đội Mỹ, cũng nhờ có rác Mỹ mà một số người trở nên giàu có và rất giàu có!

Tôi ngồi im lặng chăm chú nghe cô gái nói chuyện như là tâm tình san sẻ nỗi đau vật của con người ly hương đi tìm một vùng đất hứa mà bị thất hứa hơn là sự diễn đạt một đề tài trong một áng văn “nghị luận”!

Cô ấy nói tiếp giọng trầm trầm:

- Ông biết không? Cái xã Tri Lễ các cây ăn trái trĩu hết lá, đứng trơ cành... Nguyên do là từ chất bột trắng đựng trong các thùng màu vàng chất đống ở cuối phi trường đó! Tôi nói vậy chắc ông sẽ ngạc nhiên lắm phải không? Ông ngạc nhiên là đúng thôi. Những cánh rừng chung quanh đây vẫn đang còn xanh um kia kìa...? Trong rác Mỹ có đủ thứ rác: từ thùng carton, ván ép, bao

nylon, ván thùng đạn, tôn, cây gỗ thông, nhựa đường, sơn các loại... Người dân trong xã gom về: phân loại ra dùng làm nhà, làm vách nhà, đóng bàn tủ ghế... Tận dụng hết chứ không bỏ thứ gì. Trong số rác đó có một số vô tình dính loại hóa chất hoặc thấm thứ nước hóa chất từ bột trắng do lính Mỹ pha loãng... Thứ bột trắng đục đó chính là thuốc diệt cỏ, hay còn gọi là nước hóa chất làm rụng lá cây... Loại cây trĩu lá trước tiên là loại cây trong thân có mủ: cây mít, cây xoài, cây đu đủ... Xã Tri Lễ trước đây ở trong vườn, trong rẫy

nhà nào cũng trồng mít, xoài... xum xuê, xanh mát. Vậy mà, bây giờ tìm một cái tàn cây để tránh nắng cũng chẳng có. Người dân ngang qua phi trường; đi lượm rác ở phi trường thỉnh thoảng được nghe phảng phất cái mùi hăng nồng, nhưng nào có ai biết đó là mùi gì? Người dân đặt cho cái tên, là mùi Mỹ. Nhưng cho dù là mùi gì đi chăng nữa, thì người dân xã Tri Lễ vẫn luôn luôn biết ơn và nhớ ơn người lính Mỹ.

Tôi thật sự cảm mến người con gái mà tôi gọi là người con gái Bồng Sơn. Vấn đề cô san sẻ với tôi chắc cô cũng đã

xếp lớp trong đầu từ lâu, có thể cô chưa gặp được người hiểu chuyện để lắng nghe cô nói. Tôi hy vọng tôi sẽ là người đầu tiên hiểu chuyện... Không biết có đúng không?

Bất chợt cô gái hỏi:

- Ông vẫn nghe tôi nói đó chứ? Tôi nói ông nghe có chán không vậy? Cô gái khui một lon bia rót vô trong ly đá, rồi mời tôi...! Cô nói tiếp tục nói như phân trần, như minh chứng:

- Mấy điều tôi nói với ông vừa rồi... Tôi nghĩ là đúng. Bởi có tới ba bốn cái làng người Thượng ở chung quanh xã Tri Lễ và phi trường Phụng Hoàng; làng Thượng Daktri ở bên kia bờ sông Pơ-Kô, có cây cầu treo bằng 4 dây cáp kiên cố hình chấu, hai bên vách cầu, được che chắn kín mít, vì sợ trẻ con lọt xuống sông. Cây trái trong làng của họ vẫn tươi tốt, rừng chung quanh làng của họ vẫn rậm rạp... Làng Dakmot, làng Yanglokoram, ở xa hơn một chút, nhưng có hề hấn gì đâu? Người Thượng không bị cái “Mùi Mỹ” làm ảnh hưởng tới cái làng của họ. Người Thượng không bao giờ đi lượm rác Mỹ, cũng không đem bất cứ vật dụng gì của lính Mỹ về trong làng. Ngoại trừ thức ăn, đồ hộp, bánh kẹo – những thứ đó nếu có ai cho họ thì họ nhận và cảm ơn chứ tuyệt đối không bao giờ xin. Cũng không mua đồ Mỹ. Họ sống khép

kín, hạn chế tiếp xúc với người Việt chứ đừng nói gì tới người Mỹ lạ hoắc, tới từ một đất nước xa lạ.

Tôi ngồi nghe cô gái Bồng Sơn phân trần khúc chiết. Tôi thầm khen cô có cái nhìn bao quát và cũng tràn đầy lòng nhân ái. Tôi nhớ lại thời gian tôi làm “Thường Vụ” đại đội ở phi trường Phụng Hoàng. Tôi chứng kiến người lính Mỹ - quả thật - họ đúng là lính nhà giàu, họ sử dụng phương tiện chiến tranh của họ đem qua thật là hoang phí... Hành quân mà có dụng cụ - bất kể nhiều hay ít - họ bắn đạn bay như trấu - họ gọi pháo binh rót đạn như mưa... Phi cơ thả bom tới tấp... Đồ dùng cá nhân của họ, họ cũng đem bán hoặc cho, thậm chí đem cho hoặc bán luôn đồ dùng cá nhân của bạn hữu... Có lần, một người lính Mỹ xách một cái giường xếp cá nhân sườn nhôm, đem gởi ở chỗ tôi. Anh ta nói “*Tôi đi công việc 7 ngày, cái giường để ở bên trại, bạn tôi sẽ đem đi bán, đi chợ*”. Cô gái Bồng Sơn nói không sai: “*Mấy ngôi nhà trong xã Tri Lễ, nhà nào cũng tích trữ đầy ắp đồ rác Mỹ các loại, không thiếu thứ chi*”. Tôi làm “Thường Vụ” ở trong phi trường Phụng Hoàng, nhưng tôi không được quyền đi qua bên phía đơn vị lính Mỹ ở trừ khi có công việc cần phải gặp trực tiếp cấp chỉ huy Mỹ. Do đó tôi không biết

gì nhiều... Hàng tuần họ [Mỹ] giao cho tôi thứ gì thì tôi nhận thứ đó đem cung cấp cho đơn vị, nếu thiếu hụt hoặc có nhu cầu thì tôi làm danh sách yêu cầu cung cấp bổ sung... Thường thì nếu có yêu cầu là họ chấp thuận ngay. Một lần tôi bị viêm phổi nặng. Bác sĩ Thiếu tá người Mỹ chuyển tôi xuống “*Bệnh Viện Dã Chiến*” ở dưới lòng đất chữa trị săn sóc trong hơn một tháng. Tuy là một Bệnh Viện Dã Chiến nhưng thiết bị y tế, giường bệnh không thua gì một bệnh viện lớn, hằng ngày, tới bữa ăn tôi đi lên phòng ăn ở trên mặt đất đứng xếp hàng cùng với lính Mỹ. Tôi theo họ lấy: muỗng, nĩa, dao, đĩa, ly (tất cả làm bằng nhựa và bằng giấy). Tiếp theo là đi tới quầy thức ăn - thích ăn món gì thì lấy món đó: đùi gà, thịt bò, khoai tây, trứng, cá, rau, trái cây, nước trái cây, sữa, giấy chùi miệng ... Ăn bao nhiêu thì lấy bấy nhiêu... Ăn uống xong thì gom hết các thứ thừa thải đem ra bỏ vô thùng rác.

Lính Mỹ, họ ngủ nghỉ, làm việc đều ở dưới hầm, hầm kiên cố, rộng rãi... Hầm làm bằng những cây gỗ thông hình vuông, dài - 12 mét, mỗi mặt gỗ, rộng 4 tấc, lợp ván ép bên trên, vách chung quanh hầm kể cả nền hầm và bậc thang cũng làm bằng ván ép (đặc biệt là ván

ép Mỹ không thấm nước). Sau đó họ dùng xe ủi ủi đất phủ lên mặt hầm dày cỡ 2 hoặc 3 mét... Trên mặt đất chỉ có đài ra-đa, cột ăng-ten, nhà ăn, nhà vệ sinh, sân tập thể dục, vọng gác... Máy bay cũng nằm trong các ụ công sự có vòm che bằng sắt kiên cố. Theo như cô gái nói, thì tôi có thấy những thùng màu vàng, đựng bột trắng và hàng chục cái “*xi-têc*” nằm ở cuối phi trường... Tôi không quan tâm, vì tôi đã biết... Tôi không rõ cô gái Bồng Sơn nghe thông tin ở đâu mà cô biết khá rành rẽ...? Vậy mới biết tai mắt của người dân quả thật rất là tinh tường. Không thể giấu họ bất cứ việc gì.

Cô gái lại nhắc tôi giải thích hai chữ Bồng Sơn với vẻ mặt hí hửng. Tôi nghĩ mẹ của cô gái chắc cũng đã cho cô ấy biết sơ qua về “*lý lịch*” của tôi.

Tôi nói chặn đầu:

- Mẹ cô đã cho cô biết về tôi rồi phải không?

Cô gái trả lời:

- Tên của ông là Trần Hoang Sơn. Mẹ tôi nói vậy. Hoang Sơn là ông bị đi lạc trên rừng hoang phải không? Đi lạc mà tại sao lại mò về ngồi kế bên tôi vậy? Tôi phì cười và cô gái cũng phì cười...! Sau trận cười bầu không khí nơi cái sạp chật chội có vẻ đỡ ngọt ngào hơn và cũng thân thiện hơn!

Tôi hỏi cô gái:

- Cô có biết hai chữ

Bồng Sơn ý nghĩa ra sao không?

Không đợi cô gái trả lời. Tôi giải thích:

- Bồng có thể hiểu là nâng lên, đồng nghĩa với âm (Bồng - Âm). Bồng cũng có thể hiểu là: bồng bênh (nhẹ). Sơn là núi. Vậy Bồng Sơn là đám mây bồng bênh trên ngọn núi... Nghe tôi giải thích xong. Cô gái bồng reo lên có vẻ khoái chí:

- Tôi hiểu rồi... Bồng Sơn có nghĩa, là... Hồi còn bé, tôi là chị hai của ông Sơn. Tôi âm ông Sơn đi chơi vòng vòng trong xóm... Tôi cho ông biết... Tôi lớn hơn ông 2 tuổi lận đó! Chúng tôi lại cười...! Tôi nói tiếp:

- Tôi có nghe mẹ tôi nói rằng: “*Nhứt gái hơn hai, nhì trai hơn một*”. Lấy nhau theo câu “*thành ngữ*” này là hạnh phúc lắm đó! Cô có thích không? Cô gái biết tôi “*ăn miếng, trả miếng*”. Cô trề môi:

- Ông... ông... đừng có ngồi đó mà mơ mộng hão huyền!

Kể từ đó... Những lúc rỗi rảnh, hai chúng tôi vẫn thường gặp nhau ở chỗ sạp hàng... Cha mẹ của cô gái cũng không nói gì về chúng tôi có lẽ họ mặc nhiên công nhận hai chúng tôi là một cặp trai gái hạp nhau trong tình thần bạn hữu. Người trong xã cũng vậy - dù gì thì kể từ ngày đoàn công tác chúng tôi về xã,

bộ mặt của xã đã khởi sắc: Trạm xá, Trường học, Hành Chánh, Văn Nghệ... hoạt động trôi chảy, vui vẻ, thuận lợi trở lại.

Khoảng cuối năm một ngàn chín trăm sáu mươi chín, lính Mỹ ở phi trường Phụng Hoàng có dấu hiệu rút bớt quân số. Máy cày hỏa lực trên dãy núi Ngọc-Rinh-Rua, họ cũng bàn giao lại cho quân đội Việt Nam Cộng Hòa. Cái phố mái lợp tôn, vách ván ép - nơi đầu đường phi trường cũng từ từ vắng khách... Một thời hoàng kim người muôn phương kéo nhau tụ về buôn bán, giao dịch đông vui, sầm uất bây giờ cũng lần lượt ra đi... Quán xá đã bắt đầu rục rịch đóng cửa... Khách bây giờ phần nhiều là lính Việt từ Trung Đoàn 42; từ tiền đồn Ben-Hét. Nhưng rồi cái phố “bộc phát, bộc tàn” một thời cũng tới lúc phải dẹp bỏ khi không còn lính Mỹ. Một thời gian sau nếu ai có dịp đi ngang qua đó thì còn thấy một đám đất đỏ loang lổ tiêu sọ, ảm đạm, cỏ tranh, cỏ hôi mọc xanh rì... Một vài cái quán còn sót lại chỉ là bộ xương cách trí xiêu vẹo, tôn, vách ván ép bị ai đó tháo gỡ đem đi đâu mất tiêu!

Tuy vậy, cái dãy sạp chợ trời nơi đầu cầu Tri Lễ vẫn tồn tại một thời gian nữa cho tới khi người lính Mỹ cuối cùng âm thầm rút đi.

Người lính Mỹ cuối cùng

ra đi về lại nơi xứ họ mà chẳng có một lời từ biệt! (Chợt tới, chợt đi chẳng hẹn hò!) Không biết họ có còn nhớ cái phi trường Phụng Hoàng, cái xã Tri Lễ nho nhỏ bên dòng sông Pơ-Kô? Không biết họ có còn nhớ tiếng nói, tiếng cười nắc nẻ của các cô gái trong các quán Bar? Không biết họ có còn nhớ mấy câu tiếng Việt mà mấy cô gái trong quán Bar dạy cho họ nói? Không biết họ có còn nhớ người tình của họ sẽ chờ thư hồi âm của họ hay không? Không biết họ có còn nhớ các em thiếu nhi mà họ thương mến? Biết bao nhiêu câu hỏi nhưng không một ai có đủ thẩm quyền để trả lời.

Còn riêng tôi, tôi biết chắc một điều là những người lính Mỹ họ chụp rất nhiều hình ảnh nơi họ đóng quân hay đi lại gặp gỡ với người dân trong vùng họ công tác... Họ

đem các tấm hình ảnh, đoạn phim đó đem về Mỹ cất giữ làm kỷ niệm...!

Cuối cùng thì dãy sạp bên đầu cầu Tri Lễ cũng dẹp bỏ... Người dân ở xã Tri Lễ quay sang các nghề khác. Dù gì trong mấy năm qua đi lượm rác Mỹ họ cũng tích góp được một số vốn tối thiểu để dự phòng khi hữu sự... Trong nhà họ vẫn còn khá nhiều đồ Mỹ. Mùi Mỹ dù có phai nhạt nhưng mùi Mỹ còn đọng lại trong lòng họ thì không bao giờ phai nhạt. Họ có nuôi tiếc! Họ có hụt hẫng! Còn riêng về phía cha mẹ cô gái Bông Sơn thì họ giàu, họ giàu có là nhờ cái tiệm giặt quần áo cho lính Mỹ và buôn bán hàng hóa với lính Mỹ. Tôi cảm nhận rằng là vợ chồng họ có dự định sẽ trở về quê cũ Bình Định hoặc đi tới một địa phương nào đó an toàn, thuận tiện để cho họ gây

dựng lại cuộc sống. Tôi không biết họ sẽ bỏ đi lúc nào?

Cô gái Bông Sơn bây giờ chuyển qua buôn bán rau củ các loại ở trên đầu dốc cầu Dakmot. Đơn vị của tôi cũng đã được lệnh di chuyển về trên đầu dốc cầu Dakmot (phía bên Tri Lễ) để lo ổn định đời sống cho mấy làng Thượng từ trong rừng sâu mới dời ra vùng an toàn. Vậy là tôi và cô gái Bông Sơn vẫn còn gặp nhau thường xuyên... Chợ rau cải chôm hồm chỉ sinh hoạt nội trong buổi sáng, người bán hầu hết là phụ nữ ở xã Tri Lễ, chợ nằm bên lề đường đất đỏ Tỉnh lộ 512, rất gần công sự phòng thủ của đoàn công tác chúng tôi. Khách mua là các anh lính thuộc mấy Tiểu Đoàn Biệt Động Quân, Đơn vị Pháo Binh, Đơn vị Thiết Giáp và người dân Thượng... Tôi nhận được từ cô gái Bông Sơn một vài món ăn tự tay cô nấu và cũng tự tay cô đưa cho tôi, (kể cả rau cải)... nhưng không thường xuyên... Nói thiệt là... chúng tôi có yêu nhau nhưng hai chúng tôi không để lộ ra... (Từ xã Tri Lễ đi tới trên dốc cầu Dakmot, cách nhau khoảng hơn ba cây số)... Tôi biết cô gái Bông Sơn đi bán rau chỉ là tìm ra một cái cớ để hai chúng tôi tiếp tục gần nhau. Một cái cớ rất - hợp lý, hợp tình, dễ thương!

Một buổi sáng sương mù

còn dày đặc. Cô gái Bồng Sơn chạy xe Honda tới chỗ tôi. Trong nét mặt của cô có vẻ buồn. Cô ngập ngừng nói:

- Anh ơi...! Cha mẹ em mời anh tới nhà, dự bữa cơm thân mật lúc ba giờ chiều ngày mai.

Bữa nay cô gái gọi tôi bằng anh chứ không gọi là ông như mọi ngày. Tôi mừng rỡ cầm tay cô, cảm động nói:

-Em xinh lắm, (rồi âu yếm hôn lên trán cô). Cô để yên cho tôi hôn và cũng để yên cho tôi cầm tay thật lâu... Cô gái mở giỏ lấy thức ăn đưa cho tôi như mọi ngày. Linh tính mách bảo có chuyện không vui xảy ra nhưng tôi không dám hỏi... Chúng tôi trao nhau bằng ánh mắt tràn đầy yêu thương thâm lặng.

Vẫn giữ vẻ mặt buồn, cô gái nói:

- Anh nhớ tới nhà em đúng giờ đó. Đừng để mọi người phải chờ...! Em trở về lo công việc!

Nhìn cô gái trở bước chậm chậm đi ra đường... Tôi than thở:

*Em đi lững thững ân tình
ngàn năm nhớ mãi dáng
hình ấy thôi*

*tìm nơi đâu lá mùa trôi
chim bạt gió vọng cuối
trời mây đưa. (Thơ Trang Y Hạ)*

Trong bữa tiệc... Cha mẹ cô gái cho tôi biết rằng: "Gia đình chúng tôi có thể về lại Bồng Sơn...

Nơi cái xã Tri Lễ không còn là vùng đất hứa". Tôi đã dự đoán từ trước nên không cảm thấy bất ngờ. Có điều là họ nói "có thể". Có thể, là gián tiếp cho tôi biết chưa chắc họ sẽ đi về đâu? Họ không cho tôi một chút hy vọng! Tôi biết cô gái Bồng Sơn cũng đã dự đoán như tôi. Từ lâu nay chúng tôi yêu nhau trong thâm lặng, cả hai chúng tôi đều đau lòng vì dự cảm được rằng: tương lai là sự chia ly! Tuy nhiên chúng tôi vẫn luôn vui vẻ thanh thản bên nhau được ngày nào mừng vui ngày ấy.

Trời chiều uể oải chậm chạp hòa vô màu đêm. Đêm mờ mờ hòa cùng sương núi. Một vài cánh chim nhón nha bay về đâu đó... Tôi và cô gái Bồng Sơn chạy xe đi về hướng cầu treo nơi làng Daktri. Tối nay cầu treo là của riêng cho hai đứa chúng tôi... Chúng tôi dựa lưng vô thành cầu. Hai chúng tôi ôm nhau thật chặt... Cô gái Bồng Sơn đang khóc rấm rức...! Tôi để im cho cô ấy khóc...

Thời gian ngừng trôi; nước dưới sông ngừng chảy... Niềm xúc động tựa cơn sóng dâng trào thật lâu mới lắng xuống.

Lúc này, tôi mới hỏi cô ấy về cái thau nhôm:

- Em à! Em cho anh biết lý do tại làm sao mà mẹ của em không cho anh dùng cái thau nhôm ngày anh mới tới xin ở nhờ nhà em? Anh đã một lần lấy cái thau nhôm đó rửa rau, rửa cá...!

Cô gái Bồng Sơn nghe tôi nói vậy, cô ngược lên nhìn tôi với vẻ mặt sững sờ không khác gì mẹ cô lúc trước... Cô lại ôm tôi chặt hơn. Cô nhón chân hôn tôi...!

Cô xúc động, nói:

- Anh yêu ơi! Cái thau nhôm chỉ để dành riêng cho phụ nữ giặt đồ trong mấy ngày... nguyệt lịch!

Tôi thâm thì:

- Hóa ra là như vậy...!

Ánh trăng nửa tháng khi mờ khi tỏ soi trên mặt sông Pơ-Kô lấp lánh màu sắc dập dờn lượn trên con

sóng phản chiếu rực rỡ...! Chiếc cầu treo rừng mình đung đưa đôi khi chao đảo cộng hưởng theo từng hơi thở ấm áp của hai trái tim đang độ yêu nhau.

Hơn một năm sau kể từ ngày tôi được chuyển công tác về Kontum. Hôm nay một mình tôi trở lại thăm vùng đất cũ, vùng đất mà tôi đã gieo mầm tình yêu... Tôi dùng xe gắn máy đi lang thang tìm dấu tích cái sạp hàng mà tôi và cô gái ngồi bên nhau nhưng nào có thấy gì đâu. Tôi nhìn lên dãy núi: thấy bóng nắng, thấy bóng mây... Bóng người con gái tôi yêu thì không biết bay về phương trời nào!

Khoảng đất có sạp hàng khi xưa cỏ mọc âm u, vắng lặng... Một vài người đàn ông Thượng đang bói tìm thứ gì đó...? Tôi cũng đang bói tìm! Tôi bói tìm từ trong ký ức kỷ niệm một thời gắn bó với Người Con Gái Bồng Sơn./

TYH KBC 6235

Những tháng ngày ở Tri Lễ, Dakto (Kontum).

HOÀNG VŨ

Cứ 4 người ở Mỹ thì có một gặp vấn đề về sức khỏe khi đi du lịch ở nước ngoài. Nhưng hầu hết các hãng bảo hiểm, gồm cả Medicare, đều cung cấp giới hạn hoặc không cung cấp bảo hiểm y tế bên ngoài Hoa Kỳ, nên bạn có thể phải trả một hóa đơn lớn nếu cần chăm sóc y tế khi du lịch. Và ngay cả khi nhà cung cấp chi trả cho bạn, vẫn có thể có vấn đề. Nếu bạn nằm bệnh viện nước ngoài, sự khác biệt về múi giờ làm bạn có thể không nhận được trợ giúp từ công ty bảo hiểm y tế trong nước, có thể gây ra sự chậm trễ trong việc nhận dịch vụ chăm sóc hoặc nhận được xác minh bảo hiểm của bạn.

Tránh tốn phí y tế cao khi du lịch

Một giải pháp: mua hợp đồng bảo hiểm y tế du lịch. Loại bảo hiểm này - như của Generali Global Assistance, International Medical Group và GeoBlue - có thể có giá dưới \$100 mỗi chuyến đi và thường cung cấp bảo hiểm cho một loạt trường hợp khẩn cấp, từ gãy xương đến đau tim, còn có thể yêu cầu được chuyển bằng đường hàng không đến bệnh viện.

NÊN THỰC HIỆN CÁC BƯỚC SAU KHI XEM XÉT CHƯƠNG TRÌNH BẢO HIỂM Y TẾ DU LỊCH

So sánh

Theo trang web bảo hiểm du lịch Squaremouth, policy trung bình có giá \$89, nhưng các trường hợp ngoại lệ, giới hạn bảo hiểm, khoản khấu trừ và chi phí khác nhau tùy theo policy và nhà cung cấp, vậy hãy tìm hiểu nhiều hãng khác nhau. Vào các trang web như Squaremouth và InsureMyTrip để dễ dàng biết giá cả.

Hãy tìm plan có chi trả cho việc sơ tán y tế trong trường hợp bạn cần được vận chuyển đến nơi chăm sóc

Điều này đặc biệt quan trọng nếu bạn sắp đến một nơi có ít hoặc không có khả năng tiếp cận các bệnh viện lớn (chẳng hạn như một hòn đảo nhỏ) và có thể cần phải bay đến một cơ sở điều trị. Ngoài ra, hãy kiểm tra xem plan này có bao gồm “emergency repatriation” - hồi hương khẩn cấp hay không, nếu bạn cần được chuyển từ nước ngoài trở lại Hoa Kỳ.

Tìm hiểu nhà cung cấp

Hãy chắc là hãng bảo hiểm bạn chọn có xếp hạng cao từ Better Business Bureau (truy cập bbb.org) và đạt điểm cao nhất từ A.M. Best, cơ quan xếp hạng tín dụng cho các công ty bảo hiểm (truy cập ratings.ambest.com).

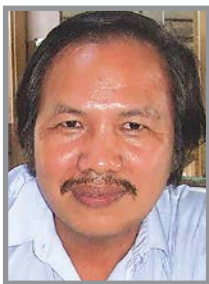
Plan cũng phải bao gồm mọi tình trạng bệnh lý tồn tại từ trước mà bạn có thể đã mắc phải, áp dụng cho cả dịch vụ y tế và toa thuốc.

Bảo hiểm cao

Squaremouth khuyến nghị du khách quốc tế nên có policy cung cấp ít nhất \$50,000 chi phí y tế khẩn cấp và ít nhất \$100,000 chi phí sơ tán y tế. Nếu bạn đi cruise hoặc đến một nơi xa xôi, hãy tăng mức bảo hiểm lên tối thiểu \$100,000 cho bảo hiểm y tế khẩn cấp và ít nhất \$250,000 cho bảo hiểm sơ tán y tế.

Mua bán thuốc chữa bệnh ở Việt Nam đang ngày càng phổ biến trên các trang mạng xã hội. Từ thuốc sản xuất trong nước đến thuốc nhập ngoại, xách tay, thuốc “nhà làm” gia truyền 3-4 đời (?).... Khi những người bán thuốc tỏ ra dễ dàng, người mua cũng dễ tính thì hình thức mua bán thuốc kiểu này càng có thêm nhiều cơ hội “ăn nên làm ra”.

NGUYỄN SINH (bài và hình)
SAIGON - VN

Mua bán thuốc qua mạng ở VN đang thời nở rộ

Mua bán thuốc qua mạng

Người bán dễ dàng, người mua dễ dãi

Hiện nay mọi người rất dễ dàng tìm gặp các bác sĩ, dược sĩ, thầy thuốc Đông hoặc Tây y trên...mạng. Dù là ai, thực chất nghề nghiệp là gì, họ cũng có thể hướng dẫn bệnh nhân thông qua hình thức “chat” (tán gẫu), gọi điện thoại và sau đó giới thiệu các loại thuốc để ... bán.

Chuyện thật như đùa này bắt nguồn từ việc lâu nay nhiều người có thói quen tự mua thuốc chữa bệnh. Ngay cả trước khi mạng xã hội phổ biến thì nhiều

người bệnh chỉ cần ra quầy thuốc tư nhân (hoặc các tiệm tạp hóa ở vùng nông thôn, miền núi) nói với người bán về tình trạng bệnh của mình, sau đó sẽ được người bán góp ý loại thuốc nào cần mua mang về điều trị.

Ông Hòa (65 tuổi, Tân Bình) mắc bệnh xương khớp, tiểu đường, mất ngủ dài ngày. Cách đây không lâu, ông tìm thấy trên ... Facebook một loại “thuốc gia truyền 3 đời” được quảng cáo “chỉ uống một liệu trình sẽ khỏi”, bèn liên lạc qua điện thoại. Tiếp đó, một người tự xưng “bác sĩ Khoa” gọi cho ông và đề nghị về

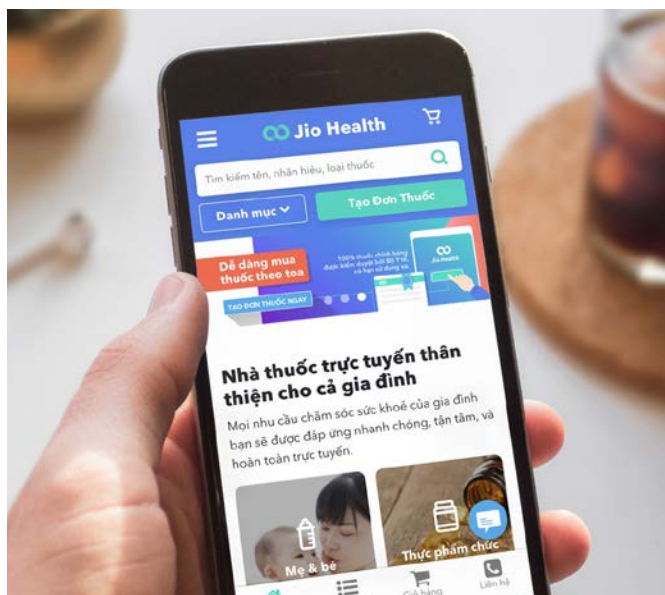
liệu trình điều trị. Sau 20 phút “tư vấn”, ông Hòa có cảm giác mình được “bác sĩ Khoa” bắt trúng bệnh nên bỏ tiền mua 10 hộp thuốc giá gần 5 triệu VNĐ. Kết quả, chưa uống hết 2 hộp, ông Hòa phải nhập viện cấp cứu trong tình trạng đau bụng dữ dội, vàng da, men gan cao.

Trường hợp khác, anh Lộc (46 tuổi, quận 12) kể: “Mới đây, tôi bị lừa hơn 3 triệu VNĐ vì mua thuốc trị bệnh rối loạn chuyển hóa lipid trên mạng. Sản phẩm được giao về tận nhà kèm tờ hướng dẫn sử dụng, cam kết mỡ máu trở về ngưỡng an toàn sau 2

tuần lễ. Sau 1 tháng dùng thuốc, chẳng những chỉ số mỡ máu không giảm còn thêm nhiều triệu chứng như chóng mặt, buồn nôn... Khi tôi hỏi thì người bán hàng bảo chắc do cơ thể tôi chưa thích nghi với thuốc, cần dùng thêm một thời gian nữa mới công hiệu. Qua cách nói chuyện, nhận thấy người bán dường như cũng không hiểu rõ mấy về thuốc men nên tôi bỏ, không mua hàng nữa!”

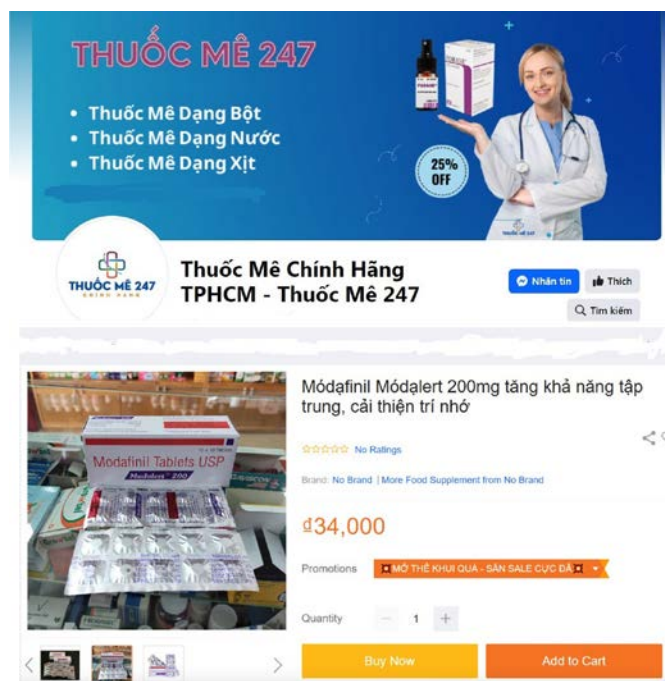
Gần đây, nhằm giúp con em “tăng cường trí nhớ”, “tập trung siêu cao độ” trong giai đoạn học thi, nhiều phụ huynh đã tự mua các loại thuốc bổ não Ritalin, Nodafinil... được rao bán trên mạng với các công dụng được thổi phồng như thần dược cho con em mình. Theo các chuyên gia thần kinh, các loại thuốc này thực chất có giúp tăng khoảng 5 - 10% khả năng tập trung của trẻ bị bệnh giảm chú ý trong thời gian ngắn nhưng vốn là thuốc kê đơn chỉ dùng cho người bệnh. Cụ thể, Ritalin (chứa thành phần methylphenidate) là chất kích thích hệ thần kinh trung ương, điều trị rối loạn tăng động giảm chú ý và chứng ngủ rũ. Hoặc Modafinil dùng để giảm tình trạng buồn ngủ do một số chứng rối loạn giấc ngủ gây ra. Cả 2 loại thuốc đều cần bác sĩ chỉ định mới được sử dụng.

Hiểm nguy tiềm ẩn

Theo Luật Dược VN năm 2016 quy định: thuốc là loại hàng hóa đặc biệt, chỉ bán lẻ dưới 4 hình thức: nhà thuốc, quầy thuốc, tủ thuốc trạm y tế địa phương và cơ sở bán lẻ được liệu, thuốc được liệu, thuốc cổ truyền có được sĩ hoặc đông y sĩ

đứng tên bằng hiệu. Thế nhưng, hiện nay các nhà thuốc online đang nở rộ, tự quảng cáo và mua bán tràn lan vô tội vạ. Dĩ nhiên các nơi kinh doanh được phẩm bán trực tiếp hay online này đều nắm rõ quy định, nhiều loại thuốc khi bán ra cần

Thuốc mê, thuốc đặc trị kê toa được bán tự do trên mạng

Dễ dàng tìm thấy qua mạng các “nhà thuốc online”

phải có chỉ định từ bác sĩ chuyên môn, nhưng xem ra ở VN, quy định này chưa bao giờ được thực hiện nghiêm túc.

Bác sĩ Hải Yến (Bệnh viện Thống Nhất, Sài Gòn) cho biết: “Thuốc chữa bệnh là loại hàng hóa đặc biệt, ngay cả với những loại thuốc không kê đơn... Nếu bệnh nhân lạm dụng hoặc sử dụng quá liều có thể gây hậu quả khó lường. Thống kê của các nước đang phát triển cho thấy 75% - 80% thuốc mua bán qua mạng là thuốc kém chất lượng và thuốc giả. Đây còn là vấn đề đau đầu nhất của các cơ quan kiểm soát được phẩm vì giám sát thuốc giả ở ngoài thực tế đã khó, phát hiện và giải quyết vì phạm trên các trang mạng còn khó gấp nhiều lần! Người dân phải hiểu rằng: bác sĩ cần nắm được thông tin cũng như các kết quả xét nghiệm cận lâm sàng mới có hướng điều trị đúng đắn, chính xác. Tốt nhất người dân không nên mua thuốc trên các trang mạng xã hội, chỉ mua thuốc tại các cơ sở kinh doanh được hợp pháp, có đầy đủ hóa đơn, giấy tờ chứng minh nguồn gốc xuất xứ, chất lượng thuốc để tránh tình trạng ‘tiền mất, tật mang’.”

Bài và hình NS

LỜI GIỚI THIỆU: Andy Nguyễn là một nhiếp ảnh gia chuyên nghiệp. Anh từng đoạt những giải thưởng nghệ thuật nhiếp ảnh quốc tế từ 2009 đến 2012. Nhiều tác phẩm của anh được đăng tải trên những tạp chí chuyên đề nổi tiếng như: National Geographic, Birder's world Magazine, BBC Wildlife Magazine, Nature's Best Photography Magazine và The Cornell Lab of Ornithology website.

Những lựa chọn thay thế nếu muốn tránh Photoshop

Photoshop là một chương trình đi đôi với việc chỉnh sửa ảnh – đến mức mọi người sử dụng tên của nó như một động từ - nhưng do có những tranh cãi gần đây về các điều khoản và điều kiện gắn liền với các sản phẩm của Adobe cũng như các nội dung bạn lưu vào dịch vụ cloud có thể được sử dụng để đào tạo AI, bạn có thể đang tìm kiếm thứ khác. [H1]

Adobe hiện đang cố gắng làm rõ cách tiếp cận của mình đối với quyền sở hữu nội dung và dữ liệu đào tạo AI, nhưng ngay cả khi bạn hài lòng với các chính sách của công ty, Photoshop vẫn sẽ khiến bạn tốn ít nhất 9.99 USD mỗi tháng. Trong thời đại mà tất cả chúng ta đều đã ghi danh rất nhiều thuê bao kỹ thuật số, đó lại thêm một điều cho bạn có thể phải đắn đo.

Sau đây là một số lựa chọn thay thế Photoshop tốt nhất để xem xét. Tất cả đều miễn phí hoặc rẻ hơn chương trình chỉnh sửa hàng đầu của Adobe.

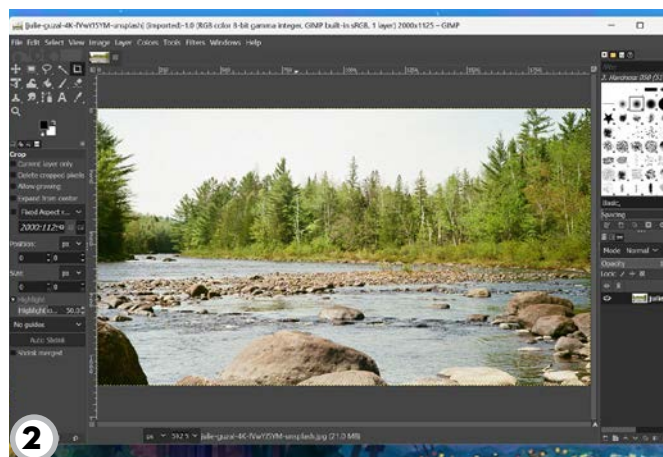
■ GIMP [H2]

GIMP – đó là chương

trình thao tác hình ảnh GNU – đã có từ năm 1995 và bạn sẽ thường thấy nó ở đầu danh sách thay thế Photoshop. Nó hoàn toàn miễn phí và là nguồn mở, đồng thời có rất nhiều tính năng và plugin để sử dụng. Nếu bạn có thể làm điều gì đó trong Photoshop, thì bạn cũng có thể thường xuyên làm điều đó trong GIMP và thường theo cách tương tự.

Bố cục chương trình cũng giống như Photoshop, từ màu sắc đến bảng nổi và điều đó giúp người dùng Adobe chuyển đổi dễ dàng hơn một chút. Với sự hỗ trợ cho các layers và layer masks, các công cụ cao cấp như fuzzy select và gradient fill, đây là chương trình chỉnh sửa hình ảnh toàn diện có cộng đồng đông đảo gồm các nhà phát triển và người dùng trung thành

hỗ trợ nó.

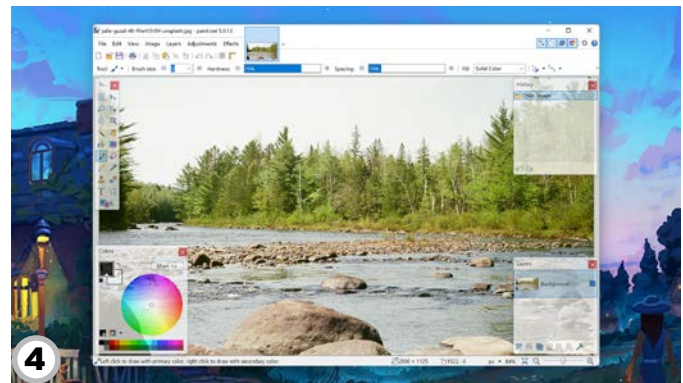
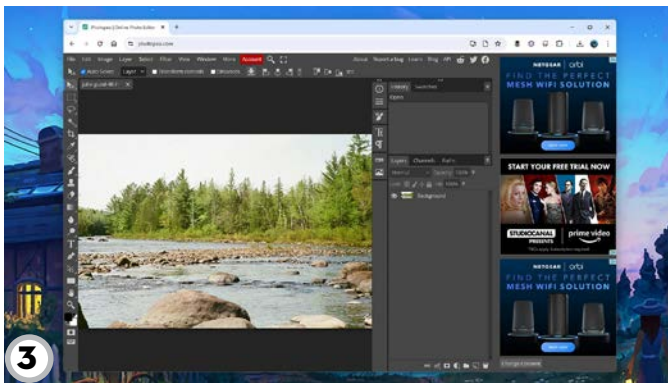
■ Photopea [H3]

Trong những năm gần đây, các ứng dụng web đã phát triển để có khả năng gần như tương đương với các ứng dụng dành cho máy tính để bàn và trong danh mục chỉnh sửa hình ảnh, Photopea là một trong những ứng dụng tốt nhất. Ngoài một loạt công cụ bao gồm bút vẽ, hình dạng, văn bản, chỉnh sửa v.v. còn có hỗ trợ cho các layers và layer masks, cũng như vô số bộ lọc kiểu Photoshop.

Photopea rõ ràng đã sử dụng Photoshop làm nguồn cảm hứng cho mọi thứ, từ bố cục của ứng dụng web đến nhãn menu, và vì vậy những người từ bỏ các sản phẩm của Adobe sẽ cảm thấy như ở nhà. Có sự hỗ trợ liên mạch cho dạng hồ sơ PSD và dịch vụ lưu trữ cloud, đồng thời trả 5 USD mỗi tháng sẽ loại bỏ quảng cáo, cung cấp cho bạn nhiều thao tác hơn và thêm hình ảnh AI.

■ Paint.net [H4]

Giống như GIMP, Paint.net đã hoạt động được một thời gian dài, xuất hiện lần đầu tiên vào năm 2004 dưới dạng

một dự án khoa học máy tính. Kể từ đó, đây là một chương trình chỉnh sửa hình ảnh miễn phí đáng tin cậy và có khả năng dành cho người dùng Windows, với nhiều tính năng cũng có sẵn trong Photoshop – hãy nghĩ đến các bộ lọc và hiệu ứng, thao tác layers cũng như tất cả các công cụ chỉnh sửa và vẽ cốt lõi mà bạn cần.

Mặc dù có rất nhiều thứ bạn có thể làm với Paint.net, nhưng nó cũng trở nên dễ sử dụng và dễ tiếp cận đối với những người mới bắt đầu chỉnh sửa hình ảnh, với tất cả các tùy chọn bạn cần – từ màu sắc đến mức thu phóng cho đến căn chỉnh đối tượng – xuất hiện ở những vị trí dễ thấy khi bạn cần chúng. Bạn có thể làm rất nhiều điều trong việc điều chỉnh giao diện cho phù hợp với nhu cầu của riêng mình.

■ Pixlr Editor [H5]

Một gói chỉnh sửa ảnh dựa trên web khác, Pixlr Editor chạy nhanh chóng trong tab trình duyệt, mang theo các tính năng chính của Photoshop

như quản lý layers, các lựa chọn nâng cao, chữa lành và chỉnh sửa hình ảnh cũng như một loạt các bộ lọc từ ánh sáng và rửa màu, đến bóng và mosaics. Ứng dụng trực tuyến có khả năng thực hiện một số thủ thuật chỉnh sửa ảnh nâng cao.

Giao diện hoạt động thực

sự tốt, cho phép bạn thực hiện những thay đổi mà bạn không thích bất kỳ lúc nào và giúp bạn dễ dàng truy cập vào tất cả các công cụ chính mà bạn cần. Ghi danh trả tiền có sẵn, từ 0.99 đô la một tháng, nếu bạn muốn xóa quảng cáo và nhận các tính năng như tạo hình

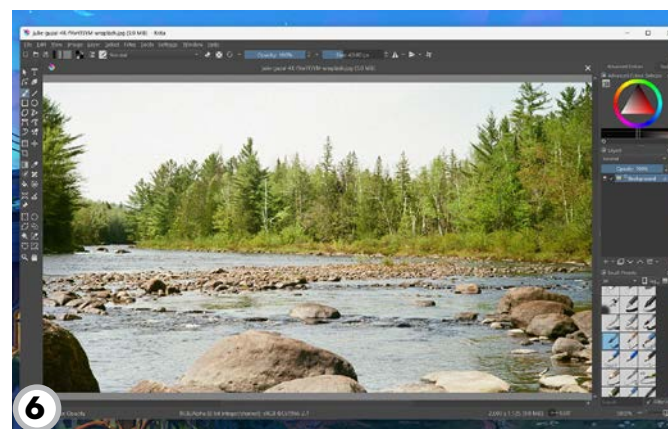
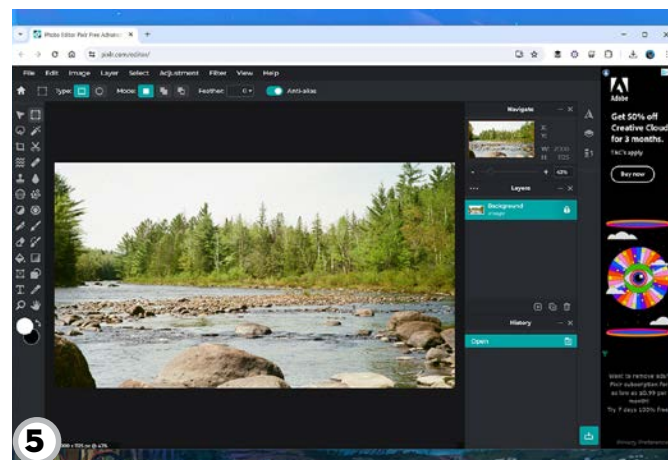
ảnh AI. Ngoài ra còn có một ứng dụng web Pixlr Express đơn giản hơn có thể phù hợp với bạn hơn.

■ Krita [H6]

Krita giống Adobe Illustrator hơn Adobe Photoshop, mặc dù nó bao gồm rất nhiều tính năng tuyệt vời mà chúng tôi đưa vào đây – và có rất nhiều cách chỉnh sửa ảnh cũng như vẽ tranh kỹ thuật số. Bạn có một loạt các công cụ lựa chọn, vẽ và chỉnh sửa hình ảnh để sử dụng, tất cả đều được gói gọn trong một giao diện trang nhã và trực quan.

Điều ấn tượng nữa là Krita chạy nhanh như thể nào, do đó bạn không bị chậm lại khi chờ bảng điều khiển mở hoặc công cụ này chuyển sang công cụ khác. Ở đây có phần layers đầy đủ cho hình ảnh của bạn, nhiều bộ lọc và hiệu ứng để sử dụng cũng như rất linh hoạt về cách bạn muốn các thành phần của chương trình được sắp xếp trên màn hình cũng như các ứng dụng hoạt động.

AN

Chỉnh hình “phong thủy”

TẠ PHONG TÂN
ORANGE COUNTY, CA

Người Việt lạ lẫm, bình thường thì không sao, khi ai đó làm chuyện gì không vừa ý người thiên hạ, hình chân dung đăng trên mạng xã hội lập tức bị bình phẩm “Tâm sinh tướng” hàm ý chê bai, dè bĩu, bôi nhọ. Ngược lại, nếu là “phe ta” thì xấu tướng lại là “quý tướng” là “đơn sơ.”

Hình ảnh đó, con người đó, đăng Facebook thì được khen “đẹp trai” “xinh gái” “ngọc nữ” “thần tiên tử tử” “quá dễ thương” “tổng tài”; nhưng cũng người đó vừa phạm tội, bị khởi tố, báo đăng hình lên thì lập tức có rất nhiều người nhảy vô comments: “Tâm sinh tướng” “Thấy mặt biết di

ghẻ” “Mặt giựt chồng” “Mặt
ngáo đá” “Mặt tướng cướp”
v.v.

Thời gian gần đây, các quảng cáo của thẩm mỹ viện do người Việt làm chủ (quốc nội và hải ngoại) đều chèn thêm câu “thẩm mỹ phong thủy” vô quảng cáo, giới showbiz thì rủ nhau đi “thẩm mỹ phong thủy” nghe thật là ù ù cac cac.

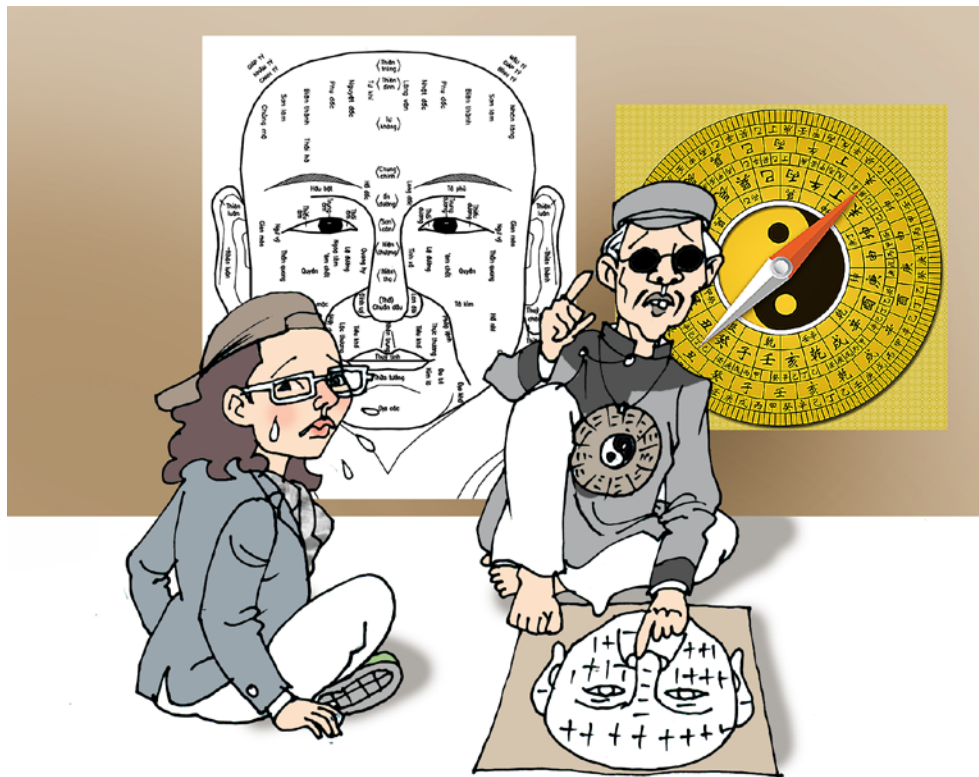
Chữ phong thủy của mấy ông thầy địa lý xưa có nghĩa là coi gió và nước, xây nhà, chôn cất, trồng cây, mua ruộng, đào ao... nhứt nhứt mọi chuyện đều phải mời thầy địa lý “coi thế đất” “sửa hướng nhà” để “kéo tài lộc” về nhà mình, sao cho làm xong công trình đó

thì gia chủ sẽ giàu lên, con cháu đầy đàn. Ở quê tôi có câu: “Nhất cận thị, nhị cận giang,” nghĩa là vị trí nhà tốt hạng nhất là gần chợ (vừa ở vừa làm tiệm buôn) thứ hai gần sông thì đặc điểm miền Tây (giao thông bằng ghe xuồng) giao thông thuận tiện, thoáng mát. Rõ ràng vừa có phong vừa có thủy ngon lành. Máy ông thầy địa lý sau khi coi ngó xong, bèn dời cái này, đổi cái kia qua lại, mộ chôn xuống thì phải bốc lên đem chôn chỗ khác, của cái nhà bên phải đổi qua bên trái, của lớn sửa thành nhỏ (hoặc nhỏ sửa thành lớn) rồi coi hướng bếp, đặt hướng giường nằm, phòng khách phải đặt tượng ông này bỏ tượng ông kia v.v. tùm lum hết.

Tôi không hiểu mũi, tai, mắt, môi ở trên mặt thì liên quan gì tới “phong thủy”? Không lẽ “thẩm mỹ phong thủy mặt” cũng chuyển mũi, tai, mắt, môi chạy lòng vòng trên mặt thân chủ như thầy địa lý?

Làm nghề biểu diễn thì mặt mũi cần phải đẹp để thu hút khán giả, điều đó tất nhiên, nghệ sĩ đi sửa mặt cho đẹp là họ muốn hoàn thiện hơn trong mắt khán giả, còn vụ “sửa mũi/mắt/môi phong thủy” rất là tào lao, nếu đẹp rồi không cần sửa. Thực tế, tôi thấy có người đẹp rồi lại đi sửa, rốt cuộc xấu hơn lúc chưa sửa, thiệt là đáng tiếc.

Trong nghề cải lương có câu: “Nhất thanh, nhì sắc,

BẢO HUÂN

tam bộ, tứ hình,” nghệ sĩ cải lương trước hết phải có giọng ca hay (truyền cảm, khỏe, âm vực rộng, ca rõ ràng, đúng bài bản,) gương mặt đẹp (sắc sảo, thánh thiện, tươi sáng, uy nghi, thần thái thu hút, đường nét trên mặt đạt tiêu chuẩn tỷ lệ vàng càng tốt,) kỹ thuật biểu diễn, vũ đạo giỏi, vóc dáng đẹp (cao lớn, uy mãnh, nho nhã, yếu điệu.) Thực tế, có nhiều nghệ sĩ mặt không đẹp mấy, vóc dáng nhỏ con hoặc lùn, nhưng hút khán giả nhờ giọng ca và kỹ thuật biểu diễn, nhưng vì hạn chế về ngoại hình nên khó mà trở thành ngôi sao hạng A được. Cũng có người thanh yếu, hình nhỏ, nhưng nhờ kỹ thuật biểu diễn tốt mà vẫn thành danh, trở nên nổi tiếng, nhưng trường hợp như vậy hiếm lắm nếu không có nền tảng gia đình hỗ trợ.

Tuy nhiên, đẹp xấu là do mắt người đối diện, không có bất cứ chuẩn mực nào cố định, trừ phi “lạc” quá xa tiêu chuẩn thông thường. Thành thử người xưa mới nói: “Khi thương trái ấu cũng tròn, khi ghét bồ hòn cũng méo.” Trái ấu là loại củ có vỏ màu đen, ruột trắng, luộc chín ăn được. Vỏ ngoài trái ấu sần sùi, gồ ghề, lở lổm, có hai nhánh cong lên giống như sừng trâu. Lúc nhỏ, tôi thường bươi mối trái ấu mẹ tôi mua ở chợ

về để kiểm lấy trái nào già nhứt, vỏ tróc hết lớp da đen bên ngoài còn lớp vỏ bên trong màu nâu bóng lưỡng, hai “sừng” cứng ngắc và nhọn hoắt, cong vút như cặp sừng con trâu cui. Trái ấu già cứng và không ngon, nhưng để làm đồ chơi lâu ngày không bị hư thối. Bồ hòn tức là những hòn đá cuội hình tròn láng, trái cây bồ hòn khi còn tươi nó tròn như viên bi, tôi không biết chữ “bồ hòn” trong câu là đá cuội hay trái cây, nhưng tôi nghiêng về ý nghĩa hòn đá cuội nhiều hơn, vì trái bồ hòn khi già và khô thì không “tròn” nữa. Mô tả kỹ trái ấu và bồ hòn như vậy để quý độc giả thấy ấu thì không thể nào tròn được, mà bồ hòn tròn tự nhiên cũng chắc không thể “méo” được, nhưng cái thương ghét trong mắt người nhìn làm cho “biến đổi” hình dạng sự vật đi quá xa, thật là kinh khủng dường nào.

Câu “Tâm sinh tướng” được hiểu là tâm trạng bên trong thể hiện biểu cảm lên nét mặt người. Một người tâm trạng đang buồn “vợ yếu con đau nhà hết gạo” thì cái cười cũng méo xệch, cười nhếch mép, khác với người đang tận hưởng niềm vui mà cười nên cười mở rộng miệng, mắt có đuôi nheo, cơ mặt giãn ra thoải mái. Người tình ý nhìn vô sẽ biết tâm trạng người đối diện cười mà không vui, hay cười

vì vui.

Người đoan chính thì khi nói ánh mắt nhìn thẳng người đối thoại, khi đang nói chuyện với người khác thì không liếc dọc liếc ngang, không nhìn xuống, không nhìn lên trời. Nếu muốn nhìn hướng khác thì quay hẳn đầu (hoặc thân mình) mà nhìn. Cử chỉ không dám nhìn thẳng, chỉ nhìn lén, khi nói cứ cúi đầu, “len lét như rắn Mùng Năm,” người xưa đánh giá là “tâm bất chính,” đang toan tính làm chuyện xấu, hoặc đang che giấu hành vi xấu.

Một người có ý chí mạnh mẽ, cương quyết, tự tin hoặc yếu đuối, hèn nhút, xu nịnh... đều thể hiện ra nét mặt, ánh mắt, cử chỉ tay chân của người đó. Thí dụ: Đi thẳng lưng, mắt nhìn thẳng, tay chân thoải mái là người có tính tự tin, quyết đoán. Người đi đứng rón rén, mắt liếc ngang liếc dọc, nói chuyện với người khác thường cúi đầu, khoanh tay... thể hiện sự thiếu tự tin, hoặc có gì đó gian dối. Tâm bất chính thì lời nói cọt nhả, dâm dục.

Tinh thần bên trong quyết định biểu cảm nét mặt thể hiện ra ngoài sự buồn, vui, giận dữ, hung hãn, xu nịnh ... Trái lại đường nét gương mặt đẹp xấu không quyết định được tâm hồn bên trong của con người. Hiện nay nhiều người cứ suy diễn ngược lại câu “Tâm sinh tướng,” rồi

sửa cái mặt “phong thủy” để cầu mong sinh “tâm” thì không có kết quả gì, trước mắt thấy tốn tiền thôi.

Thập niên 90 (thế kỷ 20,) thành em tôi ngồi coi băng video Thúy Nga PBN một hồi rồi nó phán: “Mấy cô ca sĩ trong video này sửa sắc đẹp chung một tiệm hà.” Tôi hỏi: “Người ta ở bên Mỹ, mà ở Việt Nam sao mà biết người ta sửa chung một tiệm?” Nó trả lời: “Thì thấy mặt đẹp nhưng mà giống y chang nhau, coi một người hát được rồi, cần gì coi nhiều người hát.” Tôi nghe nó nói vậy thì tôi bị “đổ lười” không biết cãi làm sao, quả thật nó nhận xét “mặt đẹp nhưng mà giống y chang nhau” là đúng. Có điều tôi biết chắc là mỗi cô ca sĩ đó một số phận khác nhau, không ai giống ai, dù mặt họ sửa giống nhau, vậy thì quảng cáo “chỉnh hình thẩm mỹ phong thủy” đâu có đúng.

Có vài nghệ sĩ đã cứng tuổi, muốn “núi kéo thanh xuân” để kéo dài thời gian đứng trên sân khấu, bèn đi thẩm mỹ viện chỉnh sửa mặt chút đỉnh, thẩm mỹ viện lợi dụng tên tuổi nghệ sĩ, quảng cáo rầm lên “nâng mày phong thủy” “xăm môi phong thủy” “làm miệng phong thủy” nghệ sĩ bị công chúng ném đá rần rần, nghĩ cũng đáng thương. Nay thì “phong thủy.”

TPT

Vài chuyện “linh tinh” bên lề

HANNA HANH : Em nghe nói người Việt mình là người gốc Á đầu tiên làm tôm ở Louisiana hả anh Don? Hình như anh Don mua hàng của họ chắc thuận tiện hơn ha?

Don không rõ em nói về “thuận tiện” là ở điểm nào. Nhưng trước tiên cho anh Don đính chính thông tin một tí, người Hoa kiều là người gốc Á đầu tiên đánh bắt tôm ở đây, thậm chí có tin tức cho rằng họ là “ông tổ” của ngành chế biến tôm khô ở Mỹ vào năm 1870. Thời đó, họ phơi khô tràn lan mà người Mỹ không hề biết sau này nó trở thành một ngành công nghiệp lớn. Lúc đó người Hoa chủ yếu bán tôm về quê Mẹ. Người Việt mình chỉ ra nghề sau 1975. Nhưng kỹ nghệ tôm khô mạnh nhất hiện nay ở Louisiana thuộc về người Mỹ. Anh Don chưa may mắn gặp được một đồng hương nào sản xuất tôm khô có tầm cỡ ở đây. Nếu có chắc cũng “thuận tiện” được nhiều thứ, hi hi...

HỒ BẢO ANH : Có vài người bạn của em sành ăn, chuyên nấu bún riêu, món mà em thích nhất, đều xác nhận tôm của US Tôm Khô là “the best”. Em không tin lắm, nghĩ là tôm nào cũng giống nhau, hôm trước em có mua mấy lb ở một tiệm quen, em thấy tôm nhạt nhẽo và không thơm như ở “tiệm” anh Don, anh có bí quyết gì ạ?

Ông bà mình nói “trăm nghe không bằng mắt thấy” là vậy. Nhưng em không phải là người đầu tiên và duy nhất. Anh Don đã nghe câu chuyện này nhiều lần từ các khách hàng ở khắp nơi trên nước Mỹ. Mỗi người so sánh mỗi kiểu, tôm Tàu, tôm Ý, tôm Việt Nam, ... nhưng khoái nhất vẫn là câu “chốt”. Xin tiết lộ bí mật nghề nghiệp, “bí quyết” của anh Don là: không bao giờ ham rẻ để đánh đổi **phẩm chất**. Khi có uy tín sẽ có tất cả!

Tôm Khô USA! Tôm Khô sạch!!!

MADE IN LA, USA

Quý khách có thể đặt mua tại :
WWW.TOMKHOSACH.COM

Xin gọi anh Don để đặt mua, gửi về tận nhà hoặc tiệm
trên toàn tiểu bang Hoa Kỳ:

318-235-4564

CÓ 3 LOẠI: NHỎ (S), VỪA (M) VÀ LỚN (L)

XIN HỎI DON SIZE ĐẶC BIỆT: EXTRA LARGE HAY JUMPO (CHỈ CÒN SỐ LƯỢNG RẤT ÍT)

**SỨC KHỎE
LÀ VÀNG!**

TÔM KHÔ SẠCH

TÔM BIỂN LOUISIANA - USA

KHÔNG CHẤT BẢO QUẢN | KHÔNG THUỐC NHUỘM MÀU

**10 LBS
TẶNG 7**

MADE IN USA

**FREE
SHIPPING**

5 lbs trở lên

ORDER

XIN GỌI ANH : ĐƠN

235.4564

BẠN CÓ THỂ ĐẶT MUA TẠI TRANG WEBISTE

WWW.TOMKHOUS.COM

2

thành phố tại khu vực North Texas lọt vào 50 thành phố giàu nhất nước Mỹ là University Park và Southlake. University Park, khu vực quanh đại học SMU còn được gọi là Highland Park có thu nhập gia đình trung bình là \$281,235 và giá nhà trung bình là \$2,305,281 so với Southlake là \$360,078 và \$1,240,766.

118

triệu người sử dụng iPhone tại Mỹ hiện nay, chiếm khoảng 60% thị trường điện thoại đa năng, theo eMarketer. Apple cùng các hãng nhu liệu an ninh mạng vừa cảnh báo các nhóm tin tặc đang tấn công vào người sử dụng iPhone bằng cách gửi các tin nhắn giả mạo để họ bấm vào các đường dẫn.

86

triệu là số khách hàng của JPMorgan Chase, Chase sẽ bắt đầu thay đổi tính lệ phí các tài khoản ngân hàng trước đây miễn phí. Người sử dụng có thể theo dõi các thông báo từ ngân hàng để có thể điều chỉnh tương mục của mình nhằm tránh bị tính lệ phí.

26

tuổi, Jenn Trần, một sinh viên cao học về y tế là người phụ nữ gốc Á đầu tiên trở thành nhân vật chính trong loạt sô truyền hình sống thực Bachelor/Bachelorette chọn người yêu đang được chiếu trên hệ thống truyền hình ABC vào mỗi tối thứ Hai hàng tuần

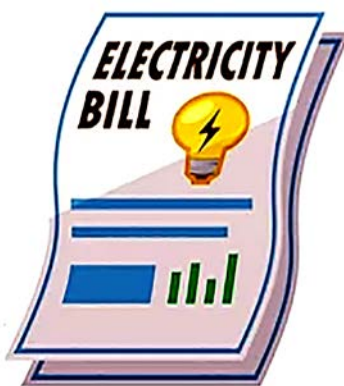

11.6

triệu đô la là tổng tài sản của một người để lọt vào nhóm 1%, 2.7 triệu để vào nhóm 2%, 1.17 triệu để lọt vào nhóm 5% và \$970,900 để lọt vào nhóm 10% giàu nhất nước Mỹ, theo số liệu từ Kiplinger.

719

đô la là tiền điện trung bình các gia đình Mỹ trả trong 3 tháng Hè, so với \$661 cùng thời gian trong năm qua, tăng 7.9%, theo nghiên cứu từ National Energy Assistance Directors Association.

32

quốc gia thành viên khối NATO vừa nhóm họp tại Washington, D.C. để kỷ niệm 75 năm thành lập của khối liên minh quân sự này. NATO ra đời năm 1949 với 12 thành viên nhằm đối đầu mối đe dọa từ Liên Bang Xô-viết.

5 - 10%

là mức tiết kiệm điện cho mỗi nhiệt độ máy lạnh được tăng lên 2 độ, theo SMUD. Giới chuyên viên của các hãng điện cho biết mức cài nhiệt độ trong nhà vào mùa Hè 78 độ là thích hợp và không nên chỉnh xuống dưới 75 độ để tránh máy lạnh bị quá tải.

66

là tuổi của tỷ phú Ấn Độ Mukesh Ambani, người giàu nhất Châu Á hiện nay với tài sản khoảng 116 tỷ đô la, vừa tổ chức đám cưới cho con trai mình với khách mời là những cựu lãnh đạo các quốc gia, giới tỷ phú, chủ tịch tập đoàn và nghệ sĩ nổi tiếng thế giới.

Xin Đừng Quên Tôi

“Tù Nhân Lương Tâm” (POC: Prisoner of Conscience), thuật ngữ được Peter Benenson đưa ra vào những năm 1960 để cập đến bất kỳ cá nhân nào bị giam cầm vì niềm tin chính trị, tôn giáo hoặc vì lương tâm, nguồn gốc dân tộc, giới tính, màu da, ngôn ngữ, nguồn gốc quốc gia hoặc xã hội...

Cộng sản Việt Nam đang có hàng trăm tù nhân như thế, họ có thể bị bỏ tù vì bất cứ lý do nào, thậm chí chưa kịp có tên trong định nghĩa của Peter Benenson, như dạy học sinh hát một bài nhạc thể hiện lòng yêu nước trong trường hợp thầy giáo Nguyễn Năng Tĩnh...

Đinh thị Thu Thủy

Sinh năm 1982
tại Hậu Giang

Bị bắt: 18-4-2020

Án tù: 7 năm.

Nguyễn thị Cẩm Thúy

Sinh năm 1976
tại Khánh Hòa

Bị bắt: 24-6-2020

Án tù: 9 năm và 3 năm quản chế.

Ngô thị Hà Phương

Sinh năm 1996
tại Khánh Hòa

Bị xét xử: 30-3-2021

Án tù: 7 năm.

Nhà tù nhỏ, nhà tù lớn

Bà Thục Vy, người sáng lập Hội Phụ nữ Nhân quyền Việt Nam và có nhiều bài viết về dân chủ, nhân quyền bị kết án 33 tháng tù giam với tội danh "xúc phạm quốc kỳ" trong phiên tòa hồi tháng 11-2018 nhưng được hoãn thi hành án do đang mang thai và nuôi con dưới 36 tháng tuổi. Tòa án thị xã Buôn Hồ cũng đồng thời ra quyết định cấm đi khỏi nơi cư trú, cấm xuất cảnh đối với bà.

Đến ngày 1-12-2021, Cơ quan Thi hành án hình sự Công an thị xã Buôn Hồ tổ chức thi hành Quyết định thi hành án phạt tù đối với bà Vy. Ngày 01-6-2024, vừa qua bà được trả tự do sớm hơn ba tháng so với bản án.

Ngày 11-7-2024, bà Vy cho biết bà bị từ chối cấp hộ chiếu và bị cơ quan an ninh Việt Nam cảnh báo không được tiếp xúc với các giới chức ngoại giao nước ngoài hay đưa thông tin "bất lợi" cho chính quyền Việt Nam.

Nhà hoạt động Huỳnh Thục Vy (thứ 2, bên phải) gặp Tổng lãnh sự Josefine Wallat (thứ 1, bên phải) của Lãnh sự quán Đức ở Sài Gòn sau khi ra tù. (Ảnh: FACEBOOK BÀ VY)

Mỗi tỉnh/thành phố - một phi trường

Không chỉ phấn đấu để mỗi tỉnh/thành phố ở VN có một phi trường mà Bộ Chính trị CSVN còn tính toán kỹ lưỡng địa điểm để xây phi trường thứ hai tại Hà Nội. Vì vậy mà chuyện miễn đất mệnh danh "chó ăn đá gà ăn sỏi" Quảng Trị khởi công dự án Cảng hàng không Quảng Trị gần 6,000 tỷ VND (dự kiến tháng 7-2026 khai trương) là điều không khó lý giải. Tuy nhiên, nhiều người đặt ra câu hỏi là xây phi trường ở Quảng Trị làm gì khi các tỉnh gần kề như Quảng Bình, Huế đều đã có phi trường, Quảng Trị không kinh doanh du lịch, không có hải cảng thương mại, dân thì đi xuất khẩu lao động, bỏ xứ đi các tỉnh khác làm ăn, lấy ai để đi máy bay?

Trong khi đó, lời hứa của Thứ trưởng Bộ Y tế CSVN - Đỗ Xuân Tuyên "Mỗi người dân sẽ có một bác sĩ riêng." lại bị lãng quên, dầu phi lý nhưng nó vẫn nhân văn hơn rất nhiều.

(ẢNH: DANTRI.COM.VN)

Bắt tay lừa đảo

Ngày 12-7, Bộ Công an CSVN vừa khởi tố, bắt tạm giam Giám đốc Bệnh viện Y học cổ truyền các tỉnh Thái Nguyên, Bến Tre, Tây Ninh cùng nguyên Giám đốc Bảo hiểm xã hội tỉnh Bắc Giang bị khởi tố với cáo buộc Nhận hối lộ trong vụ án xảy ra tại Công ty cổ phần Y dược LanQ.

Trước đó, Bộ Công an CSVN khởi tố, bắt tạm giam Lê Văn Tình (sinh năm 1984, nguyên Phó Giám đốc Công ty cổ phần Y dược Sơn Lâm) và Nguyễn Thúy Kim (sinh năm 1972, Kế toán trưởng Công ty cổ phần Y dược LanQ) cùng về tội "Lừa đảo chiếm đoạt tài sản" trong việc thanh toán, đấu thầu thuốc cho bệnh nhân mua bảo hiểm y tế, dưới sự tiếp tay của các giám đốc bệnh viện, giám đốc Bảo hiểm xã hội ở trên. "Ăn" trên sức khỏe người dân nghèo...

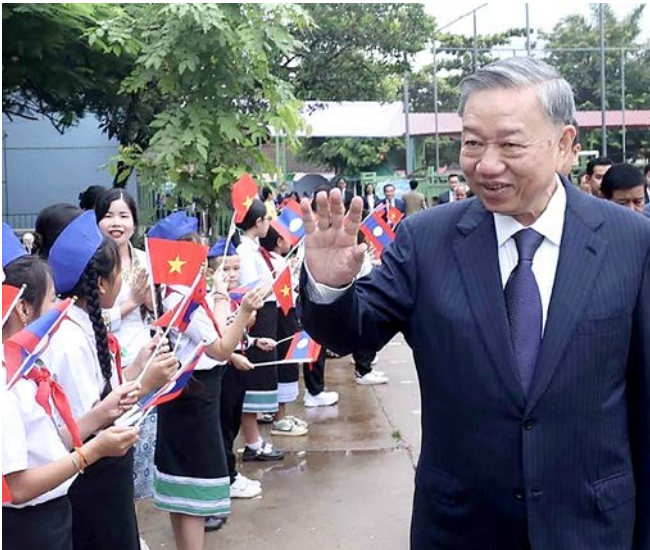

Một số bị cáo (ẢNH: BOCONGAN.GOV.VN)

Lại lấy Kiều

Sáng 12-7-2024, Chủ tịch nước CSVN Tô Lâm và đoàn đại biểu cấp cao Việt Nam đã tới thăm trường song ngữ Lào - Việt Nam mang tên Nguyễn Du. Trường Nguyễn Du nằm trên khu đất rộng 10,379m² do Chính phủ Lào cấp tại bản Dong Paleb, quận Chanthabouly của thủ đô Vientiane, và được hoàn thành vào năm 2008 nhờ phần hỗ trợ kinh phí 500,000 USD của Đảng, Chính phủ Việt Nam năm 2005.

Tại đây, trước mặt các em nhỏ người Lào, ông Tô Lâm đã dẫn hai câu trong Truyện Kiều "Thiện căn ở tại lòng ta/Chữ tâm kia mới bằng ba chữ tài." Không biết ông Tô Lâm hiểu hết hai câu thơ này không chứ đa số (hơn 70%) các em học sinh và các giáo viên ở đây không hiểu, vì họ là người Lào.

Tô Lâm (ẢNH: TTXVN/VNEXPRESS.NET)

Nịnh thần?

Ngoài việc tích cực lấy lòng "đàn anh" Trung Quốc thì giờ những ưu ái đầu tiên của ông Tô Lâm khi lên chức Chủ tịch nước CSVN là dành cho 2 nước thân Trung. Sáng ngày 10-7-2024, ông Tô Lâm có chuyến công du đầu tiên ra ngoại quốc từ 10 đến 13-7, và ông sẽ thăm 2 nước Lào và Campuchia.

Trung Quốc đã chi viện trợ cho Lào và Campuchia rất nhiều. Lào đang tập trận chung với Trung Quốc ở Biển Đông từ ngày 5-7-18-7. Campuchia thì chuẩn bị khởi công kênh đào Phù Nam - một con kênh "chết chóc" cho đồng bằng Sông Cửu Long và miền Tây Việt Nam.

Tuyến kênh đào Phù Nam Techo

Nguồn: Bộ Giao thông Công chính Campuchia

BBC

Những cây cầu bạc tỷ

Ở riêng thành phố Hà Nội có ít nhất 144 cây cầu hư, yếu, xài không được. Sở Giao thông Vận tải Hà Nội chuẩn bị chi 2,500 tỷ VND từ ngân sách nhà nước để xây mới, sửa chữa 144 cầu này.

Trước đó hồi tháng 6, Ban Duy tu (Sở Giao thông Vận tải Hà Nội) cũng đề xuất sửa chữa cầu Thanh Trì với tổng kinh phí sửa chữa gần 120 tỷ VND từ nguồn ngân sách nhà nước, không biết 120 tỷ VND này đã được cộng vào 2,500 tỷ VND ở trên chưa? Nếu không thì thành phố Hà Nội có ít nhất 145 cây cầu hư.

(ẢNH: MT.GOV.VN)

Ăn trộm quốc tế

Trang Kyodo News và The Japan Times đưa tin hôm 11-7 cho hay cảnh sát Tokyo vừa bắt giữ 2 công dân Việt Nam với cáo buộc ăn trộm xe đạp thể thao cao cấp trong vụ án mới nhất liên quan đến một loạt vụ trộm xe đạp đắt tiền nhằm mục đích tháo ra rồi bán lại ở Việt Nam. Hai chiếc xe đạp bị đánh cắp có tổng giá trị thị trường khoảng 80,000 yen, khoảng 500 USD. Hai nghi phạm khai với cảnh sát rằng những chiếc xe đạp này rất được ưa chuộng và được bán với giá cao ở Việt Nam.

Ngoài những cáo buộc mới nhất, 2 nghi phạm người Việt này còn bị cáo buộc liên quan đến khoảng 70 vụ trộm xe đạp hạng sang xảy ra ở phường Toshima và các phường Kita và Bunkyo lân cận từ tháng 10 năm ngoái sau khi họ nhập cảnh vào Nhật Bản nhiều lần bằng thị thực ngắn hạn. Hai người này đã đi lại giữa Việt Nam và Nhật hơn 10 lần kể từ tháng 1 năm nay.

ベトナム人による海外輸送を 目的とした窃盗（自転車盗）事件

巣鴨署窃盗捜査本部

(捜査第三課・巣鴨署・滝野川署・富坂署)

(ẢNH: MAINICHI)

(ẢNH: VNECONOMY.VN)

Càng độc quyền càng lỗ

Tập đoàn Điện lực Việt Nam (EVN) vừa báo cáo thêm khoản lỗ hơn 27,300 tỷ VND (hơn 1 tỷ USD) trong năm 2023. Lũy kế 2 năm thua lỗ liên tiếp 2022-2023 của Tập đoàn Điện lực Việt Nam (EVN) là lỗ hơn 47,400 tỷ VND tương ứng lỗ hơn 1.8 tỷ USD...

Tổng Giám đốc EVN - ông Nguyễn Anh Tuấn, nói rằng sau 2 lần tăng giá điện bán lẻ trong năm 2023 (hơn 7.5%) EVN vẫn không thể bù đắp chi phí sản xuất dẫn đến thua lỗ, cần tiếp tục lên giá...

Nổi canh nhiều sâu

Ủy ban Kiểm tra Trung ương của ĐCSVN cho biết chỉ trong 6 tháng đầu năm 2024, có 7,858 đảng viên của ĐCSVN đã bị khiển trách, cảnh cáo, cách chức, và khai trừ... Một số ủy viên nổi trội trong Bộ Chính trị CSVN đã phải mất chức vì có liên quan đến những tập đoàn lớn sai phạm như Chủ tịch nước CSVN Võ Văn Thưởng, Chủ tịch Quốc hội CSVN Vương Đình Huệ. Trong số những cán bộ cấp cao bị kỷ luật, có 7 người bị khai trừ Đảng, một người bị cách chức, có 5 trường hợp bị cho thôi các chức vụ.

Cũng trong vòng nửa năm qua, chỉ có 39 đảng viên bị kiểm tra, giám sát việc kê khai tài sản, thu nhập, 4 người bị kỷ luật vì khai gian.

Trần Cẩm Tú, Ủy ban Kiểm tra Trung ương của ĐCSVN

Nghèo mà chơi sang

Huyện miền núi Minh Long (Quảng Ngãi) có trên 70% dân số là người đồng bào thiểu số và là một trong 61 huyện nghèo của cả nước. Có nhiều gia đình không thể kiếm được 100,000 VND/tháng để duy trì cuộc sống.

Vậy mà ông Đinh Văn Diết (Chủ tịch huyện Minh Long) đã ký ban hành thư vận động kinh phí khoảng 400-500 triệu VND bắn pháo hoa dịp kỷ niệm 50 năm ngày giải phóng huyện này (17-8) và đón nhận Huân chương Lao động hạng Ba. Tuy ông Diết nói việc đóng góp là không bắt buộc, nhưng người dân trong nước đều biết nếu không đóng góp sẽ bị "đi" khi làm giấy tờ, có việc cần đến cửa quan. Quan trọng hơn hết là số tiền 400-500 triệu VND, thật sự chỉ cho pháo hoa bao nhiêu, không ai biết.

(ẢNH: BAOMOI.COM)

F1, F2...

Một cô gái 18 tuổi tại Nghệ An vừa được xác định tử vong do bệnh bạch hầu, Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh Nghệ An xác định được 119 người có tiếp xúc với bệnh nhân thuộc diện F1, F2 (bệnh nhân là F0) từ lúc khởi phát đến lúc tử vong. Vì Bạch hầu là bệnh truyền nhiễm nên 119 người này bị cách ly theo dõi ít nhất 14 ngày, với lý do giám sát.

Chiến dịch "bắt nốt" đã khiến hàng triệu người Việt Nam từ không có bệnh trở thành bệnh nhân, thậm chí "khi đi khỏe mạnh - khi về hủ tro" trong đại dịch cúm Vũ Hán. Cách cai trị ngày xưa của CSVN là cái gì không quản được, thì cấm. Nếu cấm không được, thì đàn áp bắt bớ. Còn đàn áp bắt bớ cũng không xong, thì... thủ tiêu. Nay họ chọn con đường ngắn gọn hơn: cái gì không quản được thì thủ tiêu luôn!

Siêu giàu

Mặc kệ kinh tế ề ợt, thất nghiệp tràn lan, người dân còn không đủ tiền để trang trải cuộc sống thậm chí đã tự tử, báo chí trong nước đưa tin, Việt Nam có tốc độ tăng số triệu phú đô la (người có giá trị tài sản ròng từ 1 triệu USD trở lên) nhanh nhất thế giới giai đoạn 2013-2023, đạt 19,400 người tính đến cuối năm 2023. Số liệu vừa được cập nhật trong báo cáo của Công ty New World Wealth (Nam Phi) và hãng cố vấn di cư đầu tư Henley & Partners (Thụy Sĩ).

Hồi giữa tháng 3-2024, theo thống kê của Knight Frank cho thấy, Việt Nam có 752 người siêu giàu. Đây là những người có khối tài sản từ 30 triệu USD trở lên (khoảng 765 tỷ VND). Theo Forbes, tính đến ngày 13-3-2024 trong danh sách tỷ phú USD thế giới, Việt Nam có 6 đại diện, với tổng giá trị tài sản đạt 14 tỷ USD. Ông Phạm Nhật Vượng, chủ tịch Tập đoàn Vingroup (VIC) đứng đầu danh sách.

Ngoài ra, ở Việt Nam có rất nhiều doanh nhân siêu giàu, thậm chí là tỷ phú USD nhưng không nằm trong bảng xếp hạng nào như: bà Nguyễn Thị Nga (BRG,) ông Vũ Văn Tiền (Geleximco), chúa đảo Đào Hồng Tuyển, ông vua hàng hiệu Johnathan Hạnh Nguyễn... và nhiều đảng viên đảng CSVN.

(ẢNH: NEW WORLD WEALTH)

Dân Bản Địa

TƯỜNG NĂNG TIẾN

Mùa Hè năm ngoái, cũng vào khoảng này đây, gần như mọi cơ quan truyền thông (trên toàn thế giới) đều hớn hỏ loan tin: đã tìm thấy 4 em bé biệt tăm, sau khi chiếc phi cơ Cessna 206 bất ngờ bị hỏng máy và rơi xuống rừng sâu núi sâu.

- **CBS NEWS:** 4 children lost in Colombian jungle found alive after being missing for 40 days
- **NBC NEWS:** 4 children found alive 40 days after plane crashed in Amazon jungle
- **PBS NEWS:** 4 Indigenous children found alive 40 days after plane crash in Amazon rainforest

• **THE NEW YORK TIMES:** 4 Missing Children Found Alive After 40 Days in Colombian Jungle

Lòng yêu thương và sự tận tụy của người Colombia (một đất nước nhỏ bé và nghèo nàn) dành cho những trẻ thơ dân bản địa của họ thật vô cùng thiết tha, và rất đáng trân trọng:

Các em nhỏ, tất cả đều thuộc bộ tộc bản địa Huitoto, đã bị mất tích kể từ khi một chiếc bay hạng nhẹ lao xuống rừng Amazon vào buổi sớm ngày 01/05. Thảm kịch đã khiến người mẹ qua đời, và 4 đứa con, 13, 9, 4 và 1 tuổi, bị lạc trong một khu vực đầy rậm, bao gồm và muỗi.

Nhân viên cứu cấp ban đầu e sợ điều tồi tệ nhất sẽ xảy đến, nhưng những dấu chân, trái cây trong rừng bị ăn dở, và những tín hiệu khác sớm mang đến cho họ một hy vọng là các em có thể còn sống sót sau khi rời khỏi nơi chiếc máy bay rơi để tìm kiếm sự giúp đỡ...

Giới chức đã rải 10,000 tờ rơi với những lời khuyên về sinh tồn được viết bằng tiếng Tây Ban Nha và tiếng bản địa của bộ tộc Huitoto, và các trực thăng của quân đội phát đi thông điệp của bà các em nhỏ qua loa, để trấn an các em là công cuộc tìm kiếm vẫn đang tiếp diễn. (Matt Murphy. "Colombia: Làm Cách Nào Bốn Em Bé Có Thể Sống Sót Trong Rừng Thiêng Nước Độc?" BBC - 06/12/ 2023).

Tổng thống Colombia đã không quá lời khi thốt lên rằng đây là niềm vui sướng của cả nước khi tìm lại được 4 đứa bé (thuộc bộ tộc Huitoto) giữa rừng xanh. Niềm vui này – vui thay – lại vừa tái hiện qua cuốn phim (Operation Hope: The Children Lost in the Amazon) của đạo diễn Tom Cross, dài 86 phút, vừa được trình chiếu lần đầu

"Từ 'giải phóng' đến nay, trẻ con ở Sóc Bom Bo chưa từng biết Phở là gì". FB Chi Lê

“Niềm vui cho cả nước! Bốn trẻ em thất lạc trong rừng thẳm vẫn sống” ... *A joy for the whole country! The four children who were lost in the jungle appeared alive*. Gustavo Pedro, President of Colombia (Reuter - June 11, 2023)

vào hôm 26 tháng 4 năm 2024 vừa qua.

Xem xong, tôi biết thêm được vài tình tiết thú vị. Có cả hàng trăm người dân bản địa tình nguyện tham dự trong cuộc tìm kiếm gian nan này. Họ nhiệt tình cộng tác với một đơn vị quân đội đặc nhiệm, do chuẩn tướng Pedro Sánchez chỉ huy. Ông tướng cũng ba lô, nai nịt, cùng binh sĩ lặn lội vào rừng suốt mấy tuần liền. Rồi cũng chính ông đã nhận cháu bé mồ côi mới một tuổi, Cristin Mucutuy (vừa mất mẹ) làm con nuôi.

Cái tình của người dân Columbia đối với nhau khiến tôi không khỏi chạnh lòng khi nhớ đến những đôi mắt vùng cao (“sao cứ buồn vời vợi”) của đám trẻ thơ bản địa, vừa xem được qua trang FB của cô giáo Thảo Dân.

Các em không bị lạc nhưng “bị quên” nơi “vùng sâu - vùng xa - vùng căn cứ cách mạng”, sau khi cuộc “cách mạng vô sản thành công”

ở Việt Nam. Từ đây, không ai còn cần đến cô gái sông Ba (“tay vót chông miệng hát không nghỉ”) hay cô gái Pakô (“gùi trên vai súng đạn ra hoả tuyến”) nữa. Sóc Bom Bo cũng thôi rộn rã tiếng chày khuya (“giã gạo ban đêm vì ngày bận làm mùa”) tự lâu rồi.

Súng đạn đã im tiếng nửa thế kỷ qua. Các cô sơn nữ cũng đã qua hết thời tươi trẻ. Họ đang phải đối mặt với vô số khó khăn, và biết bao cùng cực trong cuộc mưu sinh vô cùng vất vả, vào những ngày tháng cuối đời – theo tường thuật (“Người Dân Tộc Thiểu Số Vân Kiều và Pa Kô”) của RFA:

“Đi dọc theo đường 9 Nam Lào từ thành phố Đông Hà lên cửa khẩu Lao Bảo, qua khỏi những dãy nhà ngói đỏ chói của thành phố chừng 10km, đến đoạn sông Dakrong chảy dọc đường 9 Nam Lào, nhìn sang bên kia sông là những mái nhà lợp xúp nằm lặng lẽ trên đồi, nhìn lại bên cánh

rừng dọc đường 9 cũng nhiều mái nhà sàn lợp tranh nhỏ xíu, tuênh toàng gió lộng nằm giữa các nương sắn hoặc giữa các ngọn đồi trọc. Cảnh nghèo đói hiện ra xác xơ, tiêu tụy”.

- FB Chi Lê cũng cho biết thêm: “Từ ‘giải phóng’ đến nay, trẻ con ở Sóc Bom Bo chưa từng biết Phở là gì”.

Ở Việt Nam mà chưa từng ném phở thì chắc cũng chưa có bé thơ nào nơi vùng sâu/vùng xa/vùng căn cứ cách mạng đã nhìn thấy cái phi trường, nói chi đến chuyện bước chân lên một chiếc phi cơ như trẻ con thuộc bộ tộc Huitoto – ở Colombia. Thôi thế cũng hay. Khỏi lo tai nạn!

Chớ đi máy bay mà lỡ nó lao xuống rừng Trường Sơn thì chết mẹ. Hết phim là cái chắc. Nhà đương cuộc Hà Nội chỉ sẵn đuổi thôi, chứ có khi nào cất công tìm kiếm ai đâu. Ngay sau những biến động xảy ra (vào năm 2001, 2004,

2011, 2023) tại buôn làng của dân bản địa, bao giờ cũng là những cuộc tìm bắt rất gắt gao. Cuộc truy nã mới nhất xảy ra, sau vụ bạo động ở Darlac, vào hôm 11 tháng 6 năm 2023.

- FB Quang Phan cho biết: “Họ lừa đuổi bắt giữ người bản xứ... Họ không hề biết đến rằng cái hành động ngỡ như anh hùng ấy chỉ làm khắc sâu thêm những ấn ức nơi cộng đồng bản địa. Và nguy cơ mâu thuẫn sắc tộc càng thêm chất chứa.”

- FB Dương Quốc Chính cảm thán: “Xem mấy video được cho là người dân đi truy bắt khủng bố mà thấy đau lòng ... anh em Kinh tộc đang hô hào rất khát máu, đòi báo thù, diệt tộc người ta.”

Về bản chất, cách “diệt tộc” của nhà đương cuộc Hà Nội (xem ra) cũng không khác mấy với chính sách khắc nghiệt mà nhà nước Hoa Lục đang áp đặt lên những sắc dân bản địa ở xứ sở

này, theo tường trình của giới truyền thông:

- Trung Quốc phạm tội diệt chủng người Uighurs

- Tây Tạng đang 'chết dần chết mòn' dưới tay Trung Quốc

- Trung Quốc phạm tội diệt chủng ở Tây Tạng

- Trẻ em Duy Ngô Nhĩ cũng là nạn nhân của tội ác diệt chủng

- LHQ được yêu cầu điều tra các chính sách diệt chủng văn hoá Tây Tạng

- Báo cáo cho biết Trung Quốc đang giam giữ tới 3 triệu người Duy Ngô Nhĩ

- Làn sóng tự thiêu khơi động biểu tình ở Tây Tạng

- Phụ nữ Duy Ngô Nhĩ bị bạo hành tình dục ở Tân Cương

- Bằng chứng về việc Trung Quốc diệt chủng người Duy Ngô Nhĩ

Hồi thế kỷ trước, Liên Xô cũng đã từng hành

“Đôi mắt vùng cao sao cứ buồn với vợ...” Ảnh và chú thích: FB Thảo Dân (Hè - 2017)

xử dã man tương tự. Chỉ riêng nạn đói xảy ra ở Ukraine (Ukrainian Famine) vào những năm 1932 – 33 đã giết hại gần 4 triệu sinh mạng của dân tộc này.

Liệu có sự trùng hợp (ngẫu nhiên) nào giữa ba nhà nước kể trên với chủ nghĩa cộng sản, và chủ trương diệt chủng không?

Câu trả lời có thể tìm được (qua vài con số) trong bài diễn văn của Tổng Thống George W. Bush, đọc trong dịp lễ khánh thành Đài Tưởng Niệm Nạn Nhân Của Chủ Nghĩa Cộng Sản, vào hôm 12 tháng 6 năm 2007:

“Họ gồm có các nạn nhân Ukraine bị chết đói trong Nạn đói Vĩ đại dưới thời Stalin; hoặc những người Nga bị giết trong các cuộc thanh trừng của Stalin; những người Litva, Latvia và Estonia bị quăng lên xe chở trâu bò và bị đẩy khổ sai trong các trại tử thần vùng giá rét của chủ nghĩa Cộng sản Xô Viết. Họ bao gồm những người Trung Hoa bị giết chết trong Đại nhảy vọt và Cách mạng Văn hóa; những người Campuchia bị tàn sát trong những cánh đồng chết của Pol Pot; những người Đông Đức bị bắn chết trong lúc cố trèo qua Bức tường Berlin để

tìm tự do; những người Ba Lan bị tàn sát tại rừng Katyn; và những người Ethiopia bị tàn sát trong cuộc ‘Khủng bố Đỏ’; những người da đỏ Miskito bị giết chết bởi chế độ độc tài Sandinista ở Nicaragua; và những người Cuba, Việt Nam bị chết chìm trong lúc vượt thoát bạo quyền”.

Nói thì lại bảo cái gì cũng đổ thừa cho cộng sản, chứ với nạn diệt chủng (trong lịch sử cận đại) thì ngoài tội fascism ra thì còn ai khác vào đây ngoài bọn communism nữa?

K'TIEN

“Biểu tình tại Bundung, phản đối Trung Cộng đàn áp người Duy Ngô Nhĩ”. RFI - 04/01/2019

“Chỉ trong 1 tuần lễ, 7 người Tây Tạng tự thiêu để phản đối Trung Cộng”. .VOA - 11/11/2012

TPB HUỖNH THANH BẰNG

Sinh năm 1950.

Số quân 70/007.873. Binh 1.

ĐƠN VỊ: Đại đội 72, TĐ 7 Nhảy Dù. Bị thương cụt chân phải ngày 4/12/1974 tại đồi 1062 Thường Đức, Quảng Nam.

Bị bấu cổ ác tính mổ nhiều lần không hết, hoàn cảnh nghèo khó không còn tiền chạy chữa.

Mọi sự giúp đỡ xin liên lạc về ông Huỳnh Thanh Bằng

ĐỊA CHỈ: Số 44, ấp Phong Quới, xã Phong Nẫm, huyện Giồng Trôm, tỉnh Bến Tre.

ĐIỆN THOẠI: 0974 114 062

TPB LÊ PHƯỚC HƯNG

Sinh năm 1945

Số quân 65/530.035.

Hạ Sĩ 1 - Y tá.

ĐƠN VỊ: Tiểu đoàn 85 Biệt Động Quân Biên Phòng. Bị thương cột sống liệt 2 chân tháng 4/1970 tại Cam Bốt (Miên).

HOÀN CẢNH: có vợ bị tai biến, nhà không có đất vườn. Có 3 đứa con đi làm công nhân ở xa hiện sống với con gái không có chồng làm thuê mướn, ai kêu đâu làm đó. Gia cảnh nghèo khổ.

Mọi sự giúp đỡ xin liên lạc về ông Lê Phước Hưng

ĐỊA CHỈ: 736A, ấp Phú Thọ, xã An Long, huyện Tam Nông, tỉnh Đồng Tháp.

ĐIỆN THOẠI: con gái: 086 864 9650

Xin cảm ơn quý ân nhân

BẢN VIẾT TẮT CÁC CHỮ DÙNG TRONG QUÂN ĐỘI

Trong hồ sơ thương binh đăng trên báo Trẻ, chúng tôi thường viết tắt các danh từ thường được dùng trong Quân Đội, chúng tôi xin có bản chú thích như sau:

- TPB: Thương Phế Binh	- ND: Nhảy Dù	- CK: Chỉ Khu
- SQ: Số quân	- TQLC: Thủy Quân Lục Chiến	- TR.Đ: Trung Đội
- QP: Quả phụ	- PB: Pháo binh...	- ĐĐ: Đại Đội
- ĐPQ: Địa Phương Quân	- TĐT: Trung Đội Trưởng	- TĐ: Tiểu Đoàn
- NQ: Nghĩa Quân	Tiểu Đoàn Trưởng	- SĐ: Sư Đoàn
- CLQ: Chủ Lực quân	- ĐĐT: Đại Đội Trưởng	- SĐ23BB: Sư Đoàn 23 Bộ Binh
- BĐQ: Biệt Động Quân	- TK: Tiểu Khu	- QYV: Quân Y Viện.
		- V.I, II, III...CT: Vùng I... Chiến thuật.

Quy định về số quân

NQ: Số quân của Nghĩa Quân chỉ có 6 số, không có hai số đầu.

khi cần....

các loại dịch vụ

share phòng

bán nhà

sang tiệm

v.v.....

địa chỉ bạn có thể tin cậy

<https://baotreravot.com>

thần nào việc ấy

Jack lang thang ở bãi biển thì lượm được một chiếc lọ dầu nóng khá đẹp. Jack chùi chùi thì có làn khói bốc ra, một vị thần xuất hiện:

- Trông Ngài có vẻ mệt mỏi, Ngài có muốn tôi mát-xa không?
- Tôi không cần mát-xa. Tôi mới thất nghiệp. Tôi cần một công việc mới.
- Tôi không thể làm được điều đó. Tôi chỉ có thể xoa bóp cho Ngài thư giãn thôi.
- Lạ vậy. Tôi nghe nói thần Đèn quyền phép lắm mà?

Vị thần gãi tai:

- Cái đó là thần Đèn trong cây đèn kia. Còn tui là Thần trong lọ dầu mát-xa mà!

TRƯƠNG TAN HAI (xào nấu)

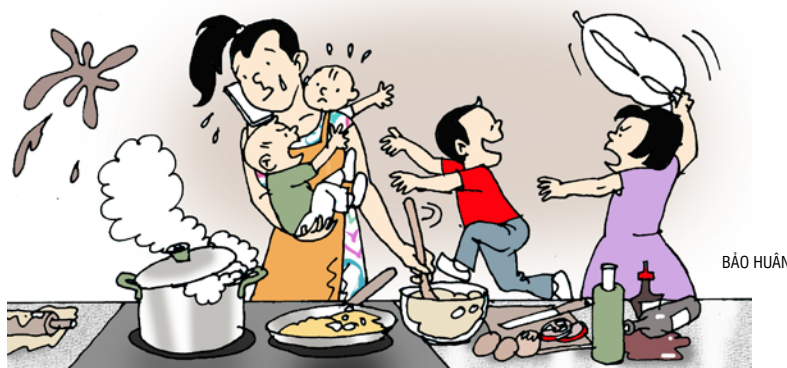
BẢO HUÂN

giống và khác

Hai cô gái trò chuyện, một cô bỗng thở dài:

- Nhớ tụi mình hồi nhỏ, hồi đó chẳng có đồng bạc nào nhưng thật hạnh phúc và vô tư biết bao. Bây giờ thì...
- Bây giờ tuy có tiền nhưng không vui như ngày bé hã mậy?
- Không phải, bây giờ cũng không có đồng nào mà chẳng thấy vui như trước nữa!

BLACK WOMAN (KS, st)

BẢO HUÂN

gần đạt

Các bạn cũ lâu năm họp lớp. Mọi người hàn huyên chuyện thời đi học. Tam hồi Lắm:

- Hồi cuối trung học, mình nhớ cậu ngưỡng mộ Bill Gates, và mơ ước sau này cũng được mọi người gọi là **ông tỉ phú**. Cậu đã thực hiện được giấc mơ đó chưa?
- Mới được một phần ba thôi bạn ạ.
- Bạn mở hăng hay làm business?
- Mình làm ruộng, nhưng thấy đám con nít trong xóm đều gọi mình bằng "**ông**".

HỒ TẤN BỬU (gợi)